Nefʿī

Dīvān-ı Nefʿī

دیوان نفعی

بسم الله الرحمن الرحیم

در نعت سید کائنات علیه افضل الصلوات

عقدهٔ سر رشتهٔ راز نهانیدر سوزم سلك تسبیح در سبع المثانیدر سوزم

برکهردرکیم نظیرین کورمشدر روزکار روزکار عالم غیب ارمغانیدر سوزم

روزکار احسانی بلمش بنم یا بلمش عالمه فیض حیات جاودانیدر سوزم

اهل اولان قدرین بلور بن جوهرم مدح ایلیم عالمك سرمایهٔ دریا وکانیدر سوزم

بی عوض برجوهر صافیدر اما متصل اهل طبعك زیور تیغ وسنانیدر سوزم

یعنی کیم اندیشه سنجان جهانك دائما هم صریر کلکی هم ورد زبانیدر سوزم

بربنم کبی جکردار اهل طبع اولمزدخی جوهر تیغ قضای ناکهانیدر سوزم

غمزهٔ دلبر نوله رشك ایلسه اندیشه مه حرز بازوی دل صاحب قرانیدر سوزم

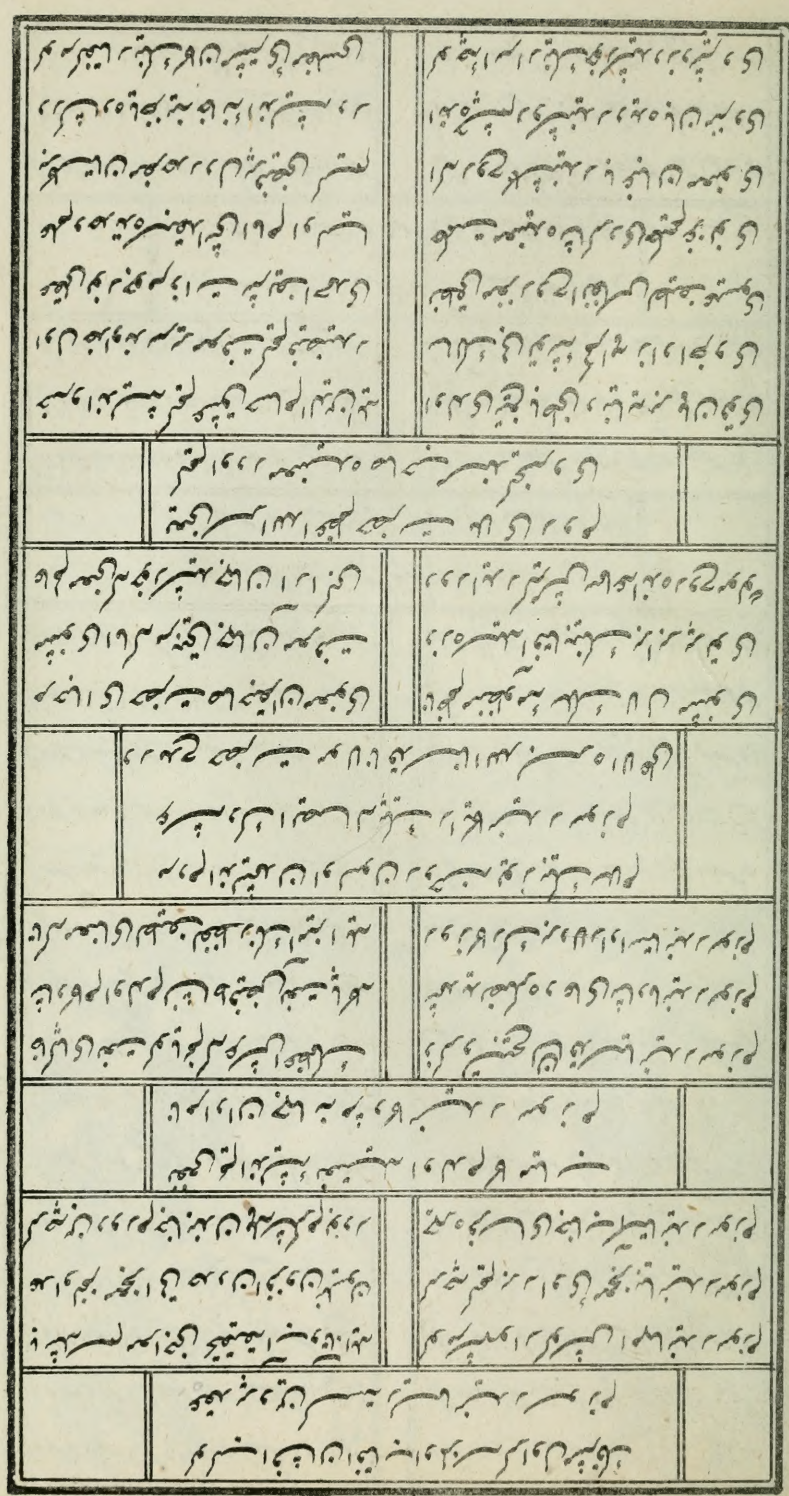
اویله بر پرشیوه در کویا که بکر فکرمك غمزهٔ مردافکن ناههربانیدر سوزم

اول قدر دلدوزدر کویا که بر شوخ آفکنك ناوك مشکین کمان ابروانیدر سوزم

ایت نون والقلمدر مصحف سینه مده یا رستم اندیشه نك تیر و کمانیدر سوزم

بر کلستاندر خیالم دل شکفته بلبلی اول کلستانك لطیف آب روانیدر سوزم

بر شبستاندر دواتم خامه زنکی خادمی اول شبستانك عروس دلستانیدر سوزم

حسنی بر مرتبه کم اولسه نه دم کرمعتاب   اریدر صوکبی تاب نظری سندانی
وصف شمشیرینه حد یوق طوتالم بردمده   بیك اندیشه نه هندی قویه نه کرمانی
نیزه سید راو قلم جدول وتقویم ظفر   که عدونك اکا سرخ اولمش اوجنده قانی
افرین شصت همایوننه کیم اوقلرینك   مومدن اولسه ینه طاشی دلرپیکانی

سوزنك دکه نشان تیرینه کوکلرده مسیح
اوق اتوب کز دیکی یرلرده اوررد ی انی

آه عاشق دیرایدم تیرینه کرنادك آه   دلسه افلاکی کچوب کنکرهٔ کیوانی
خیره درنیتی مردمده عجبمی اولسه   بویله برجامع خوش طرح ولطیفه بانی
جبذا معبد پرفیض مقدس که بولور   انده برسجده قیلن مغفرت رحمانی
بربنانك که اساسی ایره قعر خاکه   سقفی کچه لوله بوطاق بلند ایوانی
ایلدی قدرینی اول جامع والا برتر   حاصلی اولدی دعاخ منی آت میدانی

غم دکل طوغمه خورشید جهانتاب فلك
طوتار آنك یرینی نعل زریکرانی :

وسبکسیر وسبکرو که خبردار اولمز   ایله سینهٔ مورا وزره اگر جولانی
غیرت ادهم شب پیشرو اشهب روز   اسمان سیر وزمین کرد وسحر پیشانی
دم جولانده که پاینی ایدر رکاسی خشم   کوی خورشید جهانتابه اورر چوکانی
برق خاطف کبی بردمده ایدر ردی انی طی   اولسه کر عرصهٔ پهنای فلك میدانی
خسروا پادشها مهر کواکب سپها   ای مدار شرف کوکبهٔ خاقانی
سنسن اول مصدق لطف الهی که فلك   برکیجه سنسز اولان دورینی الکوب پنهانی
مرسحر شویله تأسفله چکرکیم یقه سن   براولور چاك کریبانی ایله دامانی.
ایتدی عدلك اوقدر راه ضلالی منسد   خاطره یول بولیمز وسوسهٔ شیطانی
دوشمسه چاه ذقنه طرهٔ خوبان بریدر   ایلدی فتنه یی دورکده فلك زندانی
برق تیغك تن اعداده ایدر جوشش آب   دونر اوستنده حباب سر بی سامانی
اکه احسانکی طراق صاور ربکشنه کان   کورسه کف کرمك لرزه طوتر عمانی
مدحتك غایتی یوق طی لسان ایده مکر   دیمکه بیلکده برین ناطقهٔ انسانی

خلقی که نام اولسه کرک رحمی عالمه — خوف ظهور فتنهٔ آخر زمان ویرر
لعلی که رنک خاتم جور زمانه ده — حکم نگین پادشه انسی وجان ویرر
اول شه که فرجتی ایله تختگاه ده دم — فرش زمینه مرتبهٔ آسمان ویرر
اول شه که شمع بارکهی دود شعله‌سی — لیل ونهاره خلعت نور ونشان ویرر
اول شه که سپره جقیه پانجه کوتورمکه — چرخ آفتابه تیغ وهلاله کمان ویرر

خان احمد اول شهنشه دورانکه روزکار
عدلیله دهره مژدهٔ امن وامان ویرر

جمشید کامران که سوار اولسه رخشنه — دارا طوترر رکابنی خسرو عنان ویرر
خورشید زرفشان که کفی فیض جود ایله — دهره غنای ماحصل بحر وکان ویرر
یکتا سوار عرصهٔ دوران که دشمنه — خوف هجومی تفرقهٔ خانمان ویرر
کامی که کرد پویهٔ رخش سبکروی — گردونه کحل باصرهٔ اختران ویرر
هر برقدمده صدمهٔ پر زوری نعلنک — گاو زمینه زلزلهٔ استخوان ویرر
اول دمده کم هجوم کدایان ایچون زری — خورشید زرفشان کبی دستی عیان ویرر
اول دکلو دامن پرایدر زر ایله هر کدا — کیم پولله سینه زیب ره کلستان ویرر
دوری زمان احمد مختاری اکدررر — شمشیری ذوالفقار علیدن نشان ویرر
قهری سپهر پر شمکت اوو ایدر یرین — خلقی جهانه بوی کل وکلستان ویرر
شاه شهان عالمی خوار وحقیر ایدر — لطفی کدایه سلطنت جاودان ویرر
که بروزیری شاه عجمدن خراج الور — که بروکیلی عسکر تاتاره خان ویرر
خاقان چین که درکهنه ایلچی کوندرر — سبب کاپه شوی مطبخنه ارمغان ویرر
مجمر فروز بزمنه خود عود وعنبری — شاهنشه ممالک هندوستان ویرر
هر سلطنت که حکمی نسق زاوله اکا — قانونی داد ودولت نوشیروان ویرر
هر مملکت که عدلی مربی اوله اکا — آب وهواسی کرکه خصال شبان ویرر
دورنده اهل ماتمه فرط نشاطدن — ذوق سرود نغمهٔ نای فغان ویرر
سلکنده دردمندلری حال زکاتدن — دستار وکفش دهر سنی کاربان ویرر
علمی سرایت ایتمه نجاد هوایه کور — بادوزانه لنکر کوه کران ویرر

فلك بر پا يبا ندر پيشگاه چتر جا سنده
كنش بر فلكهٔ زرد رپستون سايبان اوزره
جهانده قالمدى بر عقده دير دم دور لطفنده
كره لركورپسم كر زلف پرچين بتان اوزره
كوريدى جوهر شمشيرينى كر غمزهٔ دلبر
غمندن داخى تيغ اصمزدى طاق ابروان اوزره
اكرسم قان دوكوب شمشيرى هم پاك ايتمه دمرى
قالوردى اخون فتنه دامن آخر زمان اوزره
اولوردى رهگذار باده برپسدرودى درياده
چلكه بيكر كوه وقارى بادبان اوزره
صالوردى صبحه چقمش آفتاب عالم آرادر
كورنلر تاج زرله اشهب چابكعنان اوزره
او عالمكر دوره بيماكه دور لامكان ايلر
قلم نقطه قونجه مركز نون مكان اوزره
جهان بركرد اولوركن جنبشندن سرعت سيرى
قومز توز قونمغه پيرامن بركستوان اوزره
اوركلو چست و چابكدر اوجسم كوه پيكرله
كه جولان ايتسه طويمز چشم مور ناتوان اوزره
ايا خاقان دين پروركه دمر ايام عدلكده
ايدر خنده زمان دولت نوشيروان اوزره
سوزم مردم بودر عجز و نيازايله جنابكده
يوزم فرش ايلدكدن صكره خاك آستان اوزره
كه بن قنده ادای مدح سلطان جهان قنده
نيجون حدم بيلوب مهر سكوت اورهم دهان اوزره
نه دكلو دعوى نظم ايلسم زيرا نه ممكندر

که حق اثبات ایدەم مدحیله شاه نکته دان اوزره
خصوصا اول سخنپرورانه استاد کم که اشعارم
یازارمش کلك پسنداك جهان اوراق جان اوزره
بنم اول شاعر سحر که طبعم سحرله کاهی
معانی پرینه دررلر دیزر سلك بیان اوزره
چکردم تار زلف زمره زمرای کردوشه
اگر دیزسم در شهوار نظمم ریسمان اوزره
نیجه بیك واردات آمادهٔ تحریر اولوردلده
اونلجه سایه گستر کلك چالاکم بنان اوزره
یازارکن نقش روی بکر فکرم فرط عصمتدن
چکر بر پرده حیرت دیدهٔ صورتنکران اوزره
ایدر ابکار مضمونی احاطه شعر رنکینم
قزل یوالانوق کبی عودس دلستان اوزره
اله تیر و کمان آلسه خدنك انداز اندیشم
دیکر طیله سویدای دل کرد بیان اوزره
ایچورسم دشمنه کر آب تیغ نظم شیرینم
ایدر خاکنده غوغایی ممالر استخوان اوزره
قولانی صد قله طوره دعالر ایله نفعی
دعا نظم اخرنده فرض اولور نظم اوران اوزره
نته کیم هر درخت پرشکوفه شاه نوروزك
قوره چتر سفیدین صحن باغ و بوستان اوزره
بوله ذات شریفیله سریر سلطنت رونق
اوله دورنده خلق آسوده دهر امن وامان اوزره
در تعریف شهر ادرنه با مدح سلطان احمد
ادرنه شهرمی بو یا گلشن مأوا امیدر

چکه مضمونی فهم ایتمه‌ده برنکته شناس
نه قدر وقت ایدرسه اوقدر رنج الیم
کندی فهم ایتسه ده بیک فکر ایله برنکته‌سنی
نطقی عاجز قاله یارانه ایده‌بجه تفهیم
بویله صاحب سخنک بونده دراعلا لغیلیم
سوزی پست ایکن اوله کندیسی مغرور وزعیم
عذری مقبوله کچر ینه غرابت بونده
کوشش انصافله کردلکه بر فهم سلیم
واقعا بویله قوی عذر ایله خصم اولسه جهان
ینه اولمز برینک ردی قبوله تقدیم :
بوقدر نظمه ده معجز دینلور بویله ایکن
صنف اهل دل وطبعه کرم جرخ لئیم
بویله قالورسه اکر راه تلاقی مسدود
بوخصوصه فلک ایتمزسه مکافات عمیم
بکر معنی دخی برطبعه کورنمز نه قدر
ایتسه اشک ورخ اندیشه‌سی عرض زر وسیم
طوتالم ایلمش اولدخی دیداری عزیز
ایلمش پیر جمالینه صلای تعمیم :
سیل ابکار معانی کیم ایدر بودمده
اولسه کر مربی برحور ملک خوی وسیم
چهره پرداز عروس سخن اوله مکر
قلم ماشطهٔ لطف شهنشاه کریم :
اولکه کلک کف احسان کدا پروریدر
ایلین شاهد ملک جهانی تقسیم
اولکه ایتمش یداقبالنه تأیید ازل

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بایکلکی اول مرتبه کیم فرط شتابی | حیرتده اندیشهٔ تحقیق وگماندر
زیرا که کیمی صاعقه دیر کیمسی صرصر | اولمزینه راضی کیمی دیر برق جهاندر
بر پیره در رنک ایتسه شتاب اوزره کیدرکن | نسبتله آکا کوه گران باد وزاندر
رفتارینی تند ایتسه نه قوپسه یرندن | یانینده اودم باد وزان کوه گراندر
کوردکجه غبارین تک وتازیله صانورلر | کیم باد جهانگردله پیچیده دخاندر
پرتاب بلند ایتدیکی دم اژدر پران :: | آهسته خرام ایلسه طاوس جناندر
اندیشهٔ تخییل ایده مز سرعت سیرین | تعریفه انی چاره همان طی لساندر
ای شاه کرم پیشه که فکرم لطفک | بحر سخنه مایهٔ فیض جریاندر
اول فیضله بر بحر رواندر که خیالم | امواجی گهر پیرسیاره فشاندر
سیاره دکل هر بری بر جوهر علوی | کیم اکه بها ماحصل کون ومکاندر
دوران نه بیلور قدر در نظمی زیرا | اول دور ایده‌لی منکر ارباب بیاندر
سن بیلسک اولور کیم در گوهرله خزینک | دریای معانی کبی بیحد وکراندر
چوق گرچه دلیرانه سخن گستر بی باک | کیم هر بری زعمنجه فلان ابن فلاندر

امایسنه خصم اولمغه میدان تخیل
هر معرکه‌ده نفعیٔ شمشیر زباندر

شمدی بنم اول صفدر یکتا که بجوهم | برهمزن خیل وحشم خصم جباندر
یوق عجزی ینه طبعمک اندیشه‌دن اصلا | گرچه پستم چرخله بی تاب وتواندر
شاهین خیالمدر اوشهباز شکاری | کیم عون الهی اکه بال طیراندر
طبعم قفس دانشه بر طوطی گویا :: | خامه‌م چمن معنی یه برسروجماندر
برق اوردیغی دم جوهر اندیشه اوجندن | گویا که کف رستم طبعمده سناندر
اول دمکه قلم ثبت ایچون آثار خیالم | دستمده سر اندر رحم اغوش بناندر
اول راست بوکج دوشدیکی بیهوده وکژدر | زخم جکر دشمن ایچون تیر وکماندر
اعدایه مدار قلمم رشحهٔ سماندر | احبابه شمیم سخنم نکهت جاندر
اول خضر مسیحادم نظمم که سوزنده | فیض ازلی جوهر جان کبی نهاندر
اول شیر ومعراج خیالم که جهانسنه | صدق نفسم باد سحر کبی عیاندر

اول نادره پرداز بلیغم که کلامم
ضرب المثل نکته شناسان جهاندر

برکیمسه دن ایرمزسه نوله کوشمه تحسین
افسون کلامله جهان بسته دهاندر

کویا که کلستان سخندر بو قصیدم
هر نکته سی برغنچهٔ بی خار و خزاندر

یا نظم دلاویزله برجوی مسلسل
یا معنئ رنکینله برلاله ستاندر

هر مصرعی یا برصنم نوخط موزون
اندیشهٔ باریکیم اکا موی میاندر

لافی قویالم قافیه ننک اولدی دعایه
شمع نکیه و سوزکوهر اولورسه سزاندر

تا غایت شب فاتحهٔ وقت سحردر
تا اوّل عید آخر ماه رمضاندر

حق روزکی نوروز و شبک قدر ایده پرپار
اول پایه ده کیم قبلهٔ اقبال شهاندر

کوسترمیه برفرده خدا عالمی سنسز
زیراکه وجودک سبب امن و اماندر

قصیدهٔ بلیغه ولطیفه درمدح سلطان احمد

صانمکله فلک دورایله شامی سحرایلر
هر واقعه نک عاقبتندن خبرایلر

بردوش کبید رحق بوکه معنیده بو عالم
کیم کوزیوموب آچنجه زمانی کذرایلر

بر یرده که آرامه بومقدار اوله مهلت
اربابی نیجه کسب کمال و هنرایلر

اولمش طوتالم مدت آرامیده ممتد
عاقل نیجه تمییز ره خیر وشرایلر

تشخیص ره خیر وشر اولورمی اوداده
کیم لشکر غم بربرینی بی سپر ایلر

بولمز ره حقی مکر اول کیمسه که آکه
توفیقنی هادئ ازل رهبرایلر

توفیق رفیق اولمیجق فایده یوقدر
هر کیم بوراده عقله اویرسه ضررایلر

عقلک هنری وادئ حکمتده دراحمق
تحقیقله حکمت نیجه بردلده یرایلر

حکمت کرا و علم ایسه که احکام فلکدن
اندیشهٔ عقل بشری باخبرایلر

دوشمز دل وطبع اهلی بو اندیشه یه زیرا
تشویش دل وطبعی بوداخی بترایلر

زعمنجه اولور هرکشینک رد وقبولی
حق سوبلینی صنمه فلکدن حذرایلر

رندان خدا پرور معنی بو محلده
نه چرخه نه قول حکمایه نظرایلر

ویرمز فلکک دورجب اندازینه حکمی
قور حکمی تسلیم قضا وقدرایلر

کامی که خیال شکن طرهٔ خلق ؛ اثنای تفکرده دلمدن کذر ایلر
اندیشهم اولور بوی لطیفیله معطر آندن قلمم عالمی پر مشک تر ایلر
ای خسرو جم کوکبهٔ مملکت آرا کیم سلطنتک عالمی پر زیب و فر ایلر
اوصافکه حد یوق طوتهلم سحر ایله طبعم بیک معنی یی برشکله قویوب مختصر ایلر
قصد ایتسه خصوصا که بو پیچ خیالم بر نکته سنی شرح کتاب درر ایلر
طبعمدر او دریای کهر پاش معانی کیم ساحلنی معدن لؤلؤ تر ایلر
اندیشهم او صورتکر اعجاز نمادر کیم جوهر فرد اوستنه طرح صور ایلر
خامه‌مدر اول ابر چمن آرای سخنکیم بر قطره سی بر کلشنی شاداب تر ایلر
رنکین و لذیذ اولدی کلامم او قدر کیم کام و لب اندیشه یی بر کلشکر ایلر
امایته بر سوز نقدر نازک اولورسه دخلی الکار ارباب حسد اول قدر ایلر
استاد اولیجق سوزده حسددن قاچیلورمی زیرا هنری رشک و حسد معتبر ایلر
یتمزمی بو دولت که بکا رشک ایده دائم بر طائفه کیم دعوی فضل و هنر ایلر
زعمی اوقدر هر برینک سوزده که کویا اندیشه سی تغییر قضا و قدر ایلر
اما کیرجک معرکهٔ معنی یه اول شمشیری قور اندیشهٔ زره و سپر ایلر
نطقیله مسیحا کچنور هر بری اما خاصیت صحبتلری الباقی خر ایلر
غوغای سخندر بو فضیلتده نه زوار فضل اهلی بزم باشمز اوستنده بر ایلر
سوز بن دیدیکم جوهر علوی الینده دوران صدف سمع قبوله کهر ایلر
سوز میدر او کیم نسخه سنی نکته شناسان حشو شکلم رخنهٔ دیوار و در ایلر ؛
حقده نه دیرلرسه اولورنه سفهانک آثار طبیعتلرینه کیم نظر ایلر
لازم کلیجک اول متنا عرله طبعم هر معرکه ده نیلدی داخی نلر ایلر
اول صفدر دشمن کش نظمم که خصوصا شمشیر زبانمدن احبا حذر ایلر

اولورسه اکر همت شاهنشه عادل
حاشا که بو اندیشه ده نفعی ضرر ایلر

زیرا که دم کشتهٔ اندیشه پس اکثر شرع کرم حکمت باری هدر ایلر ؛
هم خصمه ظفر بولمغیچون مدح و ثنا کی تقدیم دعای شب و ورد سحر ایلر

تا جلوه که راسبنی سپهر دانجمم   که مملکت خاور وکه باختر ایلر

منصور ایده هر یرده خدا رایت بختک
تا چرخ وسیاره فلکده سفر ایلر

قصیدهٔ غرّا برای جلوس سلطان عثمان خان

نه صورت بغلدی سپهر ایله حسن صنع یزدانی
که معناسنی فکر ایتدکجه آلور عقل انسانی
جهان بر تازه رونق بولدی بر روح مصورله
عجبمی تازه لنسه داستان ماه کنعانی
جهان اولدی مسلّم برجهان آرا شهنشاهه
پر ایتدی نه رواقی غلغل کوس جهانبانی
اویاندی کرچه بختی روزکارک خواب غفلتدن
ولی آرایش دنیانک اولدی دنک وحیرانی
قضا بو شوقله خدمتده دامن درمیان اولدی
مهیا ایلدی فوری اکا اسباب سلطانی
فلک فیروزه دن بر تخت عالی قوردی شاهانه
اکا بر آق دیبا پرده چکدی صبح نورانی
چقردی ماورای پرده دن تعظیمله دوران
طوتوب ال اوزره بر تاج زراندود درخشانی
تنزّل ایلمز امّا او تاج وتخته اقبالی
بوکا قایل دکل زیرا علو شوکت وشانی
نیجه میراثه کیرمشدر او تاج وتختی نیلر اول
انکچون تخت وتاج ایتمش مهیا لطف یزدانی
اکا تخت آسمان عدل وافسر مهر دولتدر
بو تاج وتخته دنیا یه حکم ایلرسه ارزانی

تعالى الله زهى سلطان عاليشان ملك آرا
که دربان ايلمز باب همايوننده كيوانى :
جهانبان معلا پايه كيم كردون كردنكش
زمين بوسى جنابندن اولور فرسوده پيشانى
جهان شوكت وشانك سرير آرا شهنشاهى
سرير عدل وداذك داور جم جاه دورانى
خداوند معظم پادشاه مشرق ومغرب
يكانه وارث ملك جهان اسكندر ثانى
شرفبخش سرير سلطنت سرمايهٔ دولت
مهيا ز عدالت رونق افزاى مسلمانى
شهنشاه عدالت پيشه عثمان خان ثانى كيم
وجوديله حيات تازه بولدى ملك عثمانى
نه شاهنشه سرير آراى ديوانخانهٔ عالم
نه شاهنشه بساط انداز اورنك سليمانى
شكوه بخت واقباليله نازنده شهنشاهى
كمال عدل وانصافيله پاينده جهانبانى
سكندر كبى طالب فتح هفت اقليمه اقبالى
سليمان كبى غالب روزكاره حكم وفرمانى
هله تسخير ملكه باشلسون اقبالى سير ايلك
نه تركستانى قور فتح ايتدك نه كافرستانى
كورك بركون ويرر مصر ويمن كبى وزارتله
براد نابنده سينه كشور ايران وتورانى :
دكل دريا ده كشتى آسمانده ماه نو اولمش
جناب لطفنك اعلا وادنا كاسه كردانى
دوشرمى سايبان آسمانك سايه سى عرشه

سعادتله پس اول خاقان عالیشان دورانك
كه وار دوركده خاقانیدن اعلا برثنا خوانی
بن اول وصاف عهدم كه كنجنه مدح واوصافه
بنمله همزبان اولمز نه فردوسی نه خاقانی
نه وصافم نه فردوسی او معجزكوی معنایم
كه تعبیرمله صورت كسب ایدر احوال وجدانی
خیالم كاربانلار اقلیم معانیدر
دلم كنجینهٔ پركوهر اسرار روحانی
تموج ایتمنجه قلزم طبع درافشانم
پر اولمز روزكارك كوهر كامیله دامانی
نه ممكن درنظمم كبی ذی قیمت كهر بولمق
قزانلر تیشهٔ اندیشه ایله كان امكانی
صانورلر قطرهٔ خون صاچیلور تیغ زباندن
سوزم اولدقچه رنكین فكرله یاقوت رمانی
بنم اول حیدر كرار معنی كیم سجوحمدن
دلیران خیاله تنك اولور اندیشه میدانی
فضیلت معرفتدر باكه علم اندیشهٔ معنی
مبارك اولسون اشراف زمانه علم وعرفانی
سوزم شاهد یتر اثبات استعداد ایچون باكه
نه لازم دام تزویر ایلمك تفسیر قرآنی ::
سنر لطف كلام حقی بیلمكدر محلنده
حقیقتده بودر اهل دلك معیار اذعانی
بو فیض اهل دله داد خدادر جهدله اولمز
یتر بر اهل دل نظمندن اكلر اكلیان انی ::
محصل آدمه معنی كركدر یوخسه نیلرلر

اسیر قید صورت برالای بیهوده حیوانی
کمال اهلنده لاف اولمزیتر لاف ایتدك ای نفعی
دعایه باشله کیم بولدی قصیده حد و پایانی
یوزك سور آستان بارگاه عرش اعلایه
الك قالدر دعایه استه مولادن بو احسانی
که طوردقجه جهان اول سلطنتده برقرار اولسون
حیات تازه بولسون پایه سنده عالم فانی
سلیمان کبی چقسون تخته مرکون عدل وداد ایتسون
پر اولسون عرصهٔ محشر کبی میدان دیوانی
فروغ کوکب اقبال وبختی ایلسون هردم
جهانی آفتاب عالم آرا کبی نورانی ::

قصیدهٔ فخریه در مدح سلطان عثمان

صفدر معنی دل صاحب قراندر بنم
تیغ شمشیر جهانگیر زباندر بنم
سینه سن چاك ایلدم چرخك دکلدر کهکشان
زخم شمشیر زبان کین سپتاندر بنم
قهرمانم نیزه وشمشیره یوقدر احتیاج
خامهٔ جادو زبان تیغ وشاندر بنم
ساحری آزمایم معجز دست کلیم
استمم موقوف تحریك بناندر بنم
خسرو کنجینهٔ پردازم دوکنز کوهرم
واردات غیب کنج شایکاندر بنم
تا ازلدن فیض حق موقوفدر اندیشه مه
مائدهٔ معنی وقف طبع کهراندر بنم

عقل کل دیوانهٔ حسن بیانندر بنم
مست جام عشقم الهام اولمنجه سویلمم
کرچه کیم فوارهٔ معنی دهانندر بنم
شمدی اما بویله دریالر کبی پرجوش ایدر
التفات پادشاه نکته دانندر بنم
اول شهنشاه جهان پرور که لایقدر دیپه
قبلهٔ شاهان عالم آستانندر بنم

دادکر خاقان عالی رتبه عثمان خان که چرخ
یوز سوروب پایینه دیر شاه جهانندر بنم

دور عدلنده مباهات ایلیوب دیر روزکار
بویله شاهنشاه عادل کلمشدر عالمه
بندن اعلامی بیلور قدرین فلک یا روزکار
فخر ایدرپ کر زمان بوسپس جنابیله فلک
کیمیا بولدم سورنجه خاک پایینه یوزم
اوله لی وصاف دست زرفشانی آفتاب
فیض اوصافیله بن کویا جهان معنی یم
مشرب پاکیدر اول سرچشمهٔ آب حیات
مجلس اقبالنه کلدم که پاسش اولمغه

کیم بوکون عید و نوروز زمانندر بنم
جمله تاریخ سلف خاطرنشانندر بنم
کیم خیال مدحی مردم یار جانندر بنم
خاکپایی روزکاره ارمغانندر بنم
کنج دولت نقد وقت رایکانندر بنم
جلد دیوان تخیل داستانندر بنم
کنج طبع و چشمهٔ دل بحر و کانندر بنم
کیم خیال رشحه سی روح روانندر بنم
جوهری یم بو غزل زیب دکانندر بنم

عاشقم شوریده لک آرام جانندر بنم
غمزهٔ دلبر بلای ناکهانندر بنم

غمزه دن کیم خوف ایدر زلفی سوادا راهمه
بن کریبان چاک مست جام استغنای عشق
بلبل کلزار عشقم سینه‌م پر داغله
خانمان سوز دلم کرابه دوتمشش آتشم
آتش عشقم که دریالر سویندرمز بنی

غمزه زیرا همدم راز نهانندر بنم
فتنه خو متکار دامن در میانندر بنم
نوشکفته غنچهٔ دل آشیانندر بنم
حلقه حلقه طرهٔ دلبر دخانندر بنم
نقطهٔ داغ سویدا دهانندر بنم

نطقه کلیم لعلی معجز دمم عیسی کبی
بیت معمور معانی حسن فکرمدر بنم

هم قصیده هم غزل برتازه وادیده بولکیم اختراع خامهٔ معجز بیانمدر بنم
سوز تمام اولدی دعا ایتسم نوله شمدنکیرو قدسیان مشتاق نظم دلپسندمدر بنم
حشره دک تا که شوق انگیز بزم اهل دل کیف صهبای خیال شادمانمدر بنم

شادکام اولسون سریر سلطنتده روز وشب
بوده عا شام وسحر ورد زبانمدر بنم

قصیدهٔ غرا در تعریف قصر سلطان عثمان

تعالی الله زهی قصر بلند ایوان حکاری
یدبیضای قدرتدر مگر کیم دست معماری
ندر اول عشرت آباد بلند اول قصر عالی کیم
فلک برچنک اولوردی بزمنه کر اولسه اوتاری
معلا بیت معمور فلکدن فرش ایوانی
مجلا سینهٔ آیینه دن کاشیٔ دیواری
سواد شام عشرت دودهٔ شمع شبستانی
بیاض صبح دولت پردهٔ دیبای زرتاری
اودکلو تابناک ایتمش او زرین شمسه اطرافن
کورنمز سایه سنده آفتاب صبحک آثاری
دکل مهر بیاض صبح او فغفوره سپر ایچون سقفن
فلک باشش قالدرنجه خاکه دوشدی تاج ودستاری
عجبمی فرشنه آیینهٔ عالمنما دیرسم
نمایان قدسیان آسمانک نقش اسراری
رخامنده دکل امواج کوناکون وپیدرپی
کورینور جابجا باغ بهشتک عکس انهاری

صانورلر برگل زرد وز دربر نطع خاراده
رخ آمنده گورنلر عکس خورشید پرانواری
محیط فیض معنیدر مگر اول حوض شادروان
که هر بر لوله سندن چشمه سار خضر اولور جاری
اولیدی گر بو رونق بو صفا قصر زلیخاده
دل و جاندن اولوردی سیر ایچون یوسف خریداری
نشاط انگیز و غم فرسا در اول دگلو تماشاسی
که یاد ایتمز گورن عاشق غم جانکاه دلداری ::
فلک افتادهٔ قد بلند سرو بستانی
ملک مرغ گرفتار گل رعنای گلزاری
نه بستان رشک فیض آباد فردوس معانی کیم
لب دلبردن اعلا میوهٔ شیرین اشجاری
نیجه آچلمسون دل گل گبی بر بویله گلشنده
که نوروز صبا در هب نوای بلبل زاری
ندر اول روضهٔ عنبر سرشت دلکش و خرم
که مست ایلر دماغ روزگاری بوی ازهاری
نسیمی غارت ایتمش نکهت گیسوی خوبانی
عجبمی آچسه هر بر غنچه بردکان عطاری
صبا دلال بندرگاه چین اولمش مراد ایلر
میان چارسوی گلشنده مشک تاتاری ::
شمیم سنبل و نسرینی یاد ایتسه بر شاعر
بخور عنبر و کافور اولور طومار اشعاری
غباری اول قدر خوشبو که گر رمز دم صبحه
عبیر جیب گیسوی بتان چین و فرخاری
فضاسی خلوت دل گبی پر انوار روحانی

هواسی عالم جان کبی کرد تیره دن عاری
دکل دریا سحاب نوبهاریدر هواسندن
رطوبت کسب ایدوب دوشمش زمینه آسمان داری
هواسنده رطوبت اول قدر کیم مردم اوردقچه
اولور آب حیات اشباه وجود آدمه ساری
هواسی بویله جانبخش و نشاط افزا کرک الحق
که تا حرم طوته دایم دل شاه جهانداری
نه شاه اسکندر دوران که افلاطون اکر کوریه
اولور بیک جانله مفتون حسن خلق و اطواری
نه شاهنشه صاحبقران مشرق و مغرب
که طوتدی عالمی کون کبی برق تیغ پیکاری
یکانه شهسوار ابلق دوران که همواره
اولور نه سمته کتسه فتح و نصرت پیک رهواری
جهانبان یکانه آفتاب آسمانه سایه
خداوند زمانه سینه آرای نکوکاری
بساط هفت اقلیمک چراغ عالم افروزی
سریر نه رواقک پادشاه ماه دیداری
خدیو نامور آرایش تخت سلیمانی
جهانگیر مظفر صف شکاف رزم کراری
علی رزم و سلیمان کوکبه سلطان عثمان کیم
روادر طاق عرشه آصیلورسه تیغ خونباری
او سلطان سخن پرور که دور دلستانیدر
متاع دانش و ادراک و فهمک روز بازاری
او شاهنشاه ملک آرای بی پروای ظالمکش
که یاد اولمز زمانده ستمکاری و جباری

دکلدر کهکشان جلاد قهری تیغ عدلیله
چالوب چاك ایلدی فرق سر چرخ ستمکاری
سحاب نوبهار فتح و نصرت تیغ سیرابی
چراغ دودمان دین و دولت بخت بیداری
دل ارواح قدسی کیبی صاف و پاك وجدانی
نهاد عقل کل کیبی درست و راست معیاری
سمند رایض اجلالنك کرد ولن چراکاهی
کمند رستم اقبالنك عالم کرفتاری
صبا کربوی خلقیله طولاشسه ربع مسکونی
فلك فرق ایلمزدی چین و روم و هند و بلغاری
اسنجه باد قهری بحر و بر پیچان اولور زیرا
اورر بر برینه امواج دریا کیبی کهساری
نشاط عهد عدلیله جهان اولدی کلوخرم دل
که تشخیص ایلمك کوچ بربرندن مست و هشیاری
کراولسه شامل احوال مرغان سوا عدلی
ایدردی کبك رعنا چشم شاهین اوزره رفتاری
زماننده بولنمز فتنه پنهان اولمغه بر بر
مگر خوبان فتانك شكنج زلف طراری
کرم گستر خداوندا هنر پرور شهنشاها
ایا پیرایهٔ صنع کمال و قدرت باری
صلادر نکته سنجان زمانه هیچ لاف ایتمم
بن اولکر تدم جهانه طرز شوخ و شعر همواری
نیچه ییل استسه سحر اوکره در پاره ته اندیشه م
اچنجه چارسوی فتنه ده دکان سحاری
خرد علامهٔ ادراکمك بر کهنه شاکردی

[illegible]

ایتدیلنجه تیغ خون افشانله جولانگری
شقهٔ رایات بختکله رکابک اولمه
کشتیٔ نه آسمانک بادبان ولشکری
برق اورن دستکده تیغ پرکهر میدریا خود
ایلدی دریایه غوطه آفتاب خاوری
برآوج کومر صاچردی عالمه کویا کفک
صالدیغنجه دشمنه کامی مرصع ششپری
بر عجب دریادر اوردوی همایونک سنک
کیم حباب برقرار اولمش اکا مرچادری
موج پیدرپی در اول بحره سپاه صف بصف
بر نهنگ اولمه نوله مرطوب اژدرپیکری
هرآلای برموج طوفان خیز ایدر رانک نوله
خاروخس کبی اوکنجه قاچجه کافرعسکری
کون کبی تنهاده چقسک تیغله میدانه پس
کارکرد وشمر سپاه دشمنک شوروشری
شبچراغ دین ودولتدر وجودک حفظ ایچون
قت قت اولمش اژدها درسفت چرخ چنبری
قارشو طورمز سپاه کشمدنصکره بو اقبالله
دشمنک کرقهرمان اولمه سپراسلشکری
بویله آغاز ایلسون شمدنکیرو القابکه
جامع نه قبهٔ کونک خطیب منبری
آفتاب بحر و بر صاحب قران شرق وغرب
شهسوار نامور رایت کشای صفدری
آسمان دولتک خورشید قدسی پرتوی
بزمکاه شوکتک جمشید خورشید افسری

نقطهٔ سپید رهرهٔ داغ درون انوری ::
طبعم اول بتخانه ده رکیم صورت دیوار رنك
طاشه کار ایلر خدنك غمزهٔ نازکتری ::
نیجه صورت فیض انفاسمله جان بولپ اولور
هر بری شهر دلك بر عالم آرا دلبری
هر خیالم بر عروس نازپرور در بنم
کیم بو عالمدن دکل اسباب زیب وزیوری
موی گیسوی ملکدر تار و پود جامه سی
پارهٔ پیراهن حور جناندر معجری ::
بادهٔ ادراکمك توحید سرجوش خمی
ساقیٔ اندیشه مك تحقیق درد پیاغری
خامه مك راه سلوك فتنه خط پایه سی
شعر مك حبل متین فیض تار مسطری
قنده بن قنده بنه تعریف شاه نکته دان
تیلیم ضبط ایده مم اندیشهٔ زور آوری ::
نکر اوصافك غذای روحدر اندیشه مه
دل هلاك اولور اکر اولسم اوسودادن بری
جوهر اکسیر مدحك طرح ایدنجه رشکدن
ایلرم هر لحظه اندیشمله جنك زرکری
قورقرم هم آفتاب کیمیا کر طویمسون
یوخسه بیك شوقیله اولور اولدخی بر مشتری
ذره یسن مهره غبار رین روزکاره کیم ویرر
جوهری یم بن جهانه ویرمم اد یله کوهری
بویله جوهر وار المده نیلیم دنیایی بن
باشنه چالسون فلك آیینهٔ اسکندری

ساغر صونه مهپاره لر نوش ایتمك اولور رسم
یار اوله جام جم اوله بویله دم خرم اوله
عارف اودر بو دم اوله عیش و طربله مغتنم
ذوقی او رندایلر تمام کیم طوته مست و شادکام
برالده جام لاله فام برالده زلف خم بخم
لطف ایله ساقی نازی قو می صون که قالمز بویله بو
طولسون صراحی و سبو بوشش طورمسون پیمانه هم
هر نورسیده شاخ گل الدی الینه جام مل
لطف ایت آچیل سن داخی گل ای سرو قد و غنچه فم
بو دردو بو صافی دیمه دولسون پیاله غم یمه
قانون دور دائمه اوی سنده می صون دمبدم
میدر رحمك عاشقان آشوب دل آرام جان
سرمایهٔ پیر مغان پیرایهٔ بزم صنم ؛
می عاقلی ارشاد ایدر عاشقلری دلشاد ایدر
سیله ویرر برباد ایدر دللرده قویمز گرد غم
می آتش پیاله در مینا قدحله لاله در
یا غنچهٔ پرژاله در آچمش نسیم صبحدم
ساقی مدد می صون بزه جام جم و کی صون بزه
رطل پیاپی صون بزه کتسون گوکللردن الم
بز عاشق آزاده یز اما اسیر باده یز
آلفته یز دلداده یز بزدن دریغ ایتمه کرم
هر جام صون اللاه ایچون هر کاسه ده اول ماه ایچون
تا مدح شاهنشاه ایچون آلم اله لوح و قلم
اول آفتاب سلطنت اول شهسوار مملکت
جم بزم و خاقان مکرمت ممدوح اصناف امم

دادگستر داور دولت مآب روزکار
شهریار شهنشان ظل خدای مستعان
قطب دوران مهدیٔ بی ارتیاب روزکار
شبچراغ دودمان سلطنت سلطان مراد
شمع جمع بزم عالم آفتاب روزکار
خسرو ذیشان که خیل و عسکر نیک مر بری
اردشیر و بهمن و افراسیاب روزکار
امرینه رام ایتدی مب کردنکشان عالمی
شمدی دولتله اودر مالك رقاب روزکار
تازه رونق ویردی عدلی کارگاه عالمه
اولدی بینه منتظم حال خراب روزکار
دین و دولت بویله رونقی بولوردی اولمسه
رشح کلك برق تیغی آب و تاب روزکار
رشتهٔ عدلیله کر بند ایتمیه شیرازه سن
تار مار اولوردی اجزای کتاب روزکار
عهد عدلی عالمه فصل بهار خوشدلی
دور لطفی دمرهٔ ایام شباب روزکار
خوف شمشیری جهانه یاد مرك ناکهان
فیض جودی کائناته فتح باب روزکار
چشم بخت لاینامی پاسبان شرق و غرب
دست قهر اقتداری پنجه تاب روزکار
بویله سرکردان اولوب دورایلمزدی عالمی
اولمسه خاك درکهینه انتساب روزکار
کامکارا شهریارا خسروا شاهنشها
ای جهاندار روشنه کردون جناب روزکار

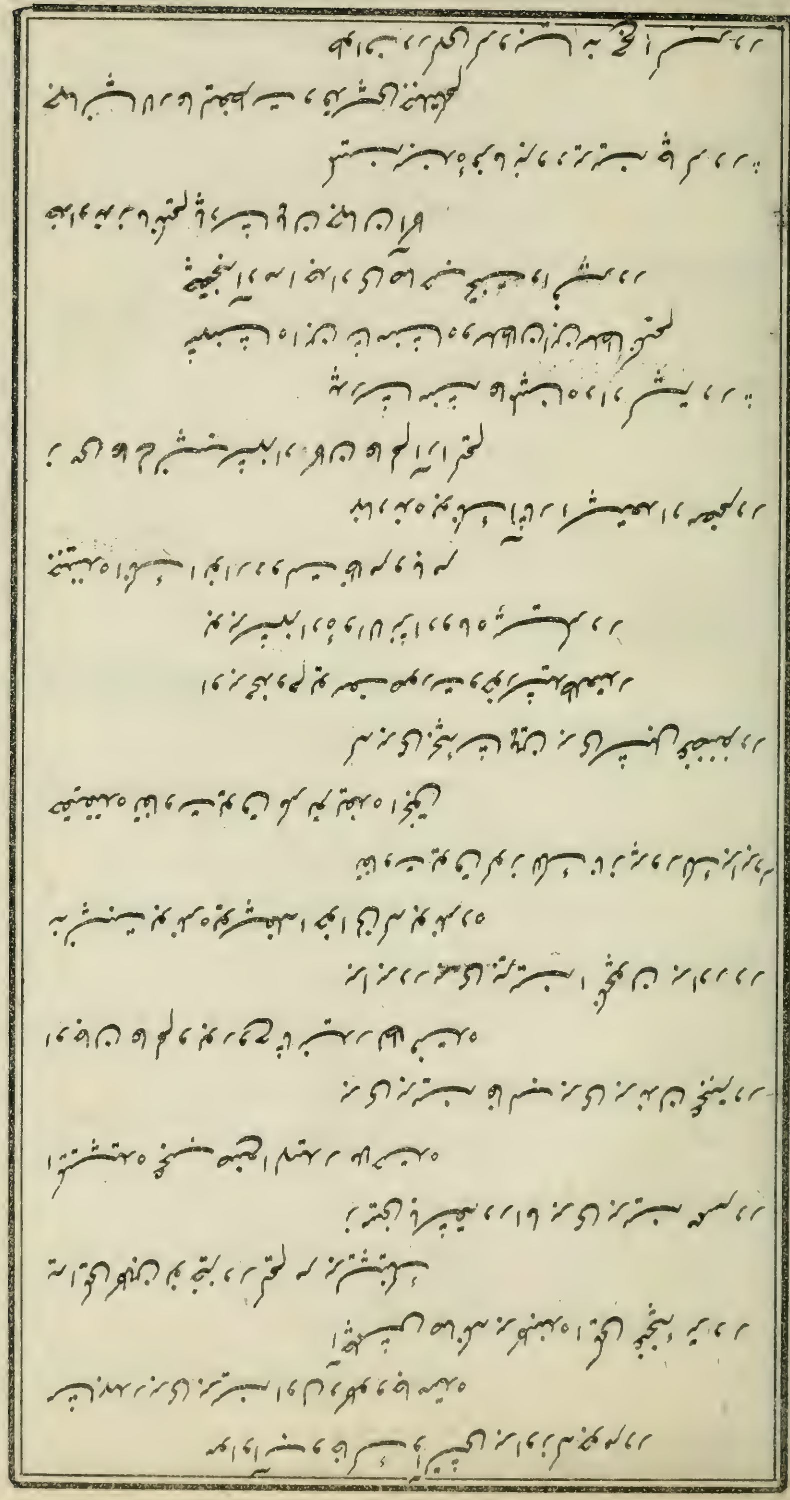
[illegible]

[illegible]

که نه آتلر بولنور بیری برندن زیبا
اولاقاپوآغاسی طورلپیدر بریپسی
که برابردراکاپویه ده کوه و صحرا
لحل ایچون قالمزایدی کرد زمین اشعار
اولسه کر جلوه کهی عرصهٔ ملك معنا
برده ارسلان طورلپیدرکه کمن کوردکجه
کندیدر عینی ایله شیر نر سلسله خا
اوریلور کردننه انك ایچون التوندن
ایکی زنجیرکه ضبط ایتمسی آسان اوله تا
جبلی طوری ایله خودقالیش اوغلی طورپسی
نیجه در صربری سرعتده قیاس ایت مثلا
منزله نور بصرکبی برابر ایریشور
اولسه مربرینه همپویه اکرتیر قضا
بریپسی داخی آغاآلجه سی کیم آنکده
یراشور ایلرپسم مرحنی بوکونه ادا
آسمان پویه زمین کردسلپل حرکات
بادپا شعلهٔ جوالهٔ عالم پیما
برده شام آلجه سی کیم ایتسه ندم میل خرام
صانکه رفتاره کلور برصنم سرخ قبا
اولسه بوجلوه بوناز اشقر بهرامده کر
زمره کوکدن اینوب اولوردی دلارامکا
طرفه کلکلون فریبنده روشکم صانه پس
جمله اندامنه اورمش ید قدرت حنا
برده طاغلر دلپیدرکه شتاب ایتدکجه
براولور زلزله دن لرزهٔ کوه و دریا

[illegible]

که تصویر دلاراسی یتر اکلنجه دنیایه
اغا آلجه یسی اول کلکون خوشش اندام ورعنا کم
دکلدر پرچم ویال ودمی محتاج حنایه
ندر اول شیوهٔ رفتار ایله اول پیکر موزون
کورن حیران قالور اثار صنع حق تعالی یه
نه دم کم نازایله جولان ایدوب میل خرام ایلر
دونر بر دلربای آل پوشش خوب سیمایه
اودکلو سرخ ورخشان موی اندامی که لایقدر
قبای جسمنی کربکزدرسه آل دیبایه
عرق موج اورسه کامی شدت سرعتله جسمنده
دونر اول دمده بر مواج رنکین آل خارایه
دلارامی قویوب بهرام اولوردی اشقره مائل
اکر مالک اولسیدی بویله رفتار دلارایه
خرام دلکشی دنیایه مفتون ایندیکی یتمز
فلکلرده ملکلرده ملازمدر تماشایه
بشر مفتون اطواری ملک حیران رفتاری
نوله دوشسه خرام ایتدکجه حیرت زیر و بالایه
تماشا یه چقوب صف صف طورر ابکار اندیشه
آیق باصسه اکر جولان ایچون میدان معنایه
اوچر قوشدر شتاب ایندکجه کویا بلکزر انکچون
کنار دامن برکستوانی بال عنقایه
اودکلو تیزرو در کیم سبر سعی نشان ایتمز
طوقنسه صدمهٔ نعلی اکر کلبرک رعنایه
غوابت بونده در اما کلنجه تند رفتاره
ار بدر برق نعلی کرطوقنسه سنک خارایه

کریم کام انکم رشک فیض دست جودیله
دل کان پر خراشش و خاطر دریا مکدردر
فروزان شمع چراغ دودمان آل عثمان کیم
فروغ طلعتیله دیدهٔ دولت منوردر
خدیو پرهنر سلطان مراد اول شاه هنرور
که هم اهل دل و هم خوشنویس و هم سخنور
نه شه اسکندر یوسف شیم عهدی عیسی دم
که عدلیله ...
او دانشور خداوند عظیم الشان که اسکندر
در دیوان اجلالنده بر دربان کمتردر
که مهر سپرداری بر صاحبقران بخت یاوردر
او خاقان مظفر اول جهانگیر معالی شهر
او ملک آرای مه کوکب او بزم افروز جم مشرب
که خورشید درخشان الکه بر بیضهٔ زر در
کرمکانی او کلو زر فشاندر عالمه صانکیم
کف دست کریمی آفتاب کیمیا گردر
نه کوهرلر نثار ایلر سوزه کلدکجه گویا کیم
دل دریا کفی پر ابتهاج دریای گوهر در
زمینی آسمان چرخی زمین ایلرمرا او ایچون
قضا فرمانده رأیینه اولهکلو مسخردر
ریاض خلقیدر اول غیرت گلزار فردوسی
که آب و خاکی ازهار گلاب و عود و عنبردر
نشاط کیف مدحیله دل اندیشه خرمدر
نسیم بوی خلقیله دماغ جان معطردر
لب تغیر بیانی مورد الهام لاهوتی

دل روشن ضمیری مطلع خورشید انوردر

زبانم لالدر تعریف طبع نکته داننده :
عجب شاهنشه نازک دل و خوشش ذات سروردر
جهان اول دکلو پرامن وامان در دور عدلنده
که فتنه وار ایسه انجق خط نوخیز دلبردر
ایا سلطان عادل کیم زمان عدل وداد کده
غزال ماده خوامر کیه شیر شرزه لنردر
غرض مقدوری بذل ایتمه در وصف جمیلکده
ثنا کی یوخسه حق اوزره ادا نیجه میسردر
غدای روحدر اندیشهٔ مدحک دل و طبعه :
ایلیکپیده ثنا کی ایتمه ده ناچار و مضطردر :

دلم اندیشهٔ مدحکله بردریای پرکوهر
آکا تیغ زبانم هانکه بر موج مجوهردر
نزاکتده متانتده کلامم بکزمز اصلا
نه عرفی یه نه خاقانی یه بو برطرز آخردر
بو دعوامی بنم انکار ایدر یوقدر اهالیده
لقسو دنابکاری نیلیم سوز اکله مز خردر
بهادر پهلوان چوق کرچه میدان معانیده
بنم طبع دلیرم جمله دن اما دلاوردر
نیجه اعدایه غالب اولمسون تفعیٔ بیپروا
که مداح شهنشاه جهانکیر و مظفردر
دعای دولتن ایتسه عجبمی صدقله شمدی
که سوز پایانه ایرنجه دعا مقرردر
سبب تا اعتدال طبع و ترکیب موالیده
اصول مفردات نه پدر هم چار مادردر

بنی جناب جام لطفك ایتدی شویله شیرین كام
كه شعرمده بولور هر كیم اوقوریسه لذت شكر
بونه لطف الهیدر بوده ای فن سحرپردازه
كه ممدوحی اوله ذاتك كبی بر نكته دان سرور
بونك شكرین ادا ایتمك نه ممكندر مرادمجه
مگر امداد ایده روح كریم الشان پیغمبر
كه بیك دانه قصیده نظم ایدم وصف جمیلكده
كه اوله هر بری حسن قبول طبعكه مظهر
اوله هم مندرج هر بر قصیدهمده نزاكتله
بوكونه بر غزل كیم كوش ایدن لابد ایدر ازبر
اولورمی بویله بر مهپارهٔ مست پری پیكر
كه جبریل امین تیر نكاهندن حذر ایلر
تماشاسنه نجه طاقت كتورسون یا دل عاشق
كه هر ابروسی بر شمشیر و هر مژكانی بر خنجر
مه و خورشید عالمتابی چكمش صانكه زنجیره
او پرچین كاكل بر دوش و پرخم طرهٔ در بر
عجب مطبوع و دلكشدر سراپا چسن اندامی
بری هر ندن اعلا و لطیف و نازك و خوشتر
او رعنا قامت موزون او رفتار خوش آینده
او زیبا عارض كلكون او رخسار صفاكستر
زلیخا تا ابد نومید اولوردی ذوق وصلتدن
بو استغنا و بو نازی كوریدی دوشده یوسف كر
نه سحر ایتدك ینه سوزده هزار احسنت ای لفظی
سنك كبی عجب اولورمی بر جادوی افسونكر
ندیم و بزله سنج نكته دان رند و خوش صحبت

سخن پیرا و سحر آرا و معجز کوی دوحی آور
اول استعداد له اما عجب طرفه تماشادر
سنکله دعوی شعر ایلیه بر یاوه کو قسمی
بحمد الله بیلور شاه جهان قدر کمینه نه غم یرکچن
نه لاف ایدر سه اینسون اعتقادمجه او باطل خر
بوکا عالم ایدر مشهدی شهادت اتفاق اوزره
که سن سن اهل طبع و دانشن واردر که سردفتر
سکا خصم اتخاذ ایتمک دوشرمی اول خری زیرا
ایدر سلک کندینی آدم مانوره بر جاهل ابتر
همان طوره دعایه باشله سوز ایرشدی پایانه
دعادر بو محلده عادت نظم آوران اکثر
اوله تا مملکت محتاج صاحب افسر واورنک
بوله تا سلطنت آیین عدل و داد له زیور
وجودیله شرف کسب ایده دیوانخانهٔ دولت
اونه نه امر ایدر سه آسمان محکوم و فرمانبر
چقه هر صبحدم نون کبی دیوان همایونه
طوره ارکان دیوان مرتب تا دم محشر
ایره برغایته دورنده چین حال کشورکیم
دعای امتداد دولتن ورد ایلیه لشکر

در وصف حضرت سلطان مراد خان

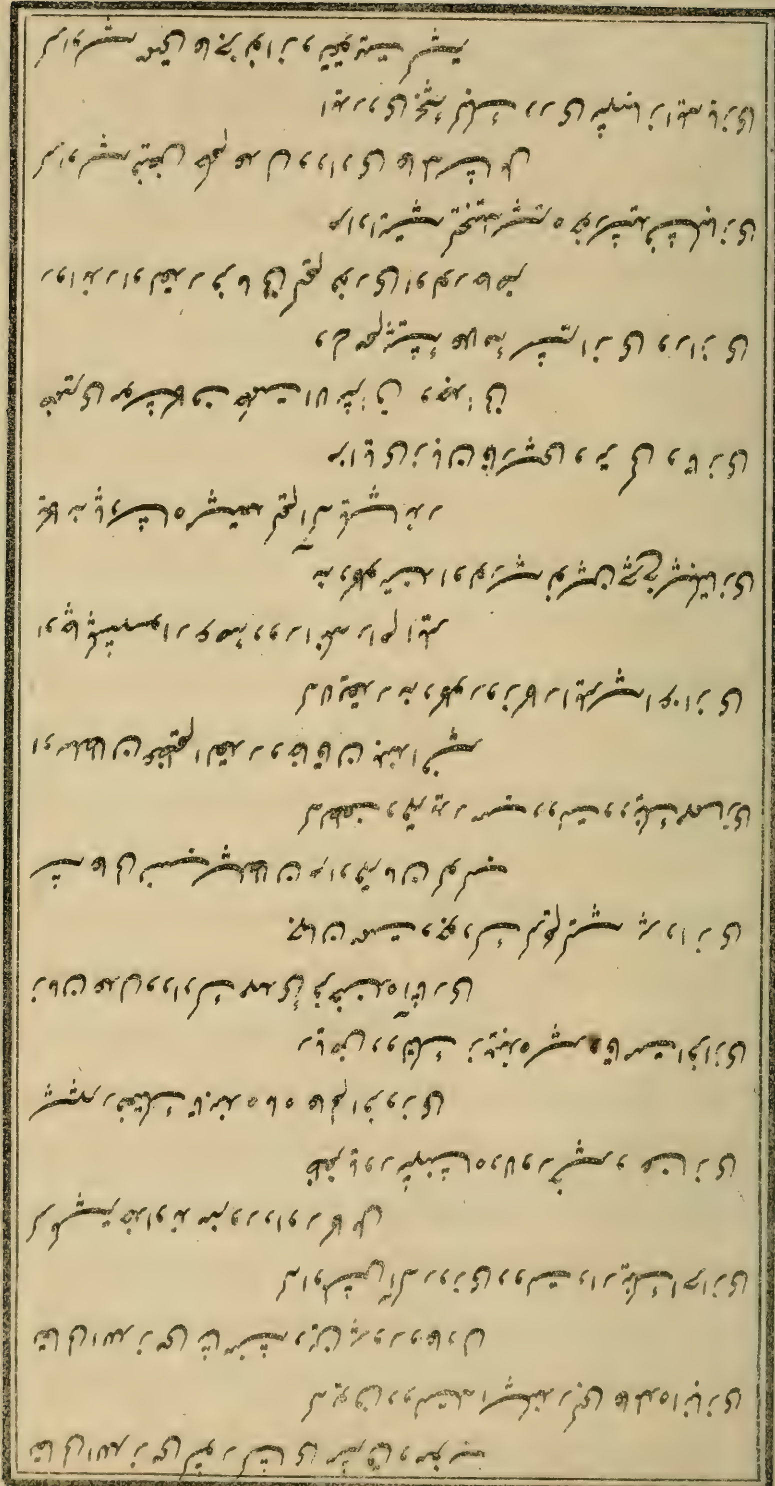
عجمی دتره سه خوفیله چرخک اندامی
چالندی بام فلکده نقارهٔ دولت
بتشدی هر یکادن اولیانک امدادی
دوشندی قیصرنمایه عشرت اسپانی

آصلدی کنکرهٔ عرشه تیغ بهرامی
بر ایتدی دبدبهٔ مژده کوش ایامی
تقدم ایلدی اما خدانک انعامی
دیکلدی قبهٔ اقباله نصرت اعلامی

در مدح حضرت سلطان مراد خان

ای پادشه عارف ودانشور عالم
سلطان کرمپیشه خداوند مکرم
سنسن او جهانبان معظم که سوررینز
بوشوکت وبوشانکه وارسنده عجبمی
هپ بندهٔ درکاهک اولورلرسه سزادر
دیدارکی کورسیدی کراولوردی مقرر
فرش حرم رفعتک اولورسه روادر
اورروی سما یونکه برتنک فضادر
بویله ایدر اوصافکی تعبیره کلنجه :
جمشید زمان تاجور مشرق ومغرب
فرزند گرامی گهر دودهٔ آدم :
پیرایه ده سلطنت آرایش دولت
فرمانده کل دادکر فرد ویکانه
ممدوح جهان خان مراد هنراندوز
عیسی کبی برروح ملکپیه وخوش‌ذات
تعبیر ایده مم صفوت آیینهٔ طبعن :
آراسته انواع معارفله وجودی
خوشبو اوقدر سلسلهٔ شاهد خلقی
الطافه او غایتده که چوق کورمزاکا هیچ
کربرق سحاب کرمی یاقسه اولوردی
کرابلسه خاصیت تمکینی سرایت
فرخنده نسیم یادشهادادپناها
لایقمی زمانکده قاله بویله تهی دست

ویشاه جهانگیر وظفریاور عالم
شاهنشه جم پایه جهان داور عالم
درکاهکه شاهان بلندافیه عالم
کورنجه قولک اولسه کرکسکندر عالم
اسکندرو بهرام وجم وقیصر عالم
خورشید کبی سجدهٔ شاه اکبر عالم
بوطاق معلای زراندر زر عالم
بوعرصهٔ پروسعت پهناور عالم
تعظیمله استاد سخن پرور عالم
خورشید زمان شمع ضیاکستر عالم
مخدوم فلک رشک ملک مفخر عالم
سرمایهٔ احسان وکرم زیور عالم
سلطان جهان مالک بحر وبر عالم
خاقان سخندان وزبان آور عالم
یوسف کبی برماه پری پیکر عالم
مرأت خدا آب رخ جوهر عالم
مرفنده سرافراز جهان بهتر عالم
کیم مرشکن پرحمی بر مجمر عالم
بربنده سنک اولسه بتون کشور عالم
اکسیر طلا جو مرخاکستر عالم
برذره یی تحریک ایده مز صرصر عالم
ای خسرو جم جاه فریدون فر عالم
بربخلاین شاعر وحی آور عالم

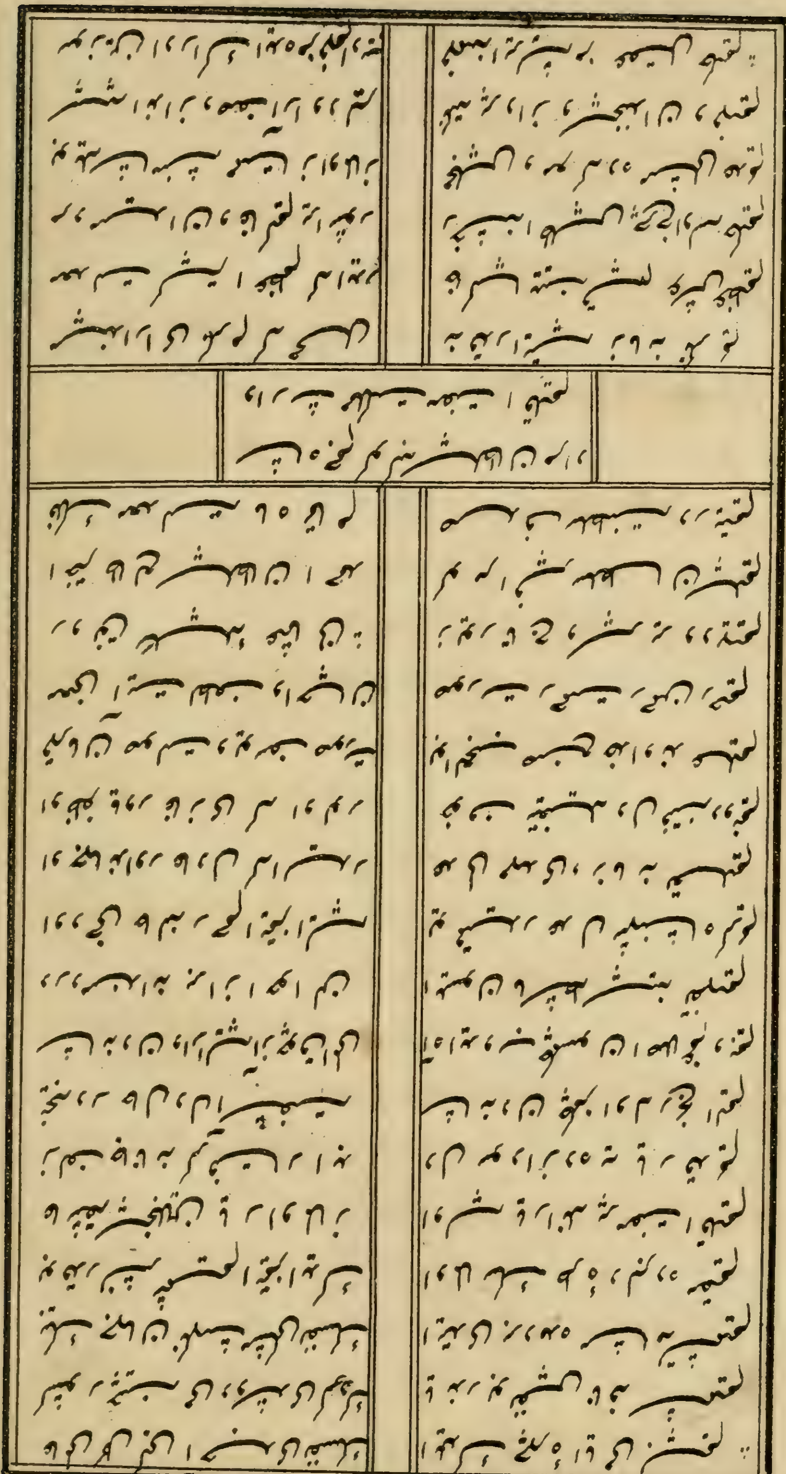
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

صبح صادق کبی بو تحقیقه ایله اعتماد
کیم جمال باکمالک ظن ایدرلر ناکهان
عالمی پرنور ایدنجه آفتاب بامداد
هم چکرلر شوق تشریفکله درد انتظار
هم ایدرلر جان و دلدن عرض اخلاص وداد
بوشنا خوان قدیمک خود دلنده باخصوص
اولقدر بولمشدی درد اشتیاقک اشتداد
کم هلاک اولمق مقرر ظن ایدردم کندیمی
بولیه برقاچ کون دخی ایام هجران امتداد
حمدلله دولت ال ویردی آچلدی طالعم
قالمدم کنج بلای فرقتکده نامراد ::
دوشدی فرق بختمه ظل همای سلطنت
ناکهانی ایلدم دولتله کسب انفراد
اولمدن کورملک نصیب اولدی بسنه دیدارکه
ایتمش شمدنکیرو نوله غم هجرانی یاد
باشلیم بو شوقله فوری همان اوصافکه
درمدحک ایلیم آویزهٔ کوش بلاد
یاچیقرسم ناکی مدح بلند ملکه کوکه
ایلیم مهر زرمهر اوزره بو کونه سواد
پادشاه صورت و معنی خدیو اهل دل
نکته دان اسکندر وجمجاه و افلاطون رشاد
خسرو صاحب تصرف موشکافک عقد وحل
نقد وقت عقل کل سرمایهٔ رشد وسداد
عالم افروز آفتاب آسمان عز و جاه
سینه آرا تاجدار تختکاه عدل و داد

[illegible]

نوبی داغ دردن خورشید　　مشربی روح روان تسنیم
سمتی مخترع طرز جدید　　دولتی ناسخ قانون قدیم
اولسه دورنده نوله خلق جهان　　دائما مغتنم ناز و نعیم
غرقی مملکته امن و امان　　عادلی لشکره بذل زر و سیم
از تقویت و حفظنی کورش　　مثلا حکمنی ایتسه تعمیم
کوه البرزی یقر صدمهٔ مور　　موری پامال ایده مز پیل جسیم
کوریانی ماه دکلدر رایتده‌ی　　داغ فرمانی ایله چرخی وسیم
حل اولور مشکل احکام قدر　　رأیی ایتسه قضا کر تحکیم
وارقیاس ایت نه قدر روشندر　　کوردم تا بو قدر فیض عمیم
قلمی شعشعهٔ مهره دولنسه　　مدحنی هر کیم ایدرسه ترقیم
خسروا پادشها دادکرا　　ای قدر کوکبه قهار حلیم
وارمی نفعی کبی برشاعر کیم　　نظمنه ایده نظامی تسلیم
نه دیسه مدحکه لایقدر حسب　　سوزری اولسه نوله درنظیم
لاف ایدرسه اکر احسانکله　　انی معذور طوت ای شاه کریم
سنی مدح ایلین اهل طبعک　　اولور اندیشه‌سی مغرور وزعیم
نیجه مغرور وزعیم اولمز کیم　　شب و روز ایلیه مدحن تقسیم
برسنک کیبی عظیم الشانک　　که ایدر خلقنه مولا تعظیم
کلسه بو دوره فلک ایلر ایدی　　سنی سلطان سلیمه تقدیم
یانیچون دیرسک اکر پادشهم　　ایده‌یم اصلنی بر بر تفهیم
کرچه سلطان سلیم غازی　　ایتدی دولتله نیجه فتح عظیم
عالمی سن یکیدن فتح ایتدک　　قوتدک مرتکب شغل ذمیم
اولقدر خلقی مسلمان ایتدک　　ایده مزدر سوسه شیطان رجیم
سنده بو عدل و بو انصاف ایله‌لر　　عمرک افزون اولور الله علیم
عمرک افزون اوله برسو چکه‌لم　　ایده‌لم شکره دعایی تقسیم
تا که رونق ویره کلزاره بهار　　تا که خوشبوی ایده آفاقی نسیم

چقردک اشقیایی ملک ردعه ویردک آسایش
دو شوردک کشور ایران زمینه شور غوغایی
او ملکک صاحبنده خوف تفنک قلدی آواره
کزرکه سمت هندی کاده سرحد بخارایی
تهی بر مملکتدر قیل توجه آنی تسخیره
بولور اول کندی پنهان اولمغه بر کنج تنهایی
غبار پای عسکرله کوزین کور ایله اعدانک
دوشنده کورسون اعیان صفاهان نور بینایی
قیرد ب آل داد بنی صدیق و فاروقک روافضدن
علیانک ایت قوه ملک عجمده برتبرایی
نه عالم حهری بسن سنکم خلاف گردش دوران
چکرسن شرقه مغربدن چقوب تیغ مجلایی
ایرشمز همت طبع بلندم مدح والاکه
نه کوج ممدوح ایدنلک بویله بر اعلادن اعلایی
خصوصا اول خدنک انداز فکرم بنکه بو فنک
دخی بر پهلوانی چکمشدر چکدر یکم ثنایی
خداوندا بن اول استاد مضمون پرور نظمم
که لیست ایتدی کلامم قیمت لؤلؤ لالایی
شکست ایتدم کلیدبن ضرب مشت دست فکر ایله
بولوب دربسته کنج کوهر مضمون و معنایی
آنکارلر سیر ایدنلر سحر کلک معجز نظمم
عصای دست موسایی دم نطق مسیحایی
نه قند نظم شیرینم کبی شکر اولور حاصل
نه خامم کبی کوردی کیمسه طوطی شکرخایی
دیرر طبع صفابخشم کدر آیینهٔ آبه

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

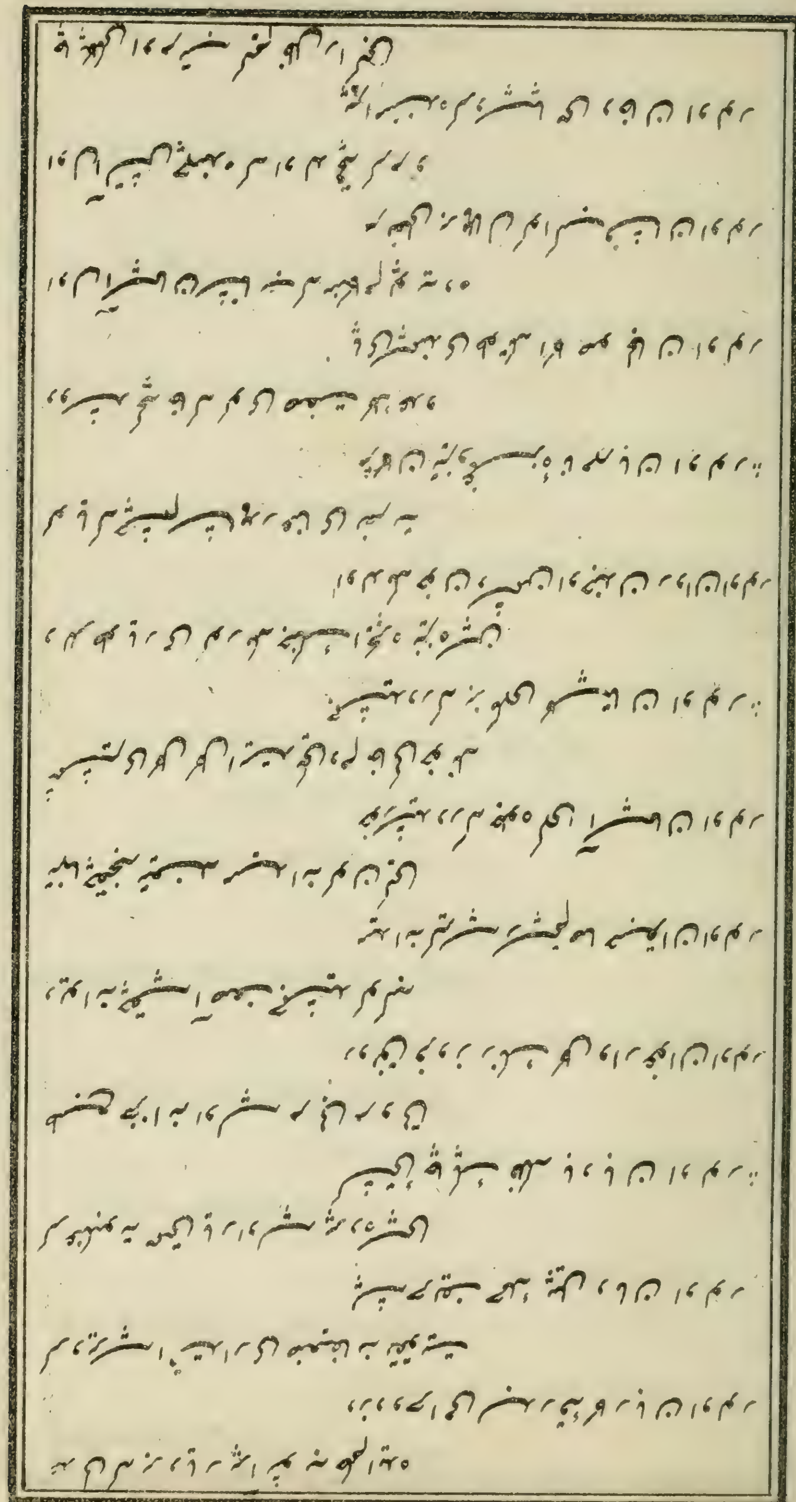
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

طغرای حکم پادشه چین وآن اولور
کاهی که دسته دسته یانور یرده کویا
جاروب آستان ممالکستان اولور
اول صفدر یکانه که تاب مهابتی
جوشن گداز تهمتن و قهرمان اولور
اول داور زمانه که آب عدالتی
گلبن طراز گلشن امن و امان اولور
پاشای بی قرینهٔ عالم که عالمه
احسانی بی نهایت و بی امتنان اولور
دستور کامکار که یکروزه بخششی
دخل هزار ساله دریا و کان اولور
مقصود کاینات و مراد جهانیان
کیم آستانی قبله کهٔ انس و جان اولور
شمع جهانسرای وزارت که شعله سی
مشعلفروز انجمن خسروان اولور
ماه فلک سریر سعادت که پرتوی
نور چراغ بخت شه اختران اولور
رأی منیری کیم فلک فهم و دانشه
بر مهر ذره پرور عرش آسمان اولور
کرده دکلو نوری ضیا ویریسه عالمه
خورشید ذره کبی نظردن نهان اولور
باد صبا که بوی گل و یاسمین ایچون
جار بینوای ره بوستان اولور
بر شمه سینی بولسه اگر بوی خلقنک
عطار چار سوی زمین و زمان اولور

پسن اوصف شکن که یازلپه مناقبک
مرمختصر روایتی بردا پستان اولور :
تحریر مدح و فکر نکات پستایشک
نظم امور دست و دل شاعران اولور
معنی که سلک کوهر مدحکده پرلشور
اندیشه کیم شناکله رطب اللسان اولور
اول درکه شوآره نا میده نازایدر
بو ترجمان راز دل قدسیان اولور
کیم وصف ایدرسه ذات شریفک بنم کبی
روح کلامی قالب مضمونه جان اولور
حقا بنم اونادره پرورکه مرسوزم
برتحفه کیبی الدن اله ارمغان اولور
طبعم که باد جذبهٔ مدحکله دمبدم
بربحر پرخروش لآلی فشان اولور
مرکومر نفیس که اندن ظهور ایدر
آرایش خزاین کون ومکان اولور
کیم جمع ایدرسه کومر مضمون خاصمی
جمعیت جواهرایله کامران اولور :
طبعله کیمسه بحث ایده مز قهرمان کبی
اندیشه عالمنده جهان پهلوان اولور
طوتدی جهانی دبدبهٔ کوس شهرتم
ایشتمز آنی کوشی حسودک کران اولور
حاسد بنمله دعوی نظم ایلسه لوله
زغنچهٔ خر سخنور عیسی بیان اولور
کورا عتقاد فاسدین ایتمز بو فکری کیم

دیده تجبه مقابل شمشیر زیان اولور

بوزدنا بکار معانی تراشش ایکن

یاران سوز یله شاعر اولور نکته دان اولور

خصم اتخاذ اید نمک او ترزیق کوبی بن

ناموس شاعریتمه کپرشان اولور

اندہ لیا قت اولسیه که بن لائق اوروب دلیم

کلسون بنکله وار ایسه بر امتحان اولور

نفعی دعایه باشله قودعوایی کیم دعا

نظم آخرنده عادت نظم آوران اولور

تا کیم منسرخ جام زرانده آفتاب — رونق فروز بزمگه خاوران اولور

دونسون فلکده پیاغر اقبالی کون کبی

تاکه دکک که آخر بزم جهان اولور

در تهنیت وزارت مرحوم نصوح پاشا

زهی نتیجهٔ خیر مقدمات مراد — که قلدی لطف ظهوری جهانی خرم و شاد

زهی طلیعهٔ فیض سعادت طالع — که اولدی مظهر اثاری بنده و ازاد

زهی لطیفه و غیبیهٔ الهیه — که بولدی انس و پری اندن انشراح فؤاد

اچلدی بختی بمنه روزکارنا کاهک — کورندی آینهٔ طالعنده نقش مراد

زمانه کورمدی دولته ایرشدی نوله — ایدرسه فرط صفادن وقوعن استبعاد

اکر نجوم فلک سعد اکبر اولسه تمام — ویرسه هم دخی بر روزه رونق اعیاد

اولورنه کیمسه بو دکلو سعادته فائز — کورر نه کیمسه متاع کسلده بویله کساد

سرور هژده ایله آسمان طربخانه — صلای عیش و طربله زبان نشاط آباد

آچلدی کنج کرم کیمی باب امن و امان — دکان مفخره دوندی درگهٔ بیداد

کوریسه شمدی کورر انتظام حالی صلاح — بولور ایسه شمدی بولور انعدام حکمی فساد

قلدی اکثری ... بو شوقله پشت — ملکار ایسته دنکه سیاحی ...

اورادی روی زر مهر عالم آرایه | رواج شهرت ایچون سکهٔ مبارک لباد
بوکونه موهبه‌دن ناامید ایدی دنیا | قضا بو مرتبه لطفه دکلدی هم معتاد
بو دور بوکه سبب معنوی که بی کم و بیش | برایکی بیتله مفهومن ایلدم ایراد
مؤثر اولدی ستمدیدگان اهل دلک | دمادم ایلدیکی آه و ناله و فریاد
کمال مرحمتندن او مستمندانه | بو لطفی کوردی مناسب جناب رب عباد
ویره زمام اموری کف کفایتنه | بر اهل مرحمتک کیم ایده بو فرقه‌یی شاد
دکل زمانه‌ده خود ماصدق بوکه الا | او داور علم افراز ملک دانش و داد
محیط جود و کرم آفتاب شان و شکوه | سپهر حلم و تصرف جهان رشد و سداد
کشاده بخت و قوی طالع و بلند اقبال | خجسته ذات و ستوده صفات و پاک نهاد
دلیر معرکه پرداز قهرمان صولت | مشیر مملکت آرای آصف استعداد

وزیر اعظم و اکرم نصوح پاشا کیم | پر اولدی دبدبهٔ کوس شوکتیله بلاد

یگانه صفدر عالم که برق تیغندن | طولشدی خرمن صبر و قرار اهل عناد
فروغ تیغ جهانتابی صف دشمنده | طلوع مهر ضیاگستره وجود سواد
اوکلو همتی وار بخت و طالعک که اکا | ایدر سپهر نه زمان دولتیله عزم جهاد
اولور شکاری عدوویر مدین دخی تقدیر | کمان سخت قدردن خدنک فتحه کشاد
چکر سپاه ملائک او کنجه تیغ ظفر | نه دم که سورسه عدویه سمند دیو نژاد
اوره نورد سبکرو که کلیه رفتاره | نه صاعقه ایریشور کردینه نه برق و نه باد
کراولیه ناطقه سرعت دمنده کام شمار | ایرردی کوز یوموب آچنجه غایته تعداد
اوچاردی تخت سلیمان کبی هواده اگر | چکیدی رسمنی بر تخته پاره‌یه بهزاد
طوقنسه عرصهٔ هیجاده نعلی کرپسنکه | عدویه صرصری برجحیم ایدر ایقاد
سعادت اول شه عالیجناب جم جاهه | اوله وزیری بوکونه کزیدهٔ افراد
رواج زین مبینه معادن و مقدم | امور شرع شریفه مقید و منقاد
کمینه بخششی نقد خزاین خیبر و | دوروزه مصرفی باج و خراج ملک قباد
سرای دولتنه شهیر ملک جاروب | خیام رفعتنه انجم فلک اوتاد

نسیم خلقی گذار ایلسه گلستانه
اولیدی کرمده همتیله نشو و نما
ویررسه گر نظر قهری تربیت آبه
اولورسه گر اثر لطفنه قرین آتش
فروغ رأینی یاد ایتسه شبده شعله کبی
کراولسه مظهر فیض فراست و فهمی
نه جائی وار که زماننده کیمسه نك دوکان
نفاذ حکمی او غایتده کیم مراد ایتسه
ویرردی مالکن بذل ایچون کریمه لئیم
بلند مرتبه صدرا مشیر جم قدرا
بحق صانع یکتا که صنع قدرتدر
بحق احمد مختار و مجتبی که اودر
که نظمه جرأت ایدلدن سحبان بو معتاد
قرین ایدرسه فلك برگزیده ممدوحه
اولنجه مدح و ثناسینه حصر ایدوب نظمم
اولوردی ذات شریفك کبی بحمد الله
نه همت ایلیه یم عهده م اوزره مدحکه کور
روا میدر بو طورر کن سنك کبی ممدوح
اگر اولورسه اجازت بو فنده قدرمی
بنم او کوهکن بیستون معنی کیم
اتاردی شرمله یابانه تیشه سن الدن
وجوده کلمدی نظمم کبی گزیده خلف
آغر بهالره چقدی جواهر سخنم
اولوردی بولسه اگر فیض رشحهٔ قلمم
لورنغز ایدی کنارکی که اعنبه دهان

اولوردی نکهت و بوی گل و سمن بر باد
دوشردی سطح سماواته سایهٔ شمشاد
نگاه گرم حیا بیله نرم اولور فولاد
ویرر منافع اکسیر کیمیایی رماد
کوررردی رازدل موری کور مادرزاد
اولوردی قابل اخذ حکم نهاد جماد
مگر که صحت جسم علیل ایچون فصاد
کمال حسن ارادتله الفت اضداد
ایدرردی خدمت رندانی شوقله زهاد
ایا مدار نظام جهان بی بنیاد
بو بارگاه معلا رواق سبع شداد
وجود انجم و افلاکه علت ایجاد
بو نکته سنج ثنا گستره مراد فؤاد
که اهل طبعه قیله عرض التفات و داد
قوییم زمانه ده اعجاز نطقله برآد
بو روزکارده بر امل دانش و نقاد
نه آشنا قاله رشك ایتمدك جهانده نه یاد
قصیده طرح ایده غیره بنم کبی استاد
حقیقت اوزره بیان ایده یم بلا استاد
نه صنعت اشادلکم سیر ایدیدی کر فرهاد
ایدرردی سم بو بهانیله باشنی آزاد
عروس معنی یه اندیشه اوله لی داماد
چکلدی طالب اولسلر تمام اولنجه مراد
حیات بخش قتیل آب دشنهٔ جلاد
مراد خاممه اگر بجره ایلیه امداد

نوربخش انجمن [illegible] پارهٔ نور / دیباچه سیم میفر وکش وسیم قناد
خط مسلسل شعر مله خامه می کورسون / زیاده دلکش و تیز اولدیغن ایدنلر یاد
کمند سلسلهٔ دلبران چین و خطا / خدنگ غمزهٔ خوبان خلخ و نوشاد

سوز اخر اولدی دعاده ملرید رای نعمی
الی آچ دعایه ایدوب لطف حقدن استمداد

شه که سلطنت خسروان عالم اوله / پناه ملک و ملل حارس بلاد و عباد
ویره وجود دستر یعنی وزارته رونق / اوله سعادتی حددن فزون و عمری زیاد

اوله تا پیسته مشغول ابانهٔ استعداد
سوره اشیلنه یوزلر اکابر و امجاد

قصیده در تعریف مکتوب مرحوم نصوح پاشا

نه نامه در بو که حسن بیان عنوانی / ایدر کشاده دل وضع مستمندانی
نه نامه در بو که لطف جیوق مضمونی / ویرر ملاحظه یه برنشاط روحانی
نه نامه در بو که فیض ادای پاکی صورتی / دهان سامعهٔ جانه آب حیوانی
نظر ربودهٔ نقش طراز منشوری / خرد اسیر نکات دقیق وپنهانی
یه ابروان پریدر یه طرهٔ حوری / سواد خط مسلسل نمای پیچانی
کورن عبارت شیرین و دلنشینی صانور / که بی شکردن اوله کلک عنبر افشانی
عجبمی خامه پسنه حضرت خجسته دلیسم / که کزدیکی یری ایتمش ریاض رضوانی
چکر سلسله زلف بتان کبی سطری / نگاه چشم تماشاییان حیرانی
ویرر روح و فله ترکیب اولان معانیسی / دماغ دانشه بوی شراب ریحانی
خلاصهٔ خبری تردد اشعاری / نتیجهٔ قلم بی تکلف احیانی
فقرهٔ مژدهٔ اقبال کنج باد آور / کدایه تهنیت منصب سلیمانی
بر نجه کیسهٔ سبز یله دیسته صاندم / که شمع سبز پسپیده فتیل اولهانی
یه نا شکفته پستل برک ایچنده زنبقدر / که غنچه ایکن اولیچ پیچ پیچ و طولانی
یه برفصیح لسان طوطی سخنکودر / که ذوق نشر ویرر داد نظم سلیمانی

نه آتش ایچره که برشاخ خشکی دوشمه ویره
دم سمندری کیف شراب رمانی
سخن که کوهر والانژاد قدسیدر
نه کم که کوه دلمسده درکانی ::
بیان که بلبل دبستان سرای معنیدر
فضای وادی طبعده درکلستانی
ایدردی دفع کریبان درع اسکندر
بولیدی نسخهٔ شرم حکیم یونانی
اولوردی کند وکمال قصوربنه شاهد
کوریدی نظمی کرشاع صفاهانی
سخن که الک ایدردی جناب طبعمدن
کلیدی کربو زمانده وجوده خاقانی
اوزاتمه دعوی لاف وکذافی ای نفعی
دعایه باشله که سوز بولدی حدوپایانی
همیشه تاکه سخن پروران پاک ادا
مدارمدح ایده برصدر صاحب اذعانی
اوله سعادتله سپند وزارتده
شکوه تاب سنکیج کلاه سلطانی ::
سخنوران تهی کیسهٔ ثناکاره
ویره غنای ابد بخشش فراوانی
نه کار مشکلی دوشسه امور دولتده
اوله هدایت حق رهنمای آسانی
جهانی سرسبز ایتدکجه برضیا خورشید
مشرف ایلیه دولتله صدر دیوانی

قصیدهٔ تموزیه در مدح نصوح پاشا

ینه ایرشدی تموز اولدی جهان پر تف و تاب
کیدی بر خلقته سبب آتش و باد آب و تراب

ایردی بر غایته تأثیر سموم الیم بر سور
بر دم کرم ایله ایلر ایدی دریایی سراب

خاک بر مرتبه کرم اولدیکه دوران ایده‌مز
ینجه طوفانله بر ذره غباری سیراب

دوکیلن خاکه بو فصل ایچره دکلدر باران
خوی فشان اولمده در تاب تموز ایله سحاب

بو یله کرماده‌که دریالری خشک ایتدی هوا
کوهدن ظاهر و جاری اولان صنمکزاب

تاب مهر اولدی کدازندهٔ تیغ کهسار
جوی وش آقده در صریکا پولاد مذاب

بو یله قالورسه کدازنده‌کی مهر ایلر
معدن سیم اولان یرلری بحر سیماب

نظم ایچون وصفنی بو فصل جحیم افروزک
ایتسه بر شاعر اکر طبعنه توجیه خطاب

دوشمه‌دن دام خیاله دخی بر دمده ایدر
تاب اندیشه‌سی مرغان معانی‌یی کباب

ایصنوردی یرینه قورچه دوزخ خنده
ایتسه فرعونی فلک بو یله سواده غرقاب

دوندی خاکستره اخکره ریگ عمان
اخکری کومر و تنور پر آتش کرداب

عکس خال رخ خوبانه دونر آینه‌ده
دوشسه دریاده اکر مهره مقابل درناب

اولدی پر تاب او قدر شدت کرمادن کیم
اکدرر حالت سرکرمی عشاقی حباب

ایردی اولدم که سپند سر آتش کبی سب
ثابتات فلکی ایده یرندن پرتاب

بر اوله ثابت و سیاره دخی جمله اله
حکم ایچون داخی نه تقدیم آله نه اسطرلاب

نم چکان اوله‌ی فلک قبه کرمابه کبی
ظن ایدر نازل اولان قطره‌یی کیم کوریسه شهاب

نه طورر زر کر دمر آکه تعجب ایدرم
بو قدر اولمش ایکن بوته کردون پرتاب

اریدوب قرص زر مهریده نه کیمی ایچون
ایتمز اولسا رایض تنداباق دور آرکاب

شهسوار صف میدان سعادت که ایدر
بیک چالاک قلمزه پیش رکابنده شتاب

[illegible]

[illegible]

که سپا حلنده یالور دسته دسته درنظیم
قو یوب ممالک غیری متاع نظمم ایچون
دیار رومه کلور کاربان هفت اقلیم
کورنجه موی سشکافی فکر باریکم
عجمی محکم اولور پسه کرا عتقاد حلیم
که جزء لایتجزایی بو تصرف ایله
ایدر دو نیمه و هر نیمه یسن ینه تقسیم
قوسک بولانی روادر کرایتسک ای نفعی
سوز آخرنده دعایی تمدحه تقدیسم
شتـه که مظهر الطاف ایدوب جهانی خدا
ویره مرایند یلی لطفه کفایت تعمیم
ویره ممالک روی زمینه عدل اشرف
پرایده دهری زماننده انبساط عمیم
جهانی عدله اوصافی کشت ایدوب کندی
اوله مقام وزارتده دولتیله مقیم

در مدح مرحوم و مغفور وزیر اعظم محمد پاشا

اول نکته که اندیشه‌سی تحقیقنما در
مضمون خط دلبر فرخنده لقادر ::
یعنی که حقیقتده رخ پاک خط آور
اهل نظره نسخهٔ اسرار خدادر
بردل که بو مضمونه خفیدن اوله غافل
دلبر ادمجموعهٔ تصویر هوادر
هر عاشق اولان عشقی بو وادی یه دو شورمز
بو مسلک عشق دل ارباب هدادر ::

بو اهل حقیقت یولیدر اهل مجازک
وادیلری بو مرحله دن خیلی جدادر
معنی سخن اهل محبت بودر اما
سلب ایلمز بو سوز بنده حق ادادر
مقصود اگرچه هر عشق الیه مجرد
یا فرق مجازی وحقیقی نه روادر
زیاده وبال ایله اگر عشق مجازی
رندانه مدار سبب نقص ریادر
بتمزمی بو کیفیت مخصوصه اکالیم
ذوق غمی ارباب دله روح فزادر
سوز بحث حقیقتده ایکن نوسوپانه
تحقیق مجاز ایتدیلمز گرچه خطادر
بزمست سراسیمهٔ جام می عشقز
پیشک سوزی معذور گرام عقلادر
المشدر اولان عقلمزی بربت نورپیس
کیم عشقی می کهنه کبی هوش ربادر
برآفت پرشیوه که هر غمزهٔ شوخی
سرمست ایکن آمیختهٔ شرم وحیادر
دلبستهٔ اسیران خم زلفنه گرچه
ابرولرینک چکدیکی شمشیر جفادر
قاچمز بری سر ویرمدن اماکه بولنده
عشاق عجب طائفهٔ بی سر وپادر
گرچه سر گوینده کی آشفته لر اکثر
دلبستهٔ گیسوی گره گیر دوتادر
بغلمزز برگره زلفنه زیرا

[illegible]

حیرتده اندیشهٔ عقل حکمادر
پاکیزه کلامم که در بحر خیالم
آویزهٔ گوش دل یاران صفادر
تقدیر ایده مز قیمت عقد در نظمم
اندیشه که سمپار کلام فصحادر
مشاطهٔ طبعمدن ایدر کسب تزیین
معنی که عروس تتق آرای ادادر
تحقیق ایده مم شیمدیکی خامه مکث الحق
زیراکه او برپاره اعجاز نمادر
که قلب صف معرکهٔ سحره علمدر
که دست کلیم الله معنا یه عصادر
بال آچسه شکار ایتمکه شهباز خیالم
صید ایتدیکی البته یا عنقا یا همادر
یوق منکر اولور طبعمه ارباب سخنده
وار ایسه بر ایکی متشاعر سفهادر
انکاره کیمک جرأتی وار ایسه دیسونلر
یاران سخن فهم و سخنگو یه صلادر
یقلشدی می سوز اثناده قولانه ایتکی لفظی
دعوایه زمان قالمدی هنگام دعادر
عشق اهلنه تا نسخهٔ خط رخ دلبر
مکتوب خجسته رقم مهر و وفادر
کون باششنه بر غرّهٔ لطف ایرشه حقدن
ذاتک او قدر دولته حقا که سزادر

قصیده در مدح سعادتخانهٔ وزیر اعظم محمد پاشا المرحوم

دلی آیینهٔ صور نمای شاهد معنی
ضمیر نوربخشی آفتاب عالم صوری :
دو نر اول مهره کیم چرخی شب اندر روز اوله انك
کینجه الکنه برآق دیبا فاپلو سموری
سپا عدا اول قدر تدبیرینه دوران که قصدایتسه
اکر برام ظاهرده خلاف رأی جمهوری :
اصابت اول طرفده یکن فوم تحویل ایدر چرخی
کورینور فوری اول تدبیرك اثار شرو شوری
نه کشور کیم اکا حفظی نکهبان اوله اول یرده
ایدر پرورده شاهین بیضهٔ کنجشك وعصفوری
کراولپه احتساب امر ونهیی عالمه شامل
کورنمز چشم نرکسده وحی آثار مخموری
کراولپه لطفی رندانه ایدر پرورده تأثیری
زمین شورهٔ زهد وریاده تخم انکوری
خداوندا حقیقتدر سوزم لاف وکذاف ایتمم
اولو یاران خوش طبعك کذاف ولاف منفوری
بنم اول خسرو صاحب قران ملك اندیشه
که منشئ قدر یازمش براتده بومنشوری
جهانکیر خیال افسر ربای بخت اسکندر
سپهسالار معنی صف شکاف رزم تیموری
زبانم برمجوهر تیغ براندرکه همواره
خراش ایلر خیال سینه لرده زخم ناسوری
قلم برقهرمان سخت بازو در زمانمده
که تأیید خیالمله اولور اندیشه مقهوری
سخن برکنج بی پایان اسرار الهیدر

که طبع نکته دانکزراو کنجک شمدی کنجوری
خزینه‌سی دهنکی نثر بیانی ایچون اول کنج گهر دل
چقردم سلکه دیزدم برطبق لؤلؤ منثوری
اولوردی وادی ایمن گلستان خلیل الله
حلولنده سینه کرآه درونم آتش طوری
کرادلسه آب و تاب فیض طبعم طبع فیضیده
ایدردی فیضه مستغرق سواد ملک لاهوری
نظامی کورسه کر طرز قصیدم داخی الکزدی
حدیث سرگذشت خسرو و شیرین و شابوری
اوقند قچه بو شعر دلپذیرم بزم عالمده
ایدرزنده روان عرفی مرحوم و مغفوری
سخن ختم اولدی ای نفعی روادر بیر اندیشه
ویرهسه کردگار دولت و عمرینه دستوری
نه کیم اولسه الم بو حصار شیشه دیوارک
کزند منجنیق فتنه دن دروازه و سوری
سعادتله او عشرتگاه خوش طرح و دلاراده
صفالر کسب ایده دائم دل پرفیض سپروری
نه کارشکلی دوشه امور دین و دولتده
دوشه مقبول شاهنشاه عالم سعی مشکوری

قصیدهٔ عالم آرای بیهمتا درمدح وزیر اعظم محمد پاشا

منت الله که بی منت بخت و اقبال   اولدم آثار سعادتله ینه فرخفال
نه دیدیسه سوزمی طوتدی سپهر خودرای
نه مراد ایتدم ایسه ویردی خدای متعال
دوشدی ابروی نیازه گره استغنا

ایدی دست هوسپرور گنج تمنای محال
گویا آه شررناک دل ناکامک
ایلدی تربیت حکمت حق جل جلال
دودن ابر چمن آرای گلستان طرب
برق آتش فکن خرمن اندوه و ملال
اسیدی بر لطفله باد دم صبح توفیق
که همان اولدی گذار ایتدیکی دمده فی الحال
چمن بختمک ازهاری سراسر بیدار
طرهٔ طالعمک مرحمی بر دولته دال
بولدی بو شوقله برگونه نشاط اندیشم
که بو مقدار صفا ویرمک اولور محض خیال
چهرهٔ دلبره فیض نظر عاشق پاک
مشرب عاشقه کیفیت صهبای وصال
اولدی طبعم او قدر خرم و آشفته که شوق
فکر شعر ایتمکه بر لحظه قومز فارغ بال
فکر شعر اولسه ده یا الی دکر تحریره
نه قدر ایلسه اندیشم اگر استعجال
یره دکمز ایاغم شوقله رقص ایلمه‌دن
فلکی باری بو تقریب ایله ایتسم پامال
اختیار ایلده دکل اولسم اگر دست‌افشان
بو نشاطیله سماع ایتمکه وارمی مجال
صدر دیوانه شرف ویردی بیننه دولتله
او جهانبان هما ظل و همایون اقبال
او خدیو عظمت گستر و عالی همت
که خداوند پرشوکت اکرم رتبهٔ عالی العال

ضبط اولنمزدی کمیت قلمی دسبسته ده — خط شعرندن الراورسه پابینه شکال

ایره مز گردینه سرعتده براق جنت — برق خاطفدن اوله اکا ملک کیم پروبال

ایرشور مغربه اول سایه سی مشرقده ایکن — سهوله راکبی کر ایلسه تحریک دوال

جلوه ایتسه که دونر بر صنم رعنایه — که خرامنده نمایان اوله صد غنج ودلال

صنعت شیوهٔ رفتارینی کور کیم مثلا — اولسه کر جلوه گهی تختهٔ ریک رمال

اول قدر چابک ونازک حرکات ایلرکیم — نه اولور ریک پریشان نه بوزیلور اشکال

آصفا دادکرا مملکت آرا صدرا — ای خداوند همایون گهر فرخ فال

سنسن اول داور صاحبدل ودین پرور کیم — ایدر اندیشهٔ اوصافکی وحی استقبال

ذات پرجودکی مدح ایتمین اهل طبعک — سوزی کر سحر حلال ایسه اولور وزر و وبال

بویله ممدوح ملک سیرتک اوصافنده — کفر اولور مذهب اندیشه ده ایتسم اهمال

یوخسه طبعم بنم اول مرتبه دن عالیدر — که ایدم مال ایچون اندیشهٔ مدح ارذال

نیلیم مال ومنالی که بنم همتمه — خرج یکروزه در اولورسه جهان مالامال

تیشهٔ فکر ایله برکان کهر بولدم بن — که ذکر مرکهری نیجه جهان مال ومنال

بنم اول شاعر مشکین دم پاکیزه ادا — که اولور رشک وحسد ایلمک امر محال

بوی اندیشه مه انفاس دلاویز نسیم — سطر اشعارمه امواج کهر هکیر زلال ::

طبعم اول بلبل شوخ چمن معنیدر — که اسیر قفس ودام ایکن اولمز بنه لال

نسخهٔ عقد لآل شعرا در سخنم — ایده مز بن سوزه کلدکجه بری بسط مقال

طوتسه میدان دلیران سخن ینه بنم — سپه آرای صف معرکهٔ جنک وجدال

خامهٔ اول اژدر گنجینهٔ معنیدر کیم — نور معنی دهنندن کورینور شعله مثال

جره شاهین هما صید خیالم که بنم — فیض توفیق الهیدر اکا شهپر وبال

خوفیدر دائم آنک نسر فلکده قوملن — صورت کاسهٔ چینی کبی پروازه مجال

بولدی برکونه رواج امتعهٔ گفتارم — که فلک ایلر ایکن قدرینی پست دنیامال

صکره کوردی که خریداری یوق حد و حساب — باشلدی کندو مزاد ایتمکه اولدی دلال

سوز تمام اولدی قولاق سخنی ای نفعی
اهل دل طبعکی شعرکدن ایدر استدلال

شمدی تشکر و دعایه ال اچوب ایله نیاز
تاکه تقدیر الهی کرمسندن کامی
دائما خرم و خوشحال اوله هم کتدکجه
یوز سوره درکه اقبالنه دنیا هر روز

ویره مقصودینی مرتبه خدای متعال
ایلیه عالمی بر لطفله پرور الحال
مسند صدر وزارتده بوله استقلال
دولت و عمرینی افزون ایده مولا هر سال

در وصف وزیر اعظم خلیل پاشا

سفر مبارک اوله ای وزیر فرخ دم
سنکله دربیله غم چکمه اولیای امم
صوندی بختکله دست عنایت حقدن
برات منصب صاحبقرانی عالم
چکلدی نامکه دیوان عرش اعلاده
بلا مجادله طغرای فتح ملک عجم
عجم دکل عرب و هند و چین و بلغاری
سکا مسخر ایدر رب الکده کی خاتم
تمام کشور ایرانی بلکه تورانی
الکده ورکر ایدر سلک ممالکه منضم
سکا بو قوت بختیله کیمسه خصم اولهمز
اولورسه عسکرینک هر بریسی بر رستم
بو فتح و نصرت ایچون مژده لر سکا بندن
بو اولدی طبعمه زیرا وجوهله ملهم
که سن مظفر اولورسون نه حال ایله بصه کور
رکاب همته پای توکلی محکم
کورنجه ذات شریفک بو دولته مظهر
ادای مدحتک اولدی دله برا هم
بو کونه یازدی ثنا صفحه سینه القابک

[illegible]

نه قوت ابلرسه اسباب صفادن دور چرخ دون
قضا حسن تدارکله تلافی ایتمده مردم
بو دم براوزگه دهر بویله فرخنده زمان اولدی
نیجه سن داولمسون عالم نیجه کام آلمسون آدم
دم اول بهار و موسم نوروز سلطانی
زمان دولت واقبال صدر کامراندر هم
سپهسوده آصف ذیشان که فخر ایلر دجو دیله
سلیمان وسپاه و تخت وملك وافسر وخاتم
معلا پایه دستور شهنشاه زمان کادولتش
وکیل رأی پرنوری فلکده نیر اعظم
مربی اهالی کامبخش معدلت گستر
نظام الملك عهد آرا ایلیش معمورهٔ عالم
گزیده مردم کامل یگانه داور عادل
گشاده روی ونازکدل خجسته ذات وفرخ دم
جهانپالار عالیشان جهانگیر فذر فرمان
جهانبان فلك ایوان وزیر اعظم واکرم
حسین اسم وعلی سیرت خدیو عالم آرائیم
نشاط عهد عدلیله جهانه سور اولور ماتم
تعالی الله زهی پاشای ملك آرای جنك آور
که لایقدر دنیلسه هم نظام الملك هم رستم
عدالت پیشه دستور معظم کیم جنابنده
روادر اولسه کرسرهنك ودربان کیقباد وجم
سوای ابر تیغیله بهار معرکه شاداب
نسیج خامهٔ دخیله زره سعد دری معلم
جهان شوکت وجاهیله ملك ناسه‌ان محکم

[illegible]

اوله گوندن گونه ادراکی یا رب ازدیاد اوزره
عجب حسن تدارك ایلدی بالله عشق اولسون
فلاطون اولسه گر اولمزدی بوگونه رشاد اوزره
زمام دولتی آلدی الندن برابر دو سلك
که زرافه اولور رایج اوکا وخر نژاد اوزره
اولور پران کیم سپلمان اولدیغی تقدیرجه فرضا
قالیدی کندی حالنه اولوردی ارتداد اوزره
او ترکیب ایله بشبیك بیل مقدم گلسه دنیایه
عجب چوبان اولوردی که سفند قوم عاد اوزره
اسوز سلطنتدن اول خری طرح ایده‌لی بتمز
اولور فتنه حتی اصابت فکر اولنجه اطراد اوزره
کرام ایتدی وزارتده عقلی تشخیص ایدوب مهری
او صاحب رشده کیم احوال دهری انتقاد اوزره
رواسیدی سعادتله طوررکن آصف دوران
صدارت ایلمك بر دیو صدر عدل وداد اوزره
نجه آصف که معنی‌ده تصور اولسه راجحدر
شکوهی شوکت افراسیاب وکیقباد اوزره
او دین پرور خداوند کریم وکشور آرا کیم
وجودی رحمت محض الهیدر عباد اوزره
او صدر اعظم وفرمانروای مشرق ومغرب
که شاهان زمانه درگهینه استناد اوزره
او یکتا فیلسوف کامکار وپیشتار کل
که استعدادی هر تدبیرده رشد وسداد اوزره
وزیر نکته‌دان دستور اهل علم وصاحبدل
که قالیدر زکاده فکری عقل مستفاد اوزره

پچوردی روزکارین روزکارایله جها داوزره
نهی جیب معیشت سم معاشش احوالی یک مختل
وبالم کردن اندیشهٔ عقل سما داوزره
که بر لحظه قومز آسوده کسندی حالمه تا کیم
اولم برایکی کونلک عمر ایچون تحصیل زاداوزره
نه سپهر ایلرینه کوروصف ذات بی نظیر کده
هله طبعم برازاوصافنه اولسون اعتیاداوزره
بنم اول پاحروحی آزمالیم کورسپه آثارم
اولوردی سپهر ایچون موسپاده ترتیب مواداوزره
مفید ومختصر در هر کلام حکمت آمیزم
اولوردستده خامه کرچه تکثیر سواداوزره
خراج وباج ملک عالم اولمزدی اکا قیمت
دیزلپه کرودر نظم کلاه کیقباداوزره
حقیقت بویله دراما نه دکلو مدح ایدرسیمده
اولورانبات حق کوج آصف والانهاداوزره
متاع نظمک پسن اولملک زیرا خریداری
فالوردی حشره دک بازاراندیشم کساداوزره
بها تخمین ایدر برکیمسه یوق ارباب معنیده
اولورتز بیلدر فلک عقد در نظم مزاداوزره
مداد کلک وصفکله اوررد دل مرهم تسکین
اولنجه درد زخمی روزکارک اشتداداوزره
انکچون غدرارباب دلی فرق ایلمز دوران
کیم انلرسپه صالمز تارایدرسبع شداداوزره
وجودی هر برینک بشقه عالمدر حقیقتده
اولورانکچون اهل دل جهانده انفراداوزره

یتر سوزی قالمدی هم قافیه تنک اولدی ای نفعی
دعایه باشله یوز سور درکه رب العباد اوزره

اوله تا کیم جهان کاسی پرامن و کام پرنعمت
دونه تا کیم فلک ییل ییلده بر کامی مراد اوزره
وزارت ایله دولتله دیوان همایونده
اوله فرمانده شاهان عالم انقیاد اوزره

جهانی مهیا ایده صب الطاف ربانی
اوله تا حشره دک ایام عمری امتداد اوزره

در مدح وزیر اعظم احمد پاشا

ای صدر جهان صفدر یکتای زمانه — محتاج در دولتک ابنای زمانه
عالمده عجب سنکلین بر دخی وارمی — هم صفدر و هم مملکت آرای زمانه
هم مملکت آرا و هم اهل دل و دانش — پیرایه ده صورت و معنای زمانه
دارا نکه یوق قدری شاهان جهانک — اولورسه اکر هر بری دارای زمانه
ایوان شکوهکده مکان طوتسه اولوردی — قدر یله پرستو بچه عنقای زمانه
خورشید کبی اولسه اوله کوکب جاهک — آرایش دوران دلارای زمانه
جمشید کبی اولسه اوله مشربه پاکک — ساقی می بزم طربزای زمانه
سن اولمسک اولمزدی کشاده دل عالم — ای ماحصل سر معمای زمانه
اولمزسه کا بر کیسه فضیلتده برابر — اولورسه اکر بو علی سینای زمانه
قدرک نیجه معلوم اولور کیم سکا نسبت — ادنی کورینور منصب اعلای زمانه
ایتسه نوله کعبه کبی درکاهکه سجده — جمله کرک اعلا کرک ادنای زمانه
ایلردی رکابکده بیک کیبی تکابو — اولمسه اکر سلسله ده پای زمانه
لایقدر اکر شانکه تعظیما اولورسه — فرش قدمک چشم تمنای زمانه
بو بابه ایدر اوصافکی لوح دله تحریر — نوک قلم ناطقه بیمای زمانه
فیاض کرم مصدر آثار مکارم — خورشید زمانه کوکبه بخشای زمانه

سیر حلقهٔ ارباب سخن خاتم دوران | زردوز سخن نادره پیرای زمانه
فخر شعرا قبلهٔ ارباب معارف | قطب وزرا آصف دانای زمانه

همنام عدد نده رسل حافظ دولت
کم ایچق اوده واریه پاشای زمانه

اول صدر قوی رای جهان دیده یوقدر | رأیینه خلاف ایتمکه یارای زمانه
اول آصف جم جاه معظم که همیشه | رأیینه موافق کوریور رای زمانه
دستور کرم پیشه که پر اولمده دائم | کلبانک ثناسیله زوایای زمانه
جنک آور یکتا که یدی دفعه ضروری | شاه عجمی ایلدی رسوای زمانه
کر تفرقه انداز جهان اولسه هجومی | کلمزدی دخی بر یره اجزای زمانه
رشح قلمی مایهٔ آسایش عالم | خوان کرمی سفرهٔ یغمای زمانه
طبعی صدف کوهر شهوار معانی | اندیشه سی مرآت مجلای زمانه
ای صدر سخن پیشه بونی سنده بلورسن | کم سوزده بولنمز بکا همتای زمانه
کنده لجه کوزللنده در یوسف نظمم | آرترسه اوله درد زلیخای زمانه
آراسته اولکونه عروسان خیالم | کیم هر بری بر آفت رعنای زمانه
حالا بنم اول ساحر استاد که یوقدر | بنکلیین شاعر غرای زمانه
فیض نفسم معجزه پرداز بلاغت | سحر قلمم آیت کبرای زمانه
تحقیق تصورده ارسطوی سبک روح | احیای معانیده مسیحای زمانه
بن انوری دور زمانم نوله اولسم | موسی کبی صاحب ید بیضای زمانه
بن شاعر معجزدم و الهام طرازم | بلمزسه نوله قدری ملای زمانه
ملا نه عجب بلمسه اما بو عجبدر | هیچ اولمیه بر ناقد کالای زمانه
الا ینه شاهنشه دوران که جنابی | دولتله اوله ملجأ و مأوای زمانه
شمدی اودر احیا ایدن ارباب کمالی | احسنت زهی همت والای زمانه
هیچ آکه نظیر اولمز ایکن طالعی کور کیم | آتیده قومز حالنه اعدای زمانه
معذور طوت اوصاغلی بو مرتبه زیرا | لال ایتدی بنی شیوهٔ بیجای زمانه
بوکوه بلا اولدی دله بر بره کلدی | اجزای غم لایتجزای زمانه

دوران او قدر عکس مراد اوزره دونرکم — غمناک ایدر اولدی دلی صهبای زمانه

اولمزینه دفع غمه چاره اکر اولسه — صهبا یله پرپاغ مینای زمانه

چرخ فلک پستی جانمه کچدی نوله اولسه — دستهٔ قلم فتنه برپای زمانه

بن ساده دل ابنای زمان ایله منافق — بو جدر بکا غایتده مدارای زمانه

المنة لله که بوقدر هله عجزم — اولسه نقدر خصم اشرای زمانه

شمشیر زبانمله جزاسینی بولورلر — بختلک ایدرلرسه احبای زمانه

چوق تجربه ایتدم هله تحقیق بودرکیم — یکدر رینه احبابدن اعدای زمانه

بر دربکا شمد نکرو جون ذلت وعزت — نه بیم غمم دمرونه پروای زمانه

یوق تیغ زبان چکمدن اوزکه دخی چاره — غایتده شقی اولدیلر ابنای زمانه

باشدن باشه دنیایی طولشسک بوله مزسن — بر عارف خوش صحبت وبابای زمانه

اما اولورم بینه بونکله متسلی — کیم بویله در احوال سراپای زمانه

یک مشکل اولوردی کر اولیدی بکا مخصوص — بو کونه تعدی دغم افزای زمانه

یوقلب سرایامده البته مقرر — اهل دله برخصم توانای زمانه

اما کمی خصم ایتدی بکا کور فلک دون — تعبیر ایده هم اوزکه تماشای زمانه

برا مرمن باطل وعفریت شمائل — دجال یوان سیرت وسیمای زمانه

بو شکل وبو اندام ایله دنیایی بکیمز — طرفه خر بیهوده خودرای زمانه

لوبران کوریبور کرچه که اولمز دخی بویله — بربو کزده جادوی جگرخای زمانه

بیک درلو مرض ایتسه اصابت ضرر ایتمز — لطف ایده مکر مرگ مفاجای زمانه

نفعی بو شکایت بجه برباشله دعا یه
دوشمز بوقدر عارفه شکوای زمانه

تا دور ایده دولاب فلک کلمیه بردم — دور ایلمدن هیچ تسلای زمانه

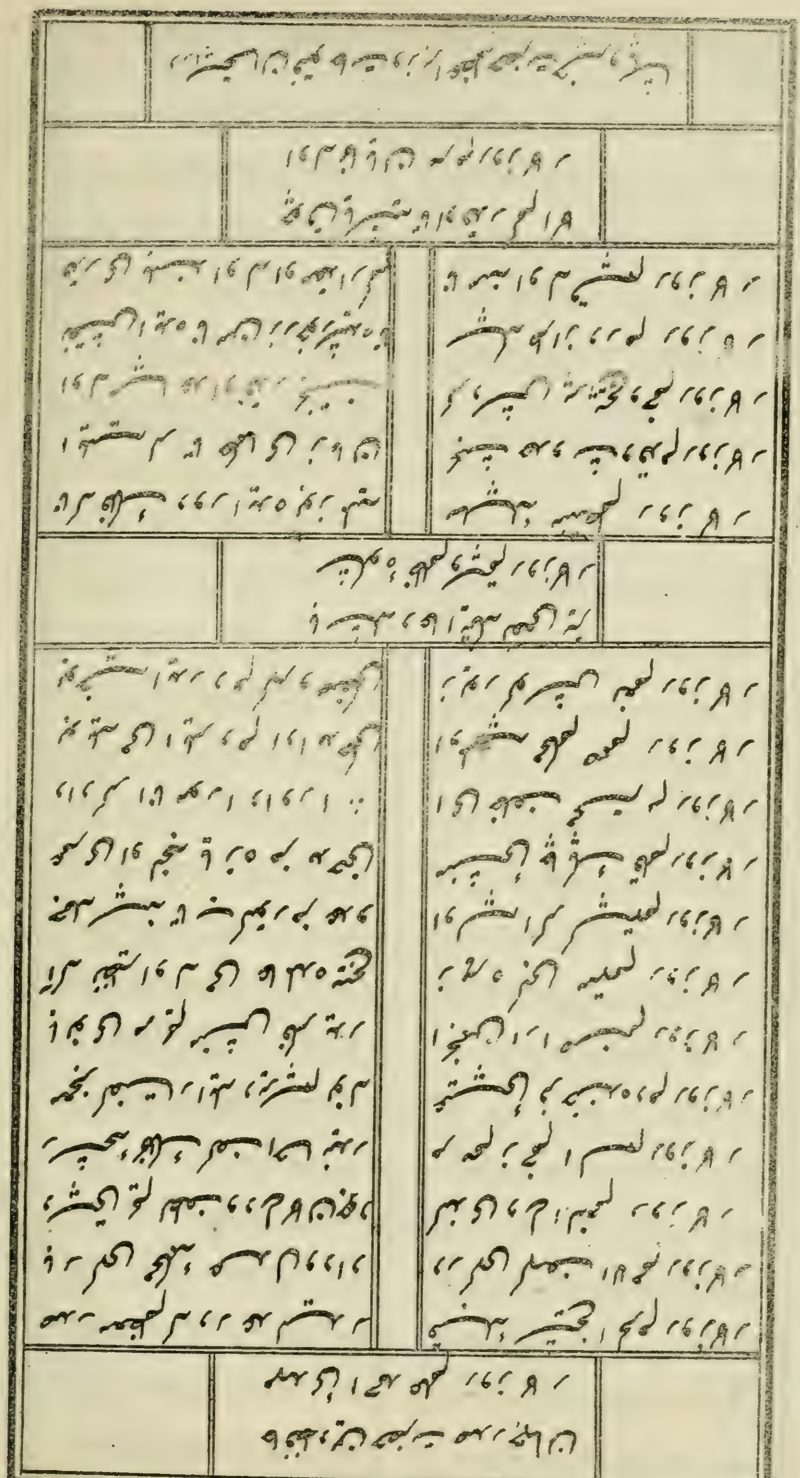
دولتله سعادتله اوله کوکب بختی — خورشید کبی انجمن آرای زمانه

پراسن اوله دورنده جهان تا اوقدر کم
بر برده ظهور ایتمیه غوغای زمانه

دیدوکی آصف وزیر اعظم احمد پاشا

باکه کرکمز سرم روزکار ::
دفع غمه چاره می دار اولسه کر
درد بوکم قورمی قدح طولمغه
بویله چکرمی بو غمی اهل دل
اهل دله ظلم وستم کبی یوق
اهل دلک طالعی یوق اولسه کر
دلده صفا اولمیجق عارفه
کوردیمی بر عارفی برکمسه هیچ
بر خر دو پاده کور بیور سمان
خر دبه هم بلکه سپتدر خره
چاره نه چون دور ایده لی بویله در
باری یقلسه یره چرخ فلک
قالمیه تا فرقهٔ ارباب دل
باکه نه بن رند جهان دیده یم
بلکه خطور ایلمز اصلا دله ::
غمی چکر دولت دنیا ایچون
آز چوق اهل اولنه ویرمز کدر
اوله خصوصا که هر ایله اکا
اول که اکا مصرف یکردوزه در
اول که سرا پردهٔ اجلالیدر
اولکه فروغ کهر تیغیدر
آصف جم مسند دور زمان
صف شکن مملکت شرق وغرب
داور پر شوکت و پر احتشام
معرکه پرداز پسندیده رای

اولمیه تنک دلده غمم روزکار
الده قدح جام جمم روزکار
کشش نکش دمبدم روزکار
نیجه دک بو ستم روزکار
هیچ برامر اهمم روزکار
پادشه محترم روزکار ::
بی مزه در سبب نعم روزکار
دولتله مغتنم روزکار
دولت ثابت قدم روزکار
فضلهٔ حشو شکم روزکار
قاعدهٔ ملتزم روزکار ::
برطرف اولسه الم روزکار
سینه فکار دژم روزکار
ایلمز اثر باکه غمم روزکار
یار وجود وعدم روزکار
رند فلاطون حکم روزکار
قید غم بیش وکم روزکار
همت صاحب کرم روزکار
ماحصل کان ویم روزکار
شقهٔ زرین علم روزکار
شعشعهٔ صبحدم روزکار
صفدر عالیهمم روزکار
رستم دارا حشم روزکار
محترم و محتشم روزکار
جمشید یوسف شیم روزکار

آفرین ای علم افراخته سردار دلیر — صفدر قلعه‌کش صف‌شکن کشورگیر
فتح خیبر اوله‌لی ایلمشدر کیمسه — زور بازو ایله بر بویله حصاری تسخیر
بارك الله زهی دولت فتح و نصرت — لوحش الله زهی عاطفت حی قدیر
غلغل کوس ظفر طوتدی جهانی اوقدر — جند ارواح و ملك بربرین ایتدی تبشیر
باشلدی کوش ایدیجك سورهٔ فتحه جبریل — ایلدی حضر ایله الیاس دعا و تکبیر
خیره در نیت اندیشهٔ پاکك نه عجب — دوشسه تدبیرکه البته موافق تقدیر
بر سپرده بو قدر خدمته کیم قادر در — فکر اولنسه بو راده مات اولور اهل تدبیر
اثر عدل و مکافات عدالتدر بو — بو قدر اکمق اولور حق بوکه حلم تأثیر
یوری فتح ایله نه ایرانی قو نه تورانی — عزم ایله ایدك الله تعالی و نصیر
بو عدالتله بو اقبال بلند ایله سکا — اعتقادم بوکه هیچ اولمیه بر فتح عسیر
پس سمان جمله امورکده عدالت ایله — غیری یه مشکل اولان سانکه اولورام یسیر
اولا فرقهٔ ارباب دله لطف ایله — استقیا قسمنی اولدرمده ایتمه تأخیر
استقیا لطفلی زیرا اولوردر بر مده — اهل دل بویله ایدر مدحکی اما تحریر
قهرمان وزرا صف‌شکن قلعه‌کشا — مرد میدان وغا صفدر حیدر شمشیر
عالم همته فرمانده خورشید کرم — سپند معدلته آصف جمشید سریر
داور عادل و عالی نظر و پاك نهاد — صفدر پر دل و دانا که ره صاف ضمیر

صدر پرویز حشم حضرت خسرو پاشا
که صلابتده بولنمز اکا مانند و نظیر

پادشه کوکبه دستور مکرم که اکا — براشور سر نقدر ایتیه زمانه توقیر
کامکار عظمت کستر و عالی همت — که کورینور کف جودنده جهان شئ حقیر
اوجهانبان معظم که فلك دور ایدکا — کورمدی عدلله پیراسته بر بویله وزیر
طوق فرمانی ایله کردن فتنه مغلول — سطر احکامی ایله پای ستم در زنجیر
چشم فتح و ظفره کرد رکابی سرمه — کیمیای کرمه خاك جنابی اکسیر
فکری استاد کهن سالهٔ عقل اول — رأیی فرزند گرامی کهر صبح اخیر
قدری اول مرتبه عالی که ردا در اوپه — حرم دولته بال هما فرش حصیر

اولسه فرمانی روان مملکت چینده حتی　ایده مز طره ٔ دلبر دل عشاقی اسیر

عدلی کرناظم احوال دد و دام اولسه　آلور آهو بره‌یی دایه کبی دوشنه شیر

حفظلی کر ابسنه ایلر قطرات عرقی　درکبی زیور زرین کله شمع منیر

بوله مز نکهت کلزار بهار خلقن　دامن باد صبا ایلسه پر مشک و عبیر

کندی رستم صناسن اشقر عنقا پرور　زیر راننده او صرصرتک سیاره سیر

بارك الله او جهانگیر زمین پیماکیم　باد رفتاری ایله صرصیلو رایوان اثیر

ایره مز کردینه سیر عنده خدنك رستم　چرخ دستنده کمان اولسه هلالی زهگیر

وار قیاس ایله سبکر ولکنی کیم مثلا　ایلسه راکبی کر قصد شکار نخجیر

زور بازوده نریمان زمان اولسه بنه　پس پاینه دوشر سایه کبی آتدیغی تیر

بال آچراو جمعه مانند براق جنت　ایتسه‌لر شکلنی بر لوح رخامه تصویر

سپر و رانا مورا آصف عالی کهرا　ای علی کوکبه صاحب کرم عالمگیر

اولمیم کر غم دهر ایله پریشان خاطر　مدحکی بویله‌می ایلردی زبانم تعبیر

بو پریشانلغله نظمه نیجه جرأت ایدر　بوله اندیشه‌می معقوله ایتسم تعذیر

باعث کینه ندر اهل کماله بیلمم　مدعا سندن اولیدم فلکك آه خبیر

طوبه‌لی شیعی تکمیل هنر ایلمده　ایتمدی هیچ جفا ایتمده بردم تقصیر

دکشور دم هله خراکله سخنور لکی بن　ممکن اولیدی اگر حکم قضانك تغییر

ذره‌سن مهر جهانتابه دکشمم اما　اولمجق ذات شریفك کبی نقاد بصیر

آله یم مصقله ٔ خامه مدحك ایله　نقدر اولمش ایسه محنت ایله زنك پذیر

برجلا ویره‌یم آیینه ٔ اندیشه‌مه کیم　ایلیه شعشعه‌سی دیده ٔ خورشیدی ضریر

اعتماد ایتمز ایسك ایلدیکم دعوایه　اقتدارم ایده‌یم فن سخنده تقریر

بنم اول ناظم اندیشه که سمسار قضا　ایده مز قیمت عقد در نظمم تقدیر

نه بیلور قدرمی ارباب معانی وبیان　سوزمی عارف بالله ایدر انجق تفسیر

بوالعجب شاعر قدسی نفس حق کویکن　فکر معنیده نه حیله بیلورم نه تزویر

فخر ایدر کوکبه ٔ طبعمله خاقانی　جان ویرر لهجه ٔ پاکیزه مه سلمان ظهیر

کلشن معنیه فیض نفسم باد بهار　چمنستان خیاله قلمم ابر مطیر

... عدالتده عدلی اولمز اکابر آدم

صدر اعظم او گزیده خلف آدم ... — فخر ایدر ذات شریفیله صنادیدکم

کشور آرای ... اکرم ... — صدر ... شرف ... بوندن اقدم

کلمشدر دخی دنیایه نظیری بلکه — کله جک وار ایسه الله تعالی اعلم

حق مبارک ایده شاهنشه دورانه ... — بویله اولسه اولیجق اشته وزیر اعظم

نقلی کامل دلی پاک آیینه سینه سی صاف

حکمی جاری سوزی سوز عهدی متین و محکم

سوزلری منتخب نسخهٔ اسرار قضا — دلی ارباب سراپردهٔ غیبه محرم

فیض رشح قلمی مایهٔ اکسیر مراد — بذل دست کرمی ماحصل معدن ویم

رشک ایدر جامعه دیوانه حقیقتده آصف — باش اکر تیغنه میدانه کیرنجه رستم

بیلک اقبال ایله فتح وظفر پیدر پی — نکهت خلقی ایله بادصبا دم بردم

کشور چینه دونر روی زبان سرتاسر — شاهد خلقی نه دم اولسه پریشان پرچم

درکه دولتی کیم کعبهٔ اهل دلدر — اولسه لایق پر جبریل اکا جاروب حرم

خوابدن کوز آچه مز فتنه زمانده مکر — صرصر قهری ایله صرصیله بو نه طارم

خوف تیغیله دیار عدمه جان اتدی — طوبیدی حملهٔ پر صولتنه شاه عجم

شحنهٔ معدلتی فتنه یی زنجیره چکر — خال وخط اوزره دکل سلسلهٔ خم درخم

کیمسه اولمزدی زمانده مشوش احوال — زلف شمشادی صبا ایتمسه کاهی درهم

اولسه کر خاصیت حفظی جهانه ساری — مردم دیدهٔ خورشیده اولوردی شبنم

حکمی کر ایتسه تغییر مذاق ومشرب — جام جمشید قدر نشوه و یرر رشحهٔ سم

صدر آصف منشا صفدر صاحب رأی — ای هما سایه خداوند همایون مقدم

قاصرم سرنه ولیسم وصف جمیلاکده بنک — شاعرم کرچه حقیقتده خوش آمد بلمم

نقصدر دعوی نظم ایلر ایسم زعمیجه — اولورم ذاتکی تعریفه کلنجه ملزم

اعتقاد وجه ادا ایلیه مم بیلیسه یم — عذر تقصیرمی معذور طوت ای کان کرم

وصف ذاتک نیجه ممکن بنه اوشم طوتلم — بر نفیده نیجه بیک معنی غیبی ملهم

حاصلی حیز امکانده دکل اوصافک — السون یوق یبرد برشاع اله بیچ قلم

ممکن اولیدی اگر مدحکی حق اوزره ادا
بن ایدردم بنه یا ناطقهٔ اندیشم

کشف اولور کوشهٔ چشمیله بقیجه زیرا
طبعمه لوح معانیده که راز مبهم

بنم اول شاعر سحر آور معجزدم کیم
رشك ایدرلر سوزمه نادره سنجان عجم

سخنم سحر مبین وقلمم چوب کلیم
نفسم معجزدم نطق مسیح مریم

نور فیض آتش موسی کبی دلده روشن
سر حق جوهر جان کبی سوزمده مدغم

دیرکورن رشحهٔ خامم نه تماشا دربو
چشمهٔ آب حیات اوله دهان ارقم

صونی نفثینی هلاك ایلیه هر تا اوقدر
زنده در آب حیات سخنله عالم

بته سجده اوله کوردی بر کیمسه دخی
بکر فکرم کبی بر شوخ دلاشوب صنم

سوز تمام اولدی نه لازم بو کزافاتی نعمی
سکا شهدنکرو صدقیله دعادر الزم

تا که احکام عناصرله وجود انسان
کاه صحتده اوله کاه چکه رنج والم

دائما دولت وعزتله کچه اوقاتی
اوله صحتده سلامتده وجودی هردم

ارض رومی بیچه فتح ایتدی ایسه اول لله
ایلیه مملکت رومه خراسانیده ضم

در ستایش حضرت بیرام پاشا

فلك اسپهر سپه دخی مرتبه والالی
ایلسون درکه پاشایه جبین فرسالی

نیجه درکاه جناب حرم کعبهٔ جاه
که ایدر پایهٔ ده تا کرسیسی ایله دعوالی

درکه بارکه صدر جهان کیم اورتز
سایه سی کعبه کبی چرخه سیه دیبالی

ور دستور جهانبان سکندر شان کیم
کوستر رشاهلره کوکبهٔ دارایی

فیلسوف وزراتا نه عقل اول
مردم چشم جهانبین دل دانایی

رونق سلطنت مملکت هفت اقلیم
حامی دین علم افراز جهان آرایی

صدر روشن دل ومه کوکبه بیرام پاشا
که ایدر دولتی بر دمده غنی دنیالی

اوکیا نه هنر اندوز اچلی بردر
که داد دیده مسلمدر اکا بیتایی

خلف عقل مجرد که رواداریتسه
دو ندرر چرخی مراد نجه حکیم عقلی
دولتی عالمه پیرایهٔ آبادانی ::
اولسه کر فیض نم مشرق دنیایه روا
گرد باد غضبی ایتسه زمینه غوغا ::
چاه بابل کبی بیره گچورر کهساری
بهره یاب اولسه صبا نکهت خلقندن ایدر
اوغراسه مملکت چینه اکر نشر مندن
سنبل خلقنه بکزر دیر ایدم طرهٔ یار
اولیه یکرنکی ماهیتی کرنامیه ده
وصف تلکینی بیک بیلده ایدردی تحریر
خوابه وارمزسه نوله دیدهٔ بختی بردم
اوله لی ناظم قانون امور دولت
کایده مز غمزهٔ تاتار نژاد خوبان
ای جهاندار دوران که نشاط لطفک
ماه نو صاغرنه فلک یوز سوره لی درکهکه
دامن لطفکه ایرشسه بنده دستم
سحر ایدردم او قدر وصف جمیلکده که تا
سحر ایدر سحده بلا بوکه ادا ایلیه حم
بیلورم عجزیمی اندیشه نک امانیده هم
مر بری تا او قدر مدحکه سفتون اولمشدر
نیلسون رایض اندیشه بنجه ضبط ایتسون
شوقی وار وادی معناده تکاپو یه براز
تا جزم حسرو معنی ایلین اوصافکده
قوت طبعی مدحکده اولان عجزی کور

جوهر مدحنه لؤلوی سخن لالایی
سورهٔ نور او قدر مهره ادیب رایی
صحبتی آدمه سرمایهٔ روح افزایی
لوله کوثر ایدر کردون اژدرهایی
صرصر همتی یا ایتسه فلک پیمایی
ابر طوفان کبی چرخه چقرر دریایی
طبلهٔ ریزهٔ مشک اوغرادیغی صحرایی
دلده جیس ایلر ایدی نافه دم بویایی
مشک بیز اولسه اکر سایهٔ عنبرسایی
کیمسه کورمزدی دخی روی کل رعنایی
دیدیکم بیرده طوریدی قلم سرجایی
آفتاب اولمش الکامر ملک بینایی
طوتدی آوازهٔ عدلی او قدر دنیایی
ملک جان و دل عاشقده دخی یغمایی
خرم ایتدی کرک اعلایی کرک ادنایی
کوسترر چین کلهکوشهٔ استغنایی
روزکار ایله دخی ایتمز ایدم غوغایی
کوستررم فلکه بنده ید بیضایی
لوح آیینهٔ مدحکده اولان معنایی
بکه هم طبع موسیناک و دل شیدایی
خوابه وارسه کوررالده قلم کویایی
رخش طبعم کبی بر توسن چاپکپایی
نوله کوسترسه عنان قلمه ارخایی
باری تحقیق ایده یم داعیهٔ معنایی
بیلهسین تا نه ایمش شعبدهٔ مولایی

مرادی اوزره خیالنده سیر ایچون گلسه ‌ شکال ایدردی اکا بلکه زلف دلداری
جبینی گبی سپهر روز عید سپر عنبر ‌ سواد پرچم مشکینیدر شب تاری
نسیم غنچه گشا گبی سیری بر دمده ‌ آچار شکفته دل ایلرینچه دل افکاری
گلنجه باد صبا گبی خرده رفتاره ‌ یول اوزره طرح ایدر اشکال موج انهاری
بو دکلو شوخ و طایم خرام ایکن گاهی ‌ نعوذ بالله اگر اینسه تند رفتاری
غبار پایی ویرر بادصرصره تمکین ‌ هوای جنبشی صرصر نهاد کهساری
ایدر شتابی خجل آب و آتشی اولسه ‌ ره نشیب و فرازه جهنده و جاری
کمیت خامه گبی عالم تخیلده ‌ مسلم اولسه اگر طریق رهواری
ایدردی حدت رفتار تندی پیوسته ‌ سپهر معنی یه گرد زبان اشعاری
چکیدی صورتنی لوح آفتابه اگر ‌ صور نگار رواق سپهر ژنگاری
او دکلو سرعت له طی ایدردی عالمی کیم ‌ دو شورمزایدی زمینه ظلال اشجاری
غبارینه ایرمز شهسوار اندیشه ‌ نه دکلو رخش خیاله ویررسه مشواری
مگر که بال ویرایده براق گبی اکا ‌ سطور مدح وزیر ستوده کرداری
او شهسوار تهمتن شکوه ذیشان کیم ‌ روادر اولسه اگر قهرمان سپهداری
او حمله کسته لشکر شکن که لایقدر ‌ یازلسه لوح دله داستان پیکاری
او فتنه بند ممالک گشا که لطف خدا ‌ مسخر ایلمش اکا مرام دشواری
گزیده داور دیوان عدل فاروقی ‌ یگانه صفدر میدان رزم کراری
ولی نعمت ارباب دانش و ادراک ‌ رواج بخش متاع دکان هشیاری
قوام طینت ترکیب عالم و آدم ‌ خلاصهٔ اثر صنع قدرت باری

سخن شناس کرم پیشه مصطفی پاشا
که شمدی گوهر نظمک اودر خریداری

خدیو اعظم او صاحب تصرف عالم ‌ که منحصر در اکا منصب نکوکاری
جهان پناه عدالت که صدمهٔ قهری ‌ ایدر شکسته سر چرخ مردم آزاری
ضمیر جوهر کل گبی صاف اذعانی ‌ زلال چشمهٔ دل گبی پاک گفتاری
رحیق مشربی خرم طور دل خضری ‌ نسیم خلقی ایدر زنده روح عطاری

سواد نده فروغ نور وحدت
مدادی وسمهٔ خوبان کشمیر
معانپسنده ذوق کیف باده
سراپا مژدهٔ مهر و محبت
نه کیفیت نه حالت نه اثر وار
که بو جهل اوقیه عمرنده برکز
ابو جهله ایدنجه بویله تأثیر
خصوصا تشنهٔ مدح اوله طبعی
انکچون دسته ایرنجه نا که :
که بیتابانه فی الحال اولدی دک
زهی مکتوب فرخنده اداکیم
صفادن نیجه مست اولمز اودلکیم
وزیر نکته دان دستور خوش ذات
مشیر سلطنت عقل مصور
پسندیده صدر دیوان عدالت
جهان پیرا خدیو دادگستر
جناب حضرت الیاس پاشا
دلاور قهرمان لشکر انداز
سپهی صاحبقران کشور آرا
نیجه آه انسون بیچاره لرکیم
اولوردی حشره دک خسته مشهور
درونی کو مرقوحیده مخزن
تدارکده تصرفده موفق :
نهاد طبع دراکنده مضمر
شرار آتش موسیای عمران

حروفنده خواص اسم اعظم
سطوری طرهٔ ترکان دلسیلم
اداپسنده صفای آب زمزم
اوقندقجه صفا کسب ایلر آدم
رحیق فیض مضمونندره بیلم
صفاپسندن بهشت اولور جهنم
دل صاحب سخنده قورحی یا غم
نیجه اولمق کرکدر شاد و خرم
صفادن اولدی دل اولکونه سرهم
بو اوصاف پریشان و فراهم
دلی شاد ایلر اوقنمزدن اقدم
آنی یاد ایده اول صدر مکرم
کریم کامران پاشای اکرم
پناه مملکت عدل مجسم
یگانه صفدر میدان عالم
جهانداور خداوند معظم
که لایقدر اولورسه صدر اعظم
که طوپلر حملهٔ تیغنه رستم
که آه ایلر النده معدن دیم
نه کومر قودی اتلافی نه درهم
زماننده کلیدی دهره خاتم
ضمیری پردهٔ تقدیره محرم
شجاعتنده مرونده مسلم
صریر کلک چالاکنده مدغم
خواص معجز عیسای مریم

صبا دور ایتسه بوی سنبل خلقیله دنیایی
نیجه سنبل که رشك طرهٔ پرچین حورادر
ایدر اول مرتبه فیضی سرایت کیم کورن کمسه
صنور جرم زمین برنافهٔ پرمشك بویادر
ایا صاحبقران اهل دل کیم ذات پرجودك
بو دوراربابنه بی شبهه محض لطف مولادر
خصوصا زمرهٔ اصحاب استعداد وادراکه
که چرخ اول فرقه یه دور ایدهلی خصم توانادر
بحمد الله زمانکده بقول صبری شاکر
کریبان فلك مهجور دست آه شکوادر
فراموش ایلدی کندین بو ذوق و شوقله طبعم
قلم اماینه دستده معتاد اوزره کویادر
غزل پرداز اولورسه نوله بی تابانه بو دمده
غزل طرح ایتده زیرا غریب استادغادر
نکاهی آفت دین غمزه سی آشوب دنیادر ::
بوکونه شوخ دل ویرملك عجب درد اوزکه سودادر
کوکل آشفته یار آلفته چشم بخت ایسه خفته
عجب عاشق عجب دلبر عجب اولمز تمنادر
نیجه کشف ایلسون دل رازنی اول غمزهٔ شوخه
که قت قت پرده ده پنهان ایکن برست رسوادر
دیمك کوچ صقلمق کوچ غمزه دن حال دل زاری
بلای اهل عشقی کورنه درد حیرت افزادر ::
بلا اندر بلادر دلده درد عشق یاراما
یازقلر آکه کم بر بویله سودادن مبرادر ::
نهانی برنکهله چشمی بیك فتنه ایدر پیدا

[illegible]

[illegible]

گر طوتیه فلکه صدمهٔ دست قهری
نکهت نافه‌گشای چمن خلقنی گر
عطرسوز اولمغیچون بزم کله داخی نسیم
سرتپه سایهٔ عدلنده اویوردی عالم
رأیی برمرتبه روشن که یازرکن وصفن
حد امکانی لوله ایتسه تجاوز حلمی ::
فرق اولنمزدی طلوعی وغروبی مهرک
سرورا دادگرا داور والا گهرا ::
کلمیه عالمه برپنجلین ذات لطیف
دورجود کده کوررحالنی بحر وکانک
بولپه کرنامیه فیض کف احسانک اولو
ویردی سعار قضا هندسهٔ تدبیرک
که فلکلر یقلوب اولپه جهان زیر وزبر
طوتیه دنیایی لوله شهرت لطف وکرمک
وصف ذاتکده حضوصا ایده بندل نقد
نائل نظم بلند مله چیقردم فلکه ::
گیدرک عرشه چقر مقد اولور عرشه دکل
منت الله که دیرمشم اوقدر استعداد
ویلیسم مرنه زمان فکره عزیمت ایرلشور
ناوک فکرم ایدر تیر قضا کبی گذر
زور اندیشه وآثار خیالمدر ایدن
قوت قامرهٔ فکر کمال وخیسرو

دوکیلوردی یره صب جو سر تیغ بهرام
ایتسه لر غالیه سایان بهار استشمام
ماون لاله ده سحق ایتمز ایدی عنبر خام
صیت اجلالی قوسه چشم کواکبده منام
شمعه غالب کوربنور شعلهٔ نوک اقلام
شویله قالمش فلکی حکمت حق امرنه رام
شام صبح ایت دیلسه بردمده صباحی اختتام
ای خداوند فلک صدر وملائک خدام
اولپه کرحامل ارواح مجرد ارحام
ا غلیوب آگه صاچراشک فراوانی غمام
درم رایج بی سکه بهار بادام ::
طاق پرزلزلهٔ دولته براستحکام
اولور ارکان بناپسنده انک بینه دوام
ایتمه ده مکرمتک عالمه ایثار مرام
برنیم کبی سخن سنج پسندیده کلام
ایده تا خازن اسرار قضا نقش ختام
ایدریم غایت امکانه وارنجه اقدام
نظم ایچون ایلزم طبعمه زور وابرام
گوشمه زمزمهٔ زنک برید الهام ::
اولپه بولاد مشتقیدن الکرسفت اجرام
نیدوکین نکته‌شناسان زمانه اعلام
صنعت نادرهٔ نظم نظامی ونظام

نقص تیغ زبانم که زمانمده بسنم
صف‌شکاف شعرای سخن آرای نام

تیغ سرتیز زبانم اوقدر گسکندر
که ردیم اولور آنی الیدل رستم وسام

عیدیه در مدح شیخ الاسلام محمد افندی

حبذا عید فرح بخش همایون مقدم — که دل عالمی برجا مله قلدی خرم
نیجه عید اول جمعیت شادی وسرور — نیجه عید آخر هنگامهٔ اندوه والم
نیجه عید آینهٔ روی جهانتاب نشاط — نیجه عید آفت جانکاه دل تیرهٔ غم
مژدهٔ یمن قدومیله صفا پیدرپی — فیض تشریف وصالیله فرح دم بردم
اثر فیضی طراوتده گلزار جهان — پرتو لطفی بساط افکن بزم عالم
صانکه بر دلبر فرخ رخ ومه طلعتدر — کیجه سی اکه سیه کاکل ومشکین پرچم
پاشه زر علم ملك طرب درکیم انك — چتر اطلس چکراو سینه سپهر اعظم
ای خوش اول شهر مکرم که اوله همواره — اوبله بر عید همایونله قدری اکرم
یعنی شوال صفابخش جهانکیم پرشور — اکا تعظیم ایچون ایلرسه فلك قدینی خم
اوله معتبر ایام مبارك دم کیم — رشك ایدر بردمنه دور مسیح مریم
غره سی فاتحهٔ گردش جام جمشید — سلخی تاریخ شکست خم میخانهٔ جم
مثل ومانندی بولنمزدی اوماهیتله — اولمسه بو گلابن شهر لطیفه توأم
شهر خوش آب وهوا یعنی استانبول کیم اک — طرحنی گورسه بهشتی اونودردی آدم
معدن حسن وبها مسکن ارباب دول — کان پرگوهر وگنجینهٔ دینار ودرم
بولمش انکله زمان فیض شرفدن بهره — ایلمش روی زمینی بوگلستان ارم
حاصلی ایلیده قدر وشرفله ممتاز — فرق اکرواراپسه الله تعالی اعلم
سبب قدری انك عید مبارك فطرت — شرف بختی بونك داور فرخنده شیم
شمع مه پرتو بزم حرم دین ودول — ماه خورشید فروغ فلك جود وهمم
کشور جاه جهانداور گردون پسند — ملك لطفه شه مه چاکر سیاره حشم
حامی شرع نبی حجت اهل سنت — قبلهٔ ملك وملل کعبهٔ ارکان امم

مفتی دور زمان ماحصل کون ومکان
صورت جوهر جان معنی لفظ عالم

اوشه بخت که مملکت دانش کیسم — ملك معنا ده سلیمانلغی ایدر بی خاتم

وادئ فکری فتوحات کماله مسافت   درکه فضلی فتوحات علومه سفینه
کرد خاك قدمی روشنیٔ چشم امل   فیض احسان کفی زندگیٔ جان کرم
آصف معدلتی حارس ملك انصاف   قهرمان غضبی صفشکن خیل ستم
خطهٔ فضلنه اقلیم عدالت ملحق   کشور همتنه ملك مروت منضم
عقل اول کبی افعاله متانتده مثل   صبح ثانی کبی اقواله صداقتده علم
عدلی کر استیسه اصلاح مضرات جهان   نوشش داروی شفا ساز اوله نیش ارقم
لطفی کوسترسه کر امواجه رسوم بذلی   کوهرت درو کهردن کم اوله ساحل یم
اولور انا موراد اوپسه پا صدرا   ای سنوده خلف صدق امام اعظم
سخن اول کیم دل داناکه اولور بردهده   نیجه بیك مشکل پرظلمة معانی ملهم
اولسه افلاکه ضمیرك کوزاوجیله ناظر   کوریوردی دل عیساده کی راز مبهم
شمع فانوس حباب ایلسه حفظك شرری   باد صرصرده کذار ایتسه اکادیر مزالم
اولسه کر طبع نباتاته مربی غضبك   کربهٔ بید اوله بازوشکن شیر اجم
دردحرمانه طبیب اولسه روادر قلمك   حقهٔ چینی دوات آکا مرکب مرهم
شاهد مملکته چشم سیه در او دوات   ناوك غمزهٔ دلدوز بیدرانك او قلم
نه قلم بربت رعناکه خرامان اولسه   زیر پاینده قیلور زلف سیاهین درهم
او سهی قامت پرشیوه که رفتار ایتمز   ایتمینجه درکفتاری نثار مقدم
ای عمر عدل وعلی علم وارسطو حکمت   وی خضر دانش واحمد روش عیسی دم
نجم بخت فلك آراکه یمین وسوکند   قوت طالع واقبالکه سوکند وقسم
که بو معنی ایدی خاطرده مدار فکرم   ایلمشدی بو مدار اوزره قرار اندیشه
یا ویرم مدحکله ملك وجوده رونق   یا طوتم عزم تله راه بیابان عدم
دمبدم ایلیسم دعوی اثبات هنر   صدق دعوامه ایدر رشدی شهادت عالم
زر نوسکه قدر رعبتی وار سوزلرمك   نام پاکك ایده لی ناصیهٔ نظمه رقم
قیلدی مدحکله رومی سواد نظمم   هنده عزم ایتسه لوله رشکله باران عجم
رتبهٔ نظمی انکار ایده عزنیمه مکر   کسنده مقداری بیلمز برایکی لا یفهم

قدرمی ... که بیلوب منکر اولان اهل حسد

[illegible]

ریزهٔ سنگ مرمری سرمایهٔ دریا و کان
قطرهٔ آب حوضی رشک جویبار سلسبیل
مشت خاک رهگذاری سرمهٔ حور جنان
مولوید رصان اوشا در وان سپهر گردانی کیم
هم دونز هم اشکنی ایلر صفا پسندن روان
زر کلا میله با خود بر دلبر رقاصه در
برابر اوزره سماع ایمکده دامن در میان
خستهٔ درد و غمه آب و هواسی سازکار
مبتلای قهر دهره درگهی کهف الامان ٭
چلچله میل شهابیله فلکلر چشمه
دودی کحل روشنا در دودکاهی سرمه دان
برق اورر روزنلرندن آبگینه جاملر
گوستررد نیاده جنت اولدیغن گوندن عیان
بر صفادار جام بلور نده کیم آیینه وش
کیم بقر سه گور ینور گوکلنده کی راز نهان
بر ملوکی گلستاندر نسخهٔ گلزاری کیم
جا بجا مهر سلیمان رسمیدر اکا لشان ٭
کعبهٔ اسلامدر دیر سیم عجمی صاحبی
شیخ الاسلام ایلمش لطف خدای مستعان
اول خداوند خداوندان فضل و جاه کیم
علم و عرفانیله اولمشدر عز و دولت توامان
عون ملت فخر است سینه شار سلطنت
عالم همت جهان مکرمت جان جهان ٭
مرکز پرکار دانش قطب گردون هنر
مالک ملک فضائل مفتی دور زمان

فتنه بند دمردون مشکل کشای روزکار
چاره ساز دین و دولت فیلسوف کاردان
آسمان ملکه رأیی آفتاب بی زوال
کلستان دهره لطفی نوبهار بی خزان
بانوی خلوتسرای فلکه شب پرده دار
نوعروس حجلهٔ رأیینه صبح آیینه دان ::
هر صطبل رایض بخشنده سطل نقره کوب
چرخ بزم ساقیٔ جودنده جام زرنشان
جامهٔ اقبالنه دولت طراز آستین
خانهٔ اجلالنه سمت رواق آستان
نقطهٔ کلکی عذار شاهد معنایه خال
جوهر روح کلامی قالب عرفانه جان
هر بولی بر داغ آتشناک اولور ماسیلرک
کرسموم قهری اولسه روی دریایه روان
هر شراری قطرهٔ نیسان اولوب ایلر نزول
کرنسیم لطفی کلخندن بکا اولسه وزان
داورا دانشورا صدرا افاضل پرورا
ای جهانی لار تسلیم معانی و بیان
سن سین اول دارندهٔ یرلیغ احکام قدر
خامك اولمشدر رموز آسمانه ترجمان
شویله برامن اولدی دورانکده دنیا کیم سنك
جای فتنه کوشهٔ ابروی دلبر در همان ::
غنچه وش آچلمدق دورکده بر دل قالمدی
نوبهار دولتك دنیایی ایتدی کلستان
تاب خورشید ستم سوزان ایدردی عالمی

ایریشوردی کوشنه آواز تحسین ملک
مدحله کر آچیلانکده واروب آچسم دهان
عرصهٔ پهنای معنایی قلور پر زلزله
شهسوار طبعم ایتسه رخش فکری زیرران
وادی مدحکده جولان ایتدیکیچون یاره شور
اطلس چرخ اولسه رخش طبعمه برکستوان
عرصهٔ مدح و ثنا کلک حدی یوق پایانی یوق
پیک اندیشه عجبمی اولسه بی تاب و توان
ایده لم صدق و نیازیله دعا ختم نکرد
تاکه مقبول اولدیغنده قالمیه ریب وکمان
نیته کیم اوله اساس قصر کردون پایدار
زیور ایوان اوله آکا نجوم و کهکشان
اولسون ارکانی مرتب اول سعادتخانه نک
قویمسون بر طاشنی کرفوپسه بر ندن فرقدان
دولت و عمریله برخوردار ایدوب حق صاحبن
حشره دک معمور و آبادان اوله اول خاندان

در مدح شیخ الاسلام محمد افندی

کره غنچهٔ مقصودیمی چرخ ایتدی حل
پنجهٔ مهر جهانتابی مکر اولدی اشل
اسدی باد سموم طوغدی خورشید کرم
قالدی پژمرده و افسرده گلستان امل
روزگار ایتدی هبا برگ هوا و هوسی
کلبن گلشن اقباله دخی ایردی ال
عالمه جام صفا صونمدیغی دم باکه فلک

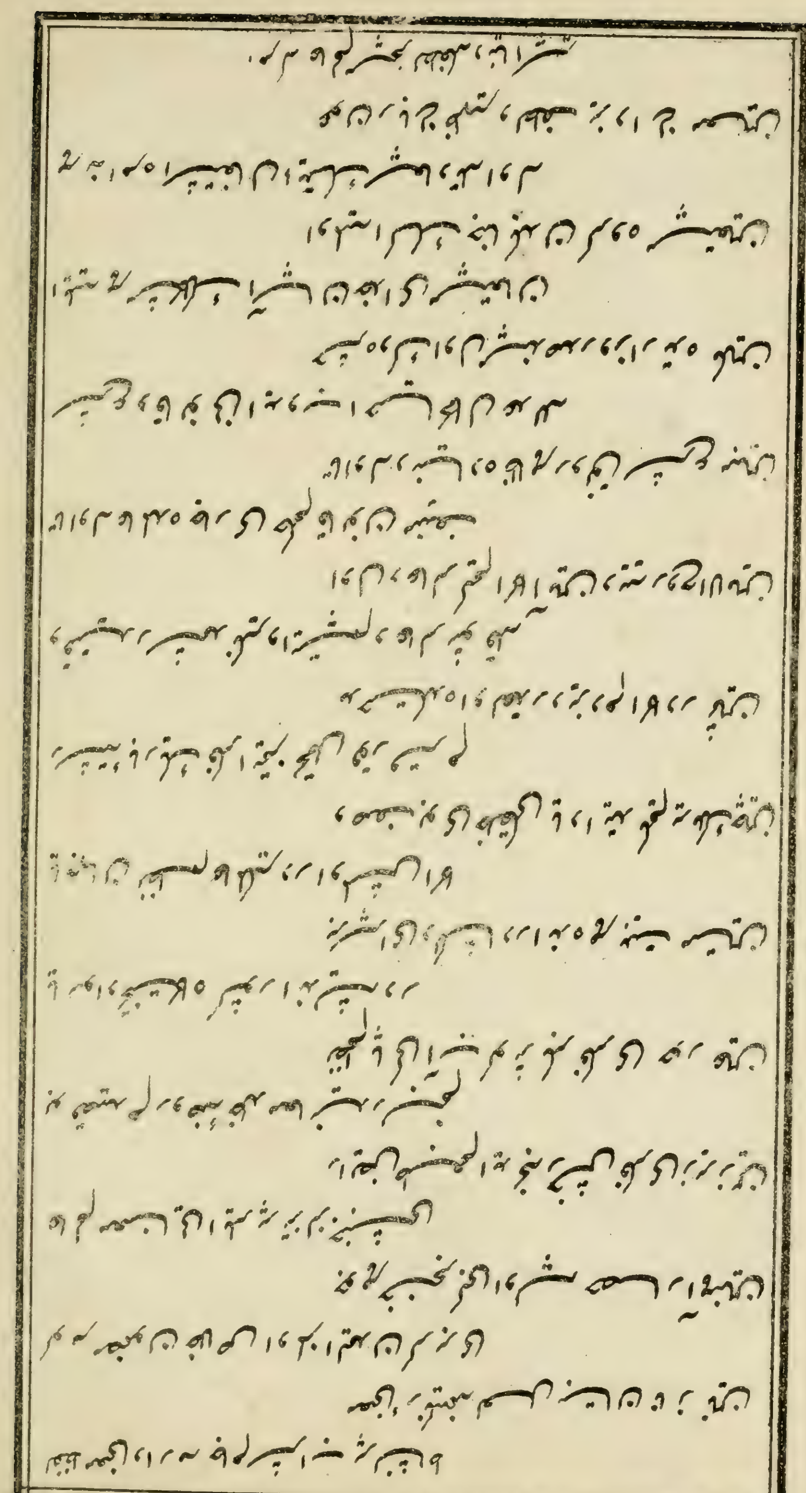
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]

ذاته صحت ملازم بختکه دولت قرین

در مدح قائمقام محمد پاشا

بنم اول نادره گوشاء معنی پرداز — رشک ایدر رتبه شعرمه سحر و اعجاز
فیضبخش اولسه اگر طبع سخنگویم اولور — قصه پرداز معانی صور پردهٔ راز
شوق تقریرم ایله خاطر مضمون خرم — حسن تعبیرم ایله شاهد معنی طناز
شیوهٔ نظمه ارباب فصاحت مفتون — نغمهٔ کلکمه قانون بلاغت دمساز
طبع دلکشن کهرم آیینهٔ صورت چین — بکر فکر سخنم رشک عروسان طراز
بولدی شهرت اوقدر جمله بکر فکرم — که اکا طالب اولان ایتمز اسباب جهاز
اولدی نازک سخنم محتشم و عرفیدن — نوله رشک ایلسه لر روم و عراق و شیراز
عار ایدر المغه چنکاله نسر فلکی — صید ایچون ایلسه شهباز خیالم پرواز
نیجه صیاد سخن وار ایسه دورده نوله — برسید هیچ شکاره آلمده باز و شهباز
رخش اندیشم اگر باشلسه جولانه چقر — اوج افلاک معانی یه غبار تک و تاز
بیت نظمله شرف بولدی زمین اشعار — نه کیم کعبه ایله خطهٔ اقلیم حجاز
ایدرم دعوی تزویر خصمک ابطال — ایلرم حجت مضمون کلامم ابراز
کلمدی داخی بنم گبی جهان نظمه — دوره آغاز ایده لی نه فلک دایره ساز
نکته سنج و سخن آرا و معانی پرور — قطعه پیرای و غزل گوی و قصیده پرداز
یا نیجون وصف ایدوب اولمایه زبانم نغمه‌گر — اوشهنشاه دیار کرمه وحی طراز
او هنرمند سما پایه که استعدادی — ایلمش دانش و اذعان و کمالی احراز
ماه مهر افسر و انجم حشم و چرخ سریر — صدر دین پرور و خصم افکن و احباب نواز

معدلت کیش و کرم پیشه محمد پاشا
رونق افزا و شرفبخش سپهر اعزاز

آسمان پایه خداوند جهان کیم یاره‌سر — ایلسه اگر فلک اطلسی پای انداز
سیرتی صورت الطاف خدایه معنی — خاطری خازن اسرار قضایه همراز

اول دولتی ایام زواله انجام
غایت سمتی دوران کماله آغاز

ریزه چین نعمتی سفره کشای سمت
استلای کرمی دیو شکم بردر آز

نکهت گلشن اخلاقی نسیم گلبیز
برق ابر غضبی صاعقهٔ کوه گداز

خطهٔ جاه سیدر اول کشور بی پایان کیم
ایتپه لر اندن اگر ملک جهانی افراز

برمهندس بینه فرق ایلیه مز نقصان
نه قدر فن مساحتده اولورسه ممتاز

حکمی برمرتبه کم ایسته دورنده اولور
آشیان طوتدهٔ شاهین وکبوتر انباز

ایرپه نهیندن اگر عالم بالا یه حنبر
زهره یه رشتهٔ تسبیح اولور ابریشم ساز

عدلی گر محتسب کشور چین اولسه دخی
چشم مخمور بتان چکمز ایدی ساغر ناز

صانمکز شعشعهٔ سید رکورین خرشیدک
کم اولوراتک ایله هر طرفه تاب انداز

هرسپهر دهره طلوع ایتمکه آب زر ایله
دستنه رأی منیرندن الور خط جواز

آصفا بحر کفا کوهر گردون صدفا
ای نکوکار ملک خلق ومکارم پرداز

مدحکی بویله می ایلردم اگر خاطرده
اولمسه آتش سوزان غم اندیشه گداز

آه الندن فلک سست قرار وعهدک
ایتدی بختمله ایستدیکی وعدی انجاز

بنی بر برده اسیر ایتدی که فریاد ایتسم
کیمسه دن حالمه شفقتله ایشتمم آواز

بر دلایتده که بویله بلینه قدر سخن
آنده اشراف اهالی یاچوغ اولمش یه خود از

اعتبار ایتمه ده نظم اهلنه اشرافی ایده
اعتبار متشابه نه حقیقت نه مجاز

کامیاب اولمیه برشاعر عالی مشرب
کامبخش اولیه نیچه سفله نهاد کج باز

شمع نظمله فلک قربوله اطرافنده
چرخ اوروب ایتمیه پروانهٔ همت پرواز

دکله هرنکیه نیاز ایلمیجه طوتسه‌لم
ایلمش نغمه لرین مطرب خاطم شهناز

لطفک اولماسه تحمل ایده مزدم بوکه بن
اختیار ایلر ایدم بر سفر دور ودراز

حال معلوم شریفک اولیجق سلطانم
ایتمه نفعی بوله عذر یله کلامن ایجاز

ایزدی سوز غایتقه نکیر دعوای قبول
ایده لم صدق ونیاز یله دعا یه اغاز

تا که در سخن نادره سنجان جهان
ایده پیرایهٔ مدح ثنا کوی نواز

صدر دولتده مربی اولوب اهل نظمه — ایتمیه مکرمتک انلری محتاج نیاز

کوهر ذاتک اوله افسر چرخه زیور
مدت عمرک اوله دامن ایامه طراز

در مدیح تبریز افندی

زهی سرای فلک آستان سپهر ستون — که طرح و وضعی کوریه بهشت اولور مفتون
ندر او قصر معلا کنار دریاده — که عکسی قبه‌سی اولمش نظیرهٔ گردون
اولوردی نه طبق آسمانه بر سرپوش — دوشنجه اولسه گر آب ایچنده عکسی نگون
درون قبه‌سی اوج فلک کبی روشن — ستون صفه‌سی قد بتان کبی موزون
فروغ شمسهٔ طاق سپهر نور بصر — غبار درکهی خورشید و ماهه کحل عیون
بلند اورمرتبه کم سقف آسمانک اولور — اساسی طاقنه نسبت تفاوتی مادون
ایدردی خرج اساسنه صرف آنی معمار — کفایت ایلسه نقد خزاین قارون
عجمی اولسه عالمده مثل و مانندی — قصیده در براولور بیت نادر المضمون
او طرح و وضع غریب اول نقوش رنکارنک — او حوض پاک و لطیف اول رخام آینه کون
حریم گلشنی دار القرار ایکن حبانه — قومز هوای تماشاسی دلده صبر و سکون
او دکلو خرم و بهجت فزا که بر دم اگر — آچلسه فیض نسیمیله بر دل محزون
اولوردی غنچهٔ گل کبی تا قیامته دک — گشاده چهره و خندان لب و شکفته درون
هواسی نکهت جان کبی روحله ممزوج — فضاسی خلوت دل کبی فیضله مشحون
تفرج ایتمکه صحن ریاضنی رضوان — تابحه اولسه چمن رضایله تا دوران
بهای رخصت ایچون قوردی باغبانه — هزار ایله مفتاح جنتی مرهون
انکله رخصت سیر اولسه قالور نومید — مگر که صبا جنگک لطفنه اوله مقرون
او کامکار فلک پسند فرشته شیم — که لطف طبعنه گرد بیان اولور مفتون
اولیم کتابهٔ جلد کتاب دانشیدر — خلاصهٔ سخن بو علی و افلاطون
اولیم مقدمهٔ اجزای زهد و طاعتیدر — نتیجهٔ ورع ابن ادهم و ذوالنون
بنای شرع پیمبر مربی است — محل عاطفت و لطف خالق بیچون

کروکشای امور مصالح جمهور | قلاوه بند رقاب شریعت و قانون

عزیز افندی او صدر یگانهٔ عالم
که دیرسین آکه خدا علم و فضل روزافزون

خدیو صدر سعادت که فرط رفعتدن | علو قدرینی فرق ایلمز فلک کبی دون
ستوده راه شرع و راه دین که خوفندن | اکا مخالفت ایتمز زمانهٔ وارون
فلک ره قدسنده بساط پای انداز | زمین یم کرمنده جزیرهٔ مسکون
صفای صحبت خاصینه قدسیان مشتاق | جمال شاهد رأیینه عقل کل مجنون
سوزنده نکتهٔ لفظی نوادر معنی | دلنده کنج معانی جواهر مخزون
زمان لطیفهٔ خلقیله دمبدم خرم | جهان وظیفهٔ جودیله سرتسپر ممنون
نسیم خلقی گذار ایلسه جهانه اولور | کیا دقیمت مشکیله خلق چین مغبون
اولوردی بلکه خریدار مشک اولنلر سب | شمیمی جانب اقلیم رومه راهمون
سرایت ایله لطفی طبیعت ناره | ویرردی خاصیت سیر گلشنی کانون
گر اولسه قوت بازوی قهری صرصره | ایدردی قلهٔ کهساری مشتعله هامون
گر اینه همتی امداد عاجزان جهان | حریف دیو سلیمان اولوردی مور زبون
حروف جاهنی مشق ایتسه کلک قدرت اگر | گسسته دایرهٔ آسمان نمونهٔ نون
سپهر پناه خدیوا هنرورا صدرا | ایا مهندس شکل کشای کل فنون
غرض خلوصمی عرض ایتمه در بروزده تولر | اجازتکله اولورسم تمدحه مأذون
بنم او رند جهان کیم یانمده یکپا ندر | نمد کلاه گدا ایله تاج افریدون
تنزل ایتم ادان یه جاه و دولت ایچون | ایدرسه تیغ قضا ایله جبر اگر گردون
بو لطف طبعله سلطانمه قول اولسم اگر | خدا بیلور که اولوردم وجوهله ممنون
قول ایلمزمی او لطفک یه اهل دانشی کیم | دوشوردی سوق الهی محلنه مقرون
ادایه چاره می وار شکرینی اول احساننک | اولورسه طبعم اگر بیک قصیده یه مدیون
نیجه قصیده که هر بیتی بر کتاب متین | نیجه کتابکه هر فصل و بابی شرح متون
محصلی در نظمله داستان مدحتک | پرایلسیم بینه ممکن دکل ادای دیون
بنم بو دمده خصوصا ادا جوهری سخن | که سلک نظمه دلبسته دردر مکنون

بم او ماني انديشه كلك چابكدست
كه ايلمز نجه خيال بديع وكوناكون

او دكلو طرح غريب ايلر كه بر دمده
دو نر صنمكده چينه كاركاه درون

زمان دوشكه اولور لوح ساده طبعم
نقوش سحر ايله رشك جهان بوقلمون

مداد سرخ وسيه ايله با زوب خط شعرم
ايدنجه خامه مي كه شعله باش وكه شبكون

كورن صانور بو ايكي حالت ايله نقطه لرين
شرار شمع سخن شبنم مضمون

نعوذ بالله اكر انتقام ايچون ايتسم
عدوبه تيغ زباني نيامدن بيرون

يته ترحم ايدوب در نيام ايدنجه اولور
فضاي معركه جاي خيال غرقهٔ خون

سوز آخر اولدي قولاقي بيلور سن اي نفعي
تمام اولنجه دعاده قصيده ده قانون

نته كه اوله بو قصر بلند وحلكاري
كزند زلزلهٔ فتنه دن امين ومصون

اول سعادتله اولمقام زيباده
دلكش ده صفاسي زياده عمري فزون

در مدح اغاي دار السعاده

المنة لله كه زمان عهد كرمدر
ابناي زمان سغنتم نازو نعمدر

رفع غمهٔ دوران سپاعد بو زماندر
آزاده لره موسم فرخنده بودمدر

آغاز دم صبح جهانتاب صفادر
انجام شب تيره وتاريك المدر

اسباب صفا عدهٔ دلبركبي وافر
غم دل دل عاشق سيداكبي كمدر

عالم او قدر فيض نشاطيله لبالب
كوياكه فلك جام طربخانهٔ جمدر

يا دور فلك ساقي صهبا طربدر
عالم اكابر مجلس صدكونه نعمدر

يا صحن جهان بر چمنستان دلارا
طبعم اكا بر بلبل شوريده نغمدر

اول بلبل خوش زمزمهٔ كلشن روحم
كيم نغمهٔ لرم شعبهٔ نوروز عجمدر

دستان زن قدسي نغماتم كه ترانم
آويزهٔ كوش كل بستان ارمدر

نظم آور معجز كلماتم كه قلمم
آرايش ديباچهٔ ديوان حكمدر

انديشهم اديب حكم اسندو ازلدر
نظمم سبق آموز دبستان قدمدر

حالا او سخن سنج خوش آينده كلامم
كيم دار السعادهٔ مثلم دخي كمنام عدمدر

چوقنی بو قدر حسن ادا طبعمه زیرا — وصاحب خداوند پسندیده شیمدر
اول قبلهٔ اقبال اکابر که جنابی — محراب نیاز دل اشراف اممدر
اول بارگه آرای سرای عظمت کیم — جاروب دری پرکله گوشهٔ جمدر
اول ماصدق عفت اصحاب نبی کیم — شاهنشه دورانه نگهبان حرمدر

آغای مکرم که کف دست کریمی
ابر چمن افروز گلستان کرمدر

والا گهر مکرمت اندیشه که رایی — ماه علم افراز شبستان هممدر
صاحب کرم مملکت آرا که دعاسی — اصحاب دله جمله دن اولی و اهمدر
اول قافله سالار کرام هنر اندوز — ارباب دل و دانش الکا خیل و حشمدر
عالم حشم دولتنه تنگ فضادر — گردون سپه شوکتنه گرد قدمدر
لطفیله شرر قطرهٔ باران بهاری — قهریله نم آب خضر رشحهٔ سمدر
مقبول دل دانشی ارباب معارف — مردود کف همتی دینار و درمدر
حکم قلمی حجت احسان معجل — شرع کرمی ناسخ قانون ستمدر
دورنده کرم عالمه شامل او قدر کیم — آوازه در گوش رجا صوت نعمدر
فهم دل پر فیضی که قوتده مسلمدر — فیض کف پر جودی که همتده علمدر
تحصیلی انک ماحصل دانش عرفان — اتلافی بونک مالک معدن و یمدر
اولیه نوته تدبیرینه وابسته ممالک — اندیشه سی مستغنی شمشیر و قلمدر
یوز سورمده در دامن اجلالنه دایم — همواره انکچون فلک قامتی خمدر
وصف گهر ذات فرشته صفتی کیم — مرشا عیسی نفسه معجز دمدر
تقریری کال هنر نطق و زباندر — تحریری مدار شرف کلک و رقمدر
ای سنده اهل دل و ارباب دول کیم — ذاتک شرف مملکت روم و عجمدر
معذور اوله مدحکده اولان عجز و قصورم — طبعم نیجه دمدر که لکدخوردهٔ غمدر
تعبیر ایده مم چکدیکم آلامی فلکدن — زیرا که انک ذکری بده برگونه المدر
شکرم بوکه سندن نکیرا اندیشهٔ مدحک — جان و دله صد پاره تلافیٔ ستمدر
برشوقله دوشدم ره وادی ثنا که — کیم بو سوزی لاف ایلمه والله قسمدر

اولدم او قدر تشنه اوداریده که تشنه‌دلی	دریای معانی بکا بر قطرهٔ نمدر
سبب فیض الهی مدد ایلر بکا یوخسه	اول اولمسه سرمایهٔ فکرم قتی کمدر

نفعی قو بو تحقیقی تمام اولدی قصیده
شمدنکیرو آغاز دعا ایتمك اهمدر
تاگردش گردونله احوال زمانه   که منتظم وگاه پریشان وورژمدر
حق منتظم الحال ایده دولتله وجودین
اول پایه‌ده کیم مرجع اشراف اممدر

ساقی نامه

مرحبا ای جام مینای می یاقوت رنك
دوری گلسون سندن اوگرنسون سپهر بی‌درنك
مرحبا ای یادگار مجلس دوران جم
آب روی دولت جمشید وآیین پشنك
مرحبا ای شاهد عشرتسرای میکده
دختر پیر مغان همشیرهٔ ساقی شنك
سن سن اول روح روان مردهٔ اندوه غم
سا که نسبت چشمهٔ آب خضر عین شرنك
سن سن اول سرمایهٔ بازار شوق اهل عشق
دوشدی فیضکله کسیاده جوهر ناموس ونك
سن سن اول پیرایهٔ حکمت که فیض کاملك
قلدی مرآت ضمیر اهل دلدن دفع ژنك
جرعه که ویرمزدی جان هر عاشق افسرده دل
اولمسك تاب افکن هر خاطر بیتاب وتنك
می دکل روح روان مردهٔ غمسین هله
عالمك جانی دکلسك جان عالمسین هله

بن هله بر پاکه بکزر یار سمدم بولمدم
سیم سینك بزملك کبی جم بزم خرم بولمدم

نیچه پیروراولمسون اول مجلسك اصحابی کیم
قطره کی نوش ایلیسه ذره جه غم بولمدم

پاکه حاشا بکزدم افیون وبنك لك پین
انلرکداخی خصوصا کیفنی کسم بولمدم ::

بریره جمع اولسه عاشق شمعله محبوبله
هیچ او بزم خاصه سیندن اوزکه محرم بولمدم

اهل عشقه طرفه عشرتخانه بولدم عالمی
سیزه اما عالمك ذوقنده عالم بولمدم

ایده لی سیل مجولمك خانهٔ زهدی خراب
توبه نك بنیادینی خاطرده محکم بولمدم

ذوقله واصل اولنجه توبه سین بوزمق دکل
توبه یی هیچ اختیار ایتمش برآدم بولمدم

دلکشا در مجلسك غایتده هم رندانه در
هر نه دیرلرسه سینك عقلده صبا فنه در

کیف جانبخشك که جسم وجانه راحت بونده در
حکمتن انکار ایدر واعظ حماقت بونسده در

مردذانده هپ سوزیوق جان بغشلر صحبتك
جان دیرر چوق ذوقنه انکده صحبت بونده در

کرچه وارثك صرف ایدرسن سیم کوکلر اچمغه
خرج ایدر وارنده هرکس پاکه حکمت بونده در

اهل حکمت بلمش بوآنه دکك کیفیتك
یوخسه هر بیمار ایچوان دیرلردی صحت بونده در

سیلری سشربتدن اعلاسین هله اهل دله

تلخکام ایتمک نوله غیری حلاوت بونده در
حاصلی سمت شرب اولسک یاره شور رندانه
تردکل طبعک عرف کبی لطافت بونده در
اولدرر رنج دبرکورر فیضنک بینه
عاشق بیماری بردیده عوابت بونده در
نفعی بیماری کل کیفکله احیا قیل بینه
خاطر محزونی غمدن مبرا قیل بینه

در تعریف خط همایون سعادت مقرون پادشاه عالمپناه

احسنت زهی خط همایون مبارک
خطمی بو یا پیرایهٔ دیوانچهٔ قدرت
خطمی بو یا سر نامهٔ عنوان الهی
بو خطیله یازلسه اگر سبع مثانی
بو خط دلا شویله برنامهٔ مرغوب
چلمزدی عنم خطنی یارک دخی اصلا
طی اولدی ایسه عمری اگر میر عمادک
ویردی او قدر حکمنی تعلیق جلینک
المزکیدرک کمسه دخی میر عمادی
نوک قلمی اولقدر اعجاز نما در
سرچشمهٔ خضر اولسه اگر چاه دواتی
اول مرتبه ده راست چکر ملکسنه یایی
وار کلک بدیعنده او مقدار نزاکت
تقلید ایده مز اکسه قالور شرمله مبهوت
بر سلسله ده کورمدک الشتمدک اصلا
مخصوص صدر الحق بو هنر خان مراده

القدرة لله تعالی و تبارک
خطمی بو یا سر مایهٔ دکانچهٔ فطرت
تحقیق ایده مز سرینی اندیشه کماهی
رشک ایلر ایدی رتبهٔ الفاظه معانی
دلداردن اولیدی اگر عاشقه مکتوب
اکلردی انکله دل بیتاب سنی تنها
حق عمرینی افزون ایده سلطان مرادک
نسخ ایلدی سب قطعه لرین میر علینک
گرچه اکا مخصوص ایدی دور زنده بو وادی
گویا خط تعلیق دکل صنع خدادر
ممکنمی ایدی هیچ حروفک حرکاتی
معکوس دیمک اولورلکا یاوه درایی
ترکیب حروفنده سم اولدکلو متانت
الماسدن اولورسه اگر خامهٔ یاقوت
تا منشئه تعلیق نویس و سخن آرا
زهی رانه سیاه طینه واره خلدینا [illegible]

سر تا قدم آراسته اقسام هنر له — بر نخل مرصع کبی انواع گهر له

جهنده نمایان اثر پرتو معنی — هم پادشه صورت و هم خسرو معنی

اطواری پسندیده مراحوال و مراد اولشده — همتده خصوصا روش داد ودهشده

...ل ایتدی بنا او قدر خلق کریمی — یاد ایلمز اولدم دخی سلطان سلیمی

...بیر ایده هم سایهٔ لطفنده صغار — دائم بو در اللّه بیلور الکه دعامز

طوردقچه جهان دولتیله اوله شهنشاه

گوندن گونه افزون ایده اقبالنی الله

قطعه در تعریف تیر انداختن حضرت سلطان مراد خان

حضرت خان مراد کیم عمری — اوله دامان روزکاره طراز

قدر روا رایله جهانسنده منز — ایلدی بر برانی سبب احراز

شهسوار دلیر و قطعه نویس — هم سخن فهم و هم سخن پرداز

هر هنرده سرامد الکسیم — جمله سندن اوق آتمده ممتاز

...پستانه کمانه صوفیه الین — زور بازوده گوستره اعجاز

ره شوره کر فلکده ناوکنه — هدف اولسه هلال دائره باز

...شصت دستن گوریدی توز قوپرق — درگهینه سورردی روی نیاز

توبه ایلردی داخی ایتمکه — هیچ تیره کمانه دست دراز

ایتدی بویله براوزاق منزل — داخی بر پهلوان سپر افراز

...وردی چون زور دست بازوسن — اوق آتارکن او شاه بنده نواز

...برینک دوشدی فکرم اردیجه — جست وجوده چوق ایلدی تک و تاز

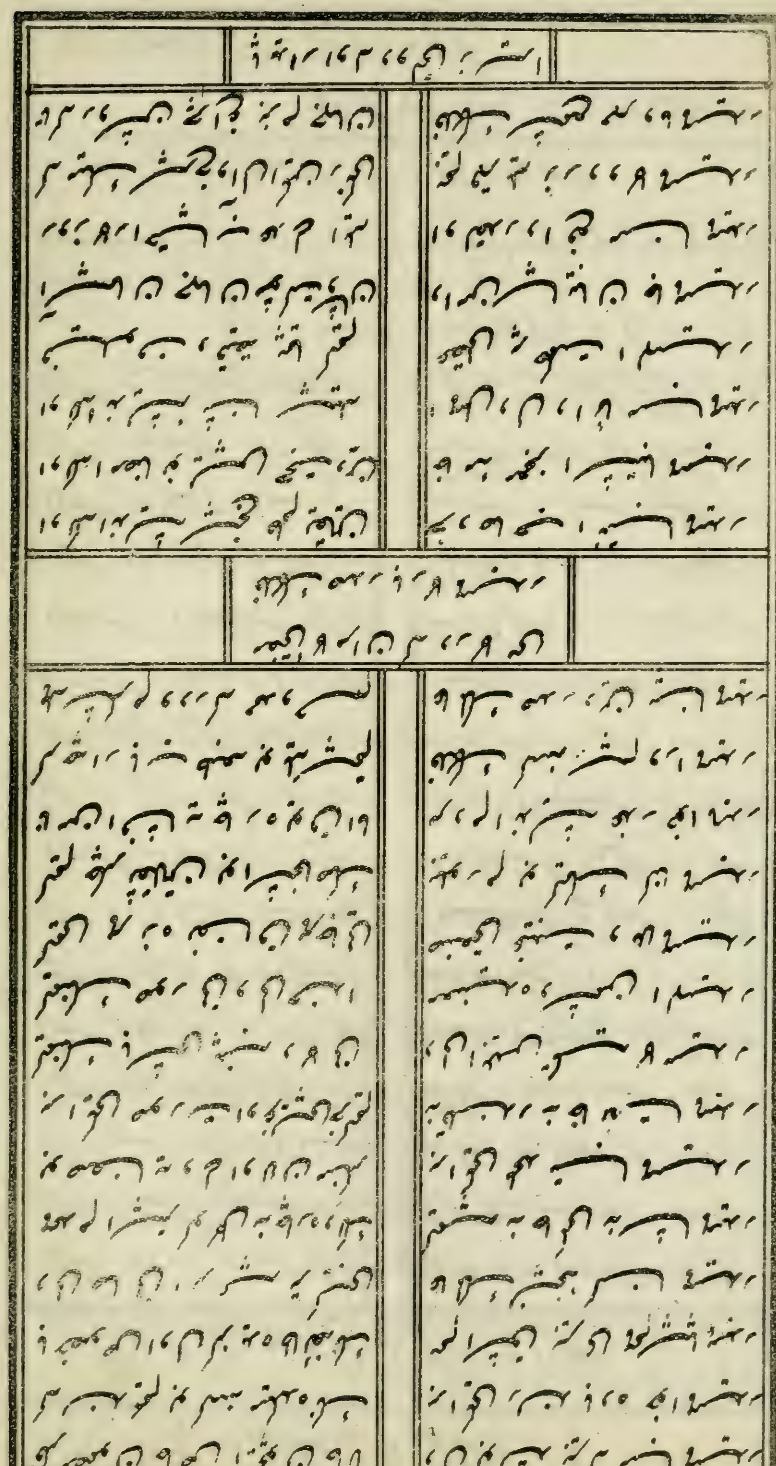
بولمیوب تیرینی دیدی تاریخ

آفرین ای خدیو تیرانداز

قند یلیده بنا اولنان قصره تاریخدر

جدا قصر لطیف و زرنگار — کیم نظیرین گورمشدر شیخ و شاب

[illegible]

[illegible]

عالم معنیم آزاده قفس حلقه‌سنده
کیمسه رنجیده دکل کردشی افلاکمدن
قلزم معرفتم جیب وکنارم پردر
سپاحلم پاکدر آلایشی خاشاکمدن
بن بو حالتله تنزلمی ایدردم شعره
نیلیم فورتله هم طبع هوسناکمدن
بو هوسیس بویله قالورسه دل طبعمده اکر
ایشیدلمزسه سوزم سینهٔ صدچاکمدن:
بن اولورسم بینه آشفته اولور خلق جهان
چین تغییر زبان چمن خاکمدن

م

تار زلفنده قطار اولدی او دکلو دللر
بر کره نیجه بیک قافله بند ایتدی صبا

اضطراب دل عشاق ایله طوره هموار
صالمه گیسولرینی پست و بلند ایتدی صبا

نیدی بیهوده فغان ایلمدن گلشنده
گوشمال گل ایله بلبله پند ایتدی صبا

دیپه نفعی بو زمینده نوله تکرار غزل
طرح وادیسنی چون خیلی پسند ایتدی صبا

نیجه مست اولمسون عاشق فلک پیمانهٔ غم صهبا
مناسب بزم عشقه حق بو هم پیمانه هم صهبا

نه فیض آلور سفال باده دن پیر مغان بیلمه
چکردی رنگدن قند ایله شیخ الحرم صهبا

خمار اولدردی هم غم جانمزدن ایلدی بیزار
مددیوقمی بزه ای ساقی صاحب کرم صهبا

غم رندان عالمدر بنوه چکدیکم یوخسه
یگانه خون دل نوش ایلرم گر ایچمیم صهبا

عجب تریاک نافعدر جهانک زهر قهرینه
قومه نفعی الکدن رندلیک مانند جم صهبا

سم ایله دائما همت که خالی طورمسون یارک
قورلسون جا بجا مجلس چکلسون دمبدم صهبا

بن مست خرابم دل میخانه دکلمی یا
گردون بنه اول بزمه پیمانه دکلمی یا

چون عاشقه روالق البته مقرردر
میخانه لکم بو یله رندانه دکلمی یا

کیفیت نظمله مست اولسه نوله عالم
هر بیت صفابخشی میخانه دکلمی یا

بیک کنج که اولسه پنهان نوله سینه‌ده
عشق تکدهٔ طبعم ویرانه دکلمی یا

نفعی دل شیدیه بر پاره تسلی ویر
لایقمی دل عشقه دیوانه دکلمی یا

قدرم نوله بیلمزسه یاران سخن‌پرور
اهل دله طبع اهلی بیگانه دکلمی یا

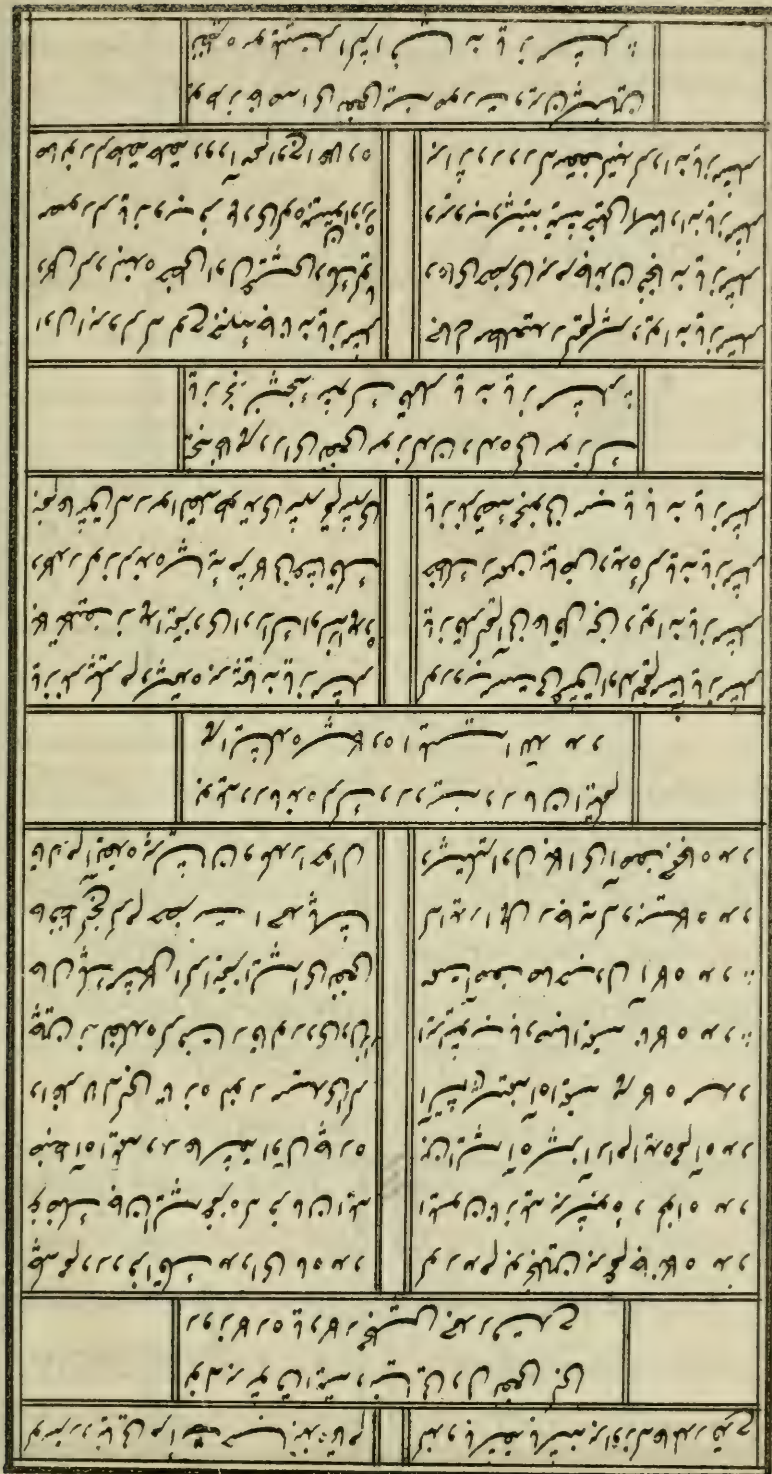
غمزه دلدوز اولیجق ناز و تغافل نه بلا
دلده صبر اولمایجق نازه تحمل نه بلا

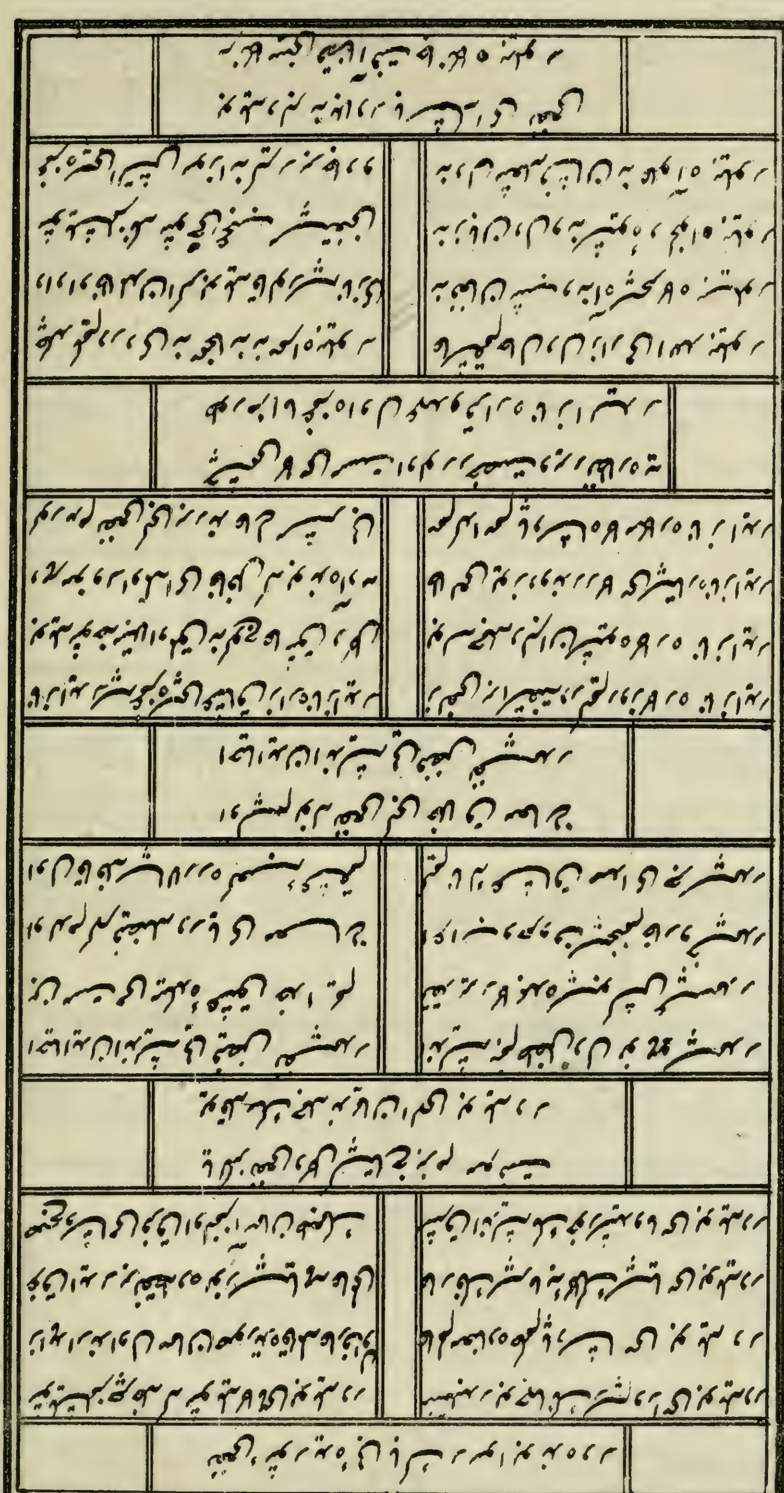
چین ابرویه تحمل ایده مزکن عاشق
گره پرشکن طرهٔ کاکل نه بلا

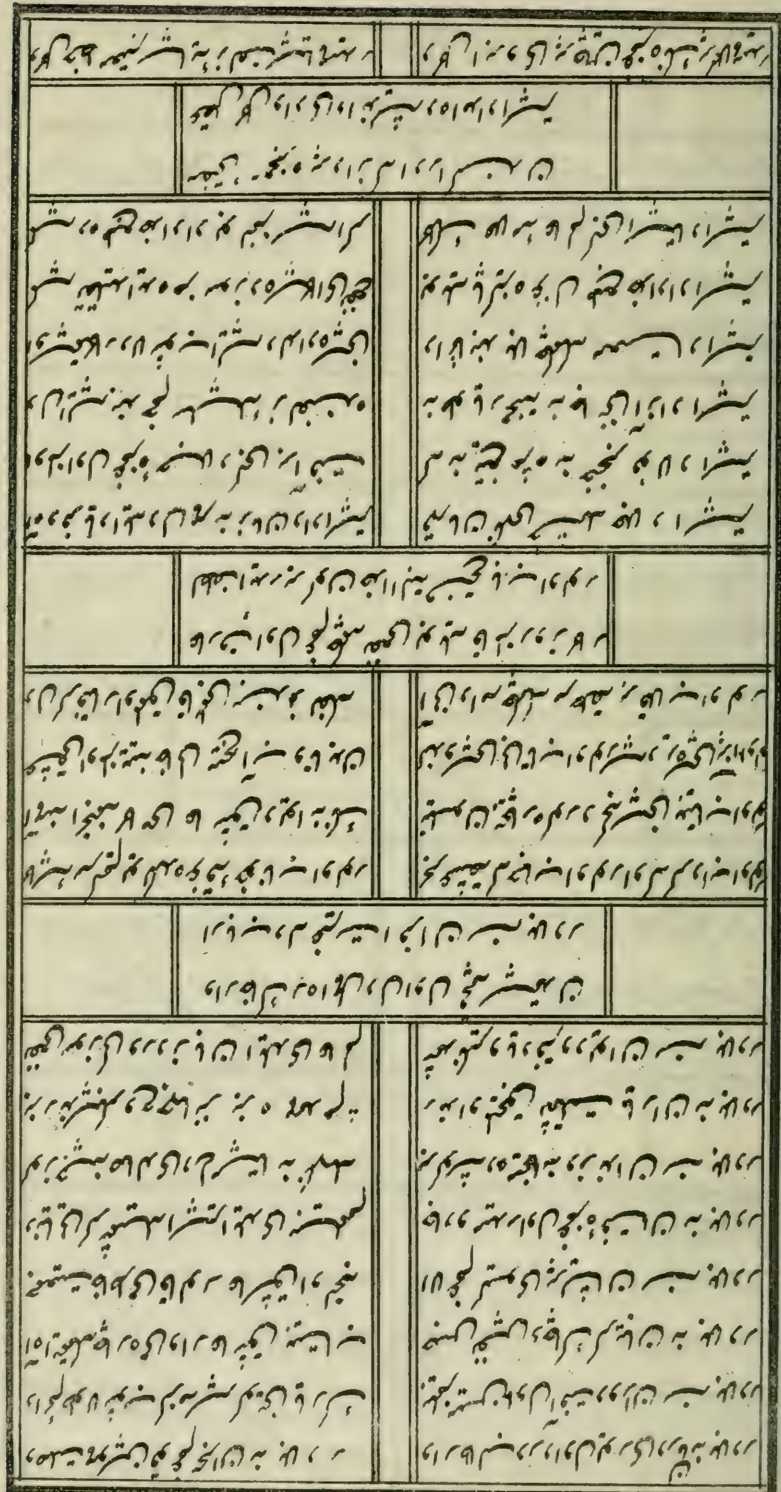
طره لر گوکده همه صید نه آماده ایکن
دل شکار ایتمک ایچون خاکه تنزل نه بلا

دله هر موی براژدر گوریور او زلفک
نیجه بیک اژدری بر یرده تخیل نه بلا

قاسقه ناله‌سی اکلنجه یتر ای نفعی
نغمهٔ دلکش ایچون منت بلبل نه بلا

نه غمزه قهرمان کشور آرای ملاحت کیم	دیزلمش لشکر مژکان انک صف صف سپاهیدر
ایکی صف عسکر خونخوار دکو یا که مژکانی	کرشمه که صف پیرا و سر عسکر نگاهیدر
کرشمه دلفریبانه تغافللر له نازنده	نگه پیستانه قتل بیگناه هیله مباهیدر
نیجه خوابه وار راول غمزهٔ عیارکم حشمی	هزاران فتنهٔ پیستانه نک آرامگاهیدر
خط نوخیزی اچق بربلا اولدی دله یوخسه	گوزلک دلربالق شوخلق بینه گناهیدر
اسیر اولدی گوکل چاه زنخدانده ای [illegible]	دگلمدر زلفی آنک دور پیچاپیچ آهیدر
خلاصی اولمق نه ممکندر دیمه زنهار او محبسدن	همان موقوف حسن التفات پادشاهیدر
اوشاهنشاه ذی شان و بلند اقبال دورانکیم	جنابی پادشاهان جهانک قبله گاهیدر

شهٔ مه کوکبه سلطان مراد معدلت گستر
که دنیایه وجودی رحمت محض الهیدر

غنیدر گوکلمز ظاهرده گرچه مالمز یوقدر	شناله راغبمز هیچ ماله اسبابلمز یوقدر
بزم دنیا ایچون کمسیله قیل و قالمز یوقدر	توکل اهلیز هرگز بزم آمالمز یوقدر

مهیادر بزه چون دولت استعجالمز یوقدر

برز اول رند غنی مشرب گدای شاه کردارز	اسیر جاه منکرلا ابالیلرله غمخوارز
محبت ایتمده ارباب لطف طبع ناچارز	ثقیلی سومز ز غایت سبکروح و سبکبارز

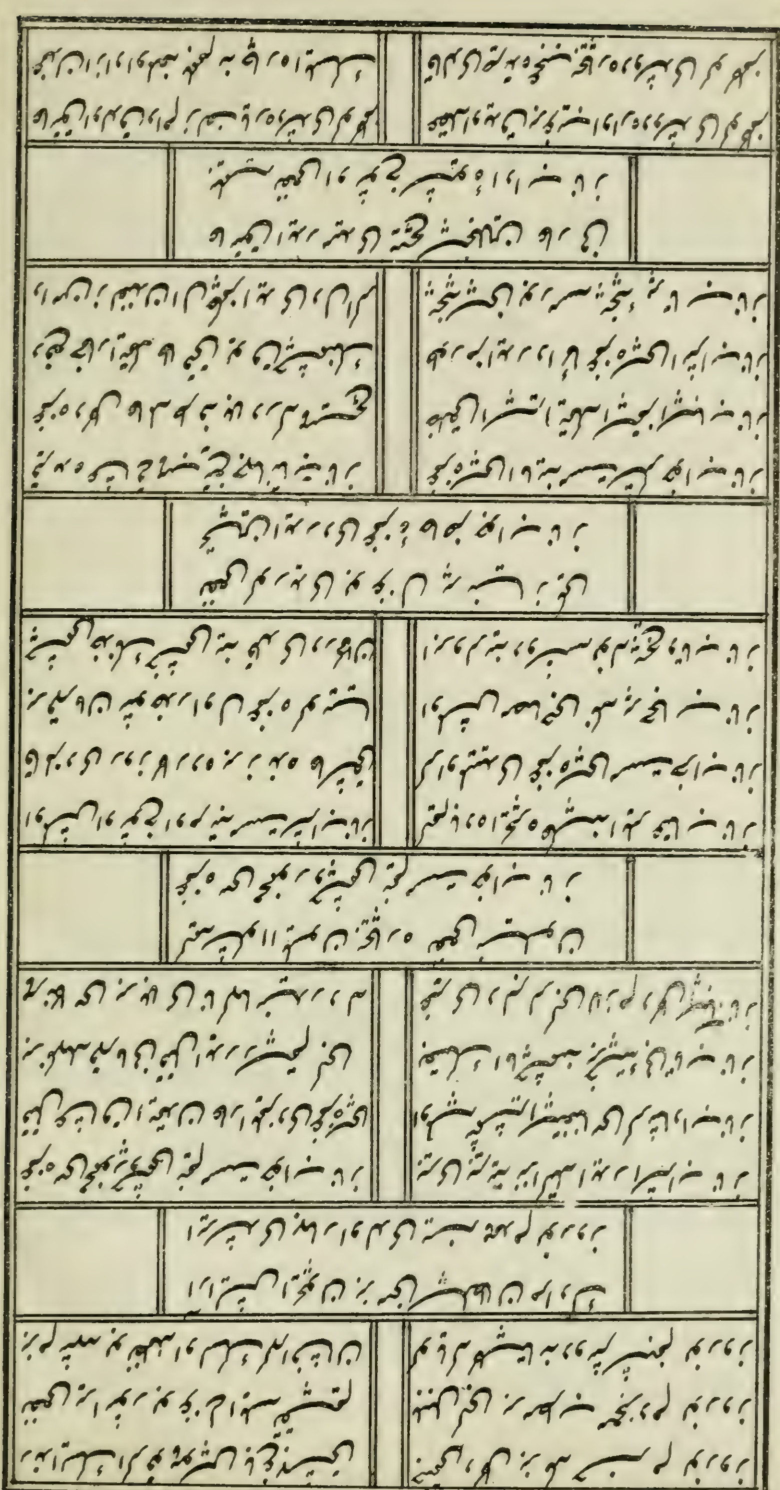
توکل اهلیز هرگز بزم آمالمز یوقدر
مهیادر بزه چون دولت استعجالمز یوقدر

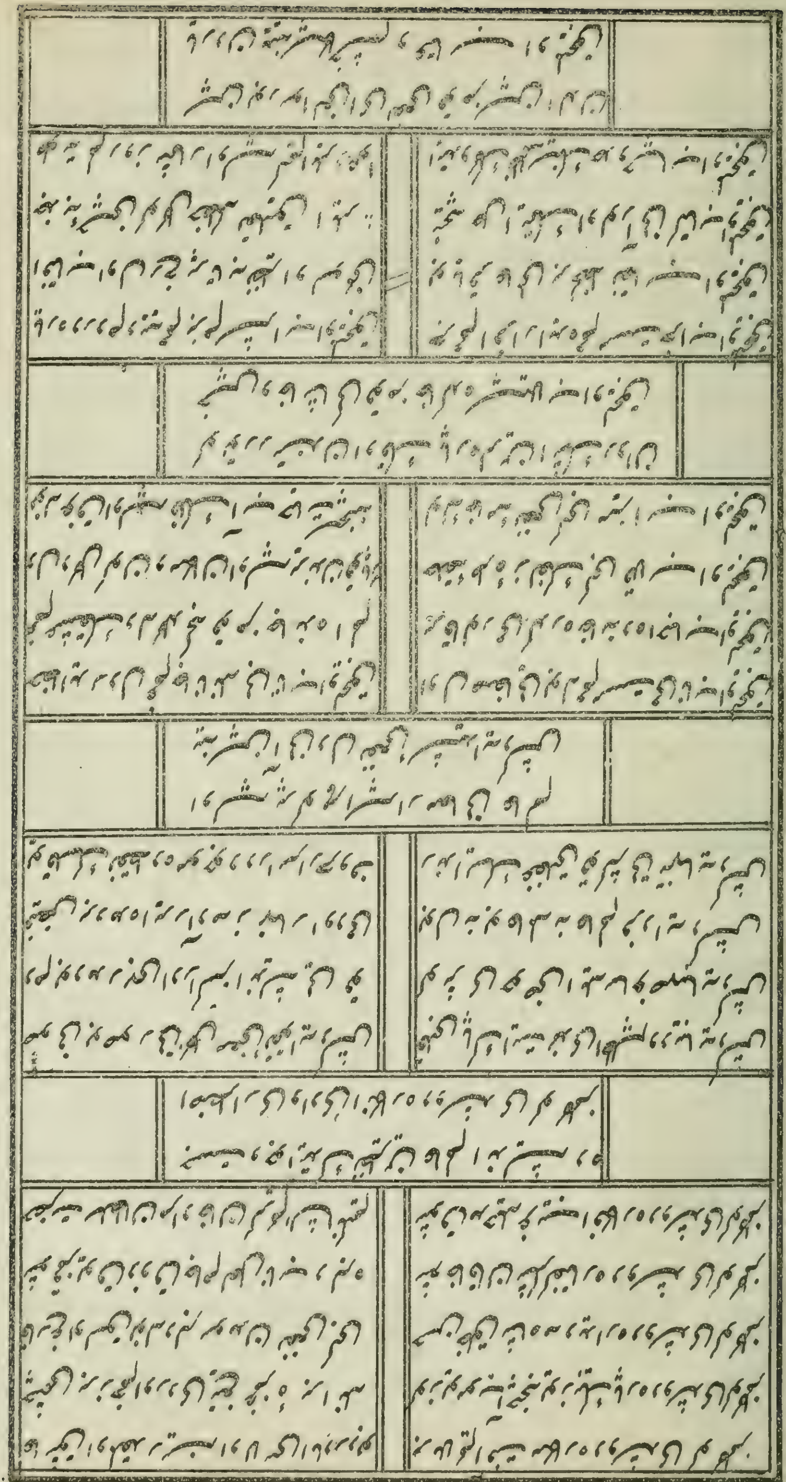
نه دنیادن صفا بولدق نه اهلندن رجامز وار	نه درگاه خدادن ماعدا بر التجامز وار
تکلفدن مبرا بز نه عجب و نه ریامز وار	برابر شاه مشرب اهل دللرله صفامز وار

توکل اهلیز هرگز بزم آمالمز یوقدر
مهیادر بزه چون دولت استعجالمز یوقدر

جهانک عز و جاهی بر بولوک دنیادانک اولسون هب	می و محبوب و ساز و سوزلر رندانک اولسون هب
بزه بر حصه مز مقسوم اولان یارانک اولسون هب	اگر نفعی دخی رغبت ایدرسه انک اولسون هب
توکل اهلیز هرگز بزم آمالمز یوقدر	مهیادر بزه چون دولت استعجالمز یوقدر

بخت اودیانسه خوابه وارسه دیدهٔ بیدارمز

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نه مضمونلر نه وادیلر بولور سیر ایلسک نفعی
ینه بر طرز خاص وتازه ایجاد ایتدیکن کورسک

دوشرکاسی عرفناک اولسه زلف خم بخم نازک　　رخ رنکینی اما کل کبی هم تازه هم نازک
حریر زلفی پای انداز اولور انکچون اول شوخک　　آیاق بصمز یره کر اولمسه فرش قدم نازک
نزاکتله طوقون زلفنه ای باد صبا یارک　　صقن دلدن اولور زیرا دل ارباب غم نازک
حبابن ساغر ایلردک می ناب اولسه ای شاهم　　شرابی جامه چکمزدی اولسه طبع خم نازک
نه فیض الوردل دستلکدن ای نفعی کاولور دائم　　قلم جادوی عیسی دم سخن هم شوخ وهم نازک
جناب آصف ذیشان بیلور پیه نوله کر تقدیرک　　اولور لابد دل مخدوم پاکیزه شیم نازک

وزیر مرتضی سیرت علی پاشا که پایینه
ایدردی سجده کر اولیدی ایلچی عجم نازک

طوطئ معجزه کویم نه دیسم لاف دکل　　چرخله شویله که هم آینه سی صاف دکل
اهل دلدر دیه مم سینه سی صاف اولمینه　　اهل دل بر برینی بلمک انصاف دکل
ینه اندیشه بیلور قدر در گفتارم　　روزکار ایله دنی دهر ایله صراف دکل
کیردی مفتاح در کنج معانی الیمه　　عالمه بذل کهر ایلیسم اتلاف دکل

لوح محفوظ سخندر دل پاک نفعی
طبع باران کبی دکانچهٔ صحاف دکل

بزم باغ ایچره دونوب بر شمع جمع افروزه کل　　ویردی رونق مجلس شاهنشه نوروزه کل
بلبلی نالان ایدوب اورمزدی آتش جاننه　　اولمیه مائل اکر عالمده ساز وسوزه کل
غنچه میدر سبزکون برک ایچره یا الماس اله　　بادهٔ سرخیله بر برپا غر پیروزه کل :
دهره مغرور اولمکم تاجن دوشرمزدی یره　　اولمیه مست غرور دولت ده روزه کل

طبع نفعیدن نه باغ نو بهار فیضدر
رنک وبو استرسه کلسون ایلسون دریوزه کل

هم قدح هم باده هم بر شوخ ساقیدر کوکل　　اهل عشقک حاصلی صاحب مذاقیدر کوکل
بر نفس دیدار ایچون بیک جان فدا ایتسم نوله　　نیجه دملردر اسیر اشتیاقیدر کوکل ::
دلده در مهرک قو خاک اولسون یولکده جان وتن　　بن اولورسم عالم معنیده باقیدر کوکل

ذره درآماكه تاب آفتاب عشقله — روز كارك شمسۀ طاق رواقيدر كوكل

اينسه نفعى نوله كر كوكليله دائم بزم خاص
هم قدح هم باده هم بر شوخ ساقيدر كوكل

عارف اول اهل دل اول رند قلندر مشرب اول — نه مسلمان قوى نه ملحد بى مذهب اول
عقله مغرور اولمه افلاطون وقت اولسك اگر — برادیب کاملی کوردکده طفل مکتب اول
آفتاب عالم آرا کبی سور خاکه یوزك — کوکبه با صدر جهانی هم بنه بی کوکب اول
لامکان اول هم محلنده برك بكله بينه — گاه مهر عالم آرا گاه ماه نخشب اول
عاشق اول اما علا بقدن برى ایت کوکلی — نه خم گیسویه مفتون نه اسیر غبغب اول

خضره منت چكمه وار صلكره دل نفعى كبى
اولا آب حيات فيضله لب برلب اول

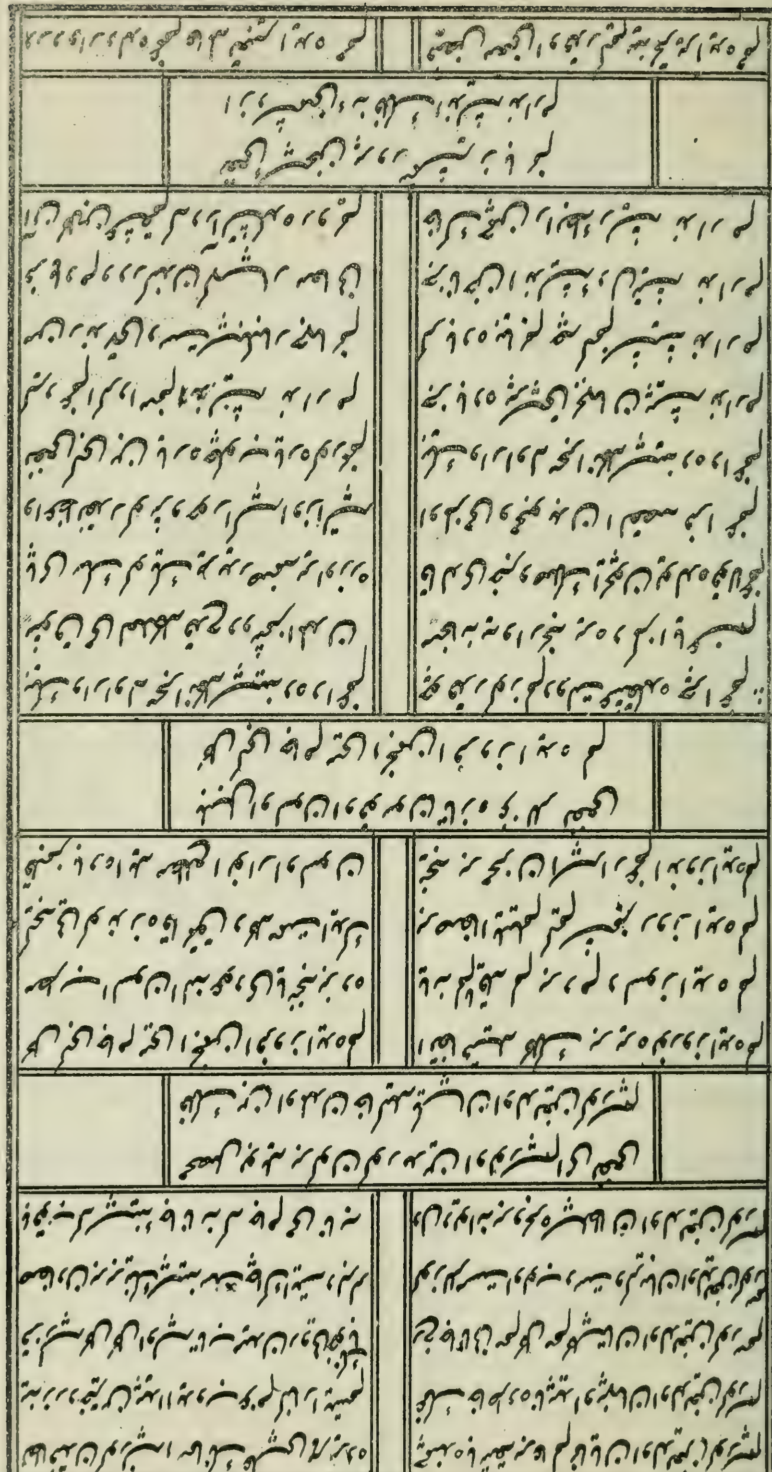
عاشقى خضر اولسه كرد برمز امانى بلمش اول — بلمز ایسك اول نه نامهربانی بلمش اول
غافل اولمه كوز يوموب آچنجه تير غمزه دن — كورينور كلمز بلاى ناكهانى بلمش اول
غمزه سى آشوب جان طره سى دام بلا — فتنه در سرتاقدم اول دلستانى بلمش اول
خاطر عشاق ايچون خطينه دير مز سه امان — اولدر بو فتنۀ آخر زمانى بلمش اول

كيمسه تحقيق ايده مز شاعر ميدر ساحر ميدر
بر بلور يوق نفعى معجز بيانى بلمش اول

يار اوليجق جام صفايى چكله مز دل — هر نيه چكر بويله بلايى چكله مز دل
نه جرعۀ حسرت نه آشفته دماغم — پيمانۀ لبريز وفايى چكله مز دل
خون دلى بر ذوقله نوش ايتدهء غمزه — اول لذتله زهر جفايى چكله مز دل
عشق آفت عقل اولدى عجب طرفه بلادر — هم سلسلۀ زلف دوتايى چكله مز دل
مجنون كبى يوق سلسله جنبانلغه طاقت — هم منت امداد صبايى چكله مز دل
دوشدى نظرى آيينۀ غيبه مقابل — اصلا كدر چون وچرايى چكله مز دل

نفعى كبى بر رند پسبكر وحله ناهمدم
هم ثقلت ياران صفايى چكله مز دل

بهار ايرسه بنه سير گلستان اولديغن كورسهم — گوزل اسپر ایلك عشاقه كيسا اولديغن كورسهم

ورزش آه ایدرک اه چچم اولدم
چرخه تأثیر ایدرم کوکلمه تأثیر ایده مم

منتظر طبعمه ابکار معانی اوقدر
کنز تندن برینک شکلنی تصویر ایده مم

باخصوص ایستدیکم شکله قورم مضمونی
کرچه ماهیت اندیشه یی تغییر ایده مم

ساحر معجزه پرداز خیالم اما
کوردیکم بو العجب معنی یی تقریر ایده مم

حالدن قاله کتورمک اکر اولسه ممکن
عرض حال ایتمده اهل دله تأخیر ایده مم

مست جام می عشقم دل نفعی کبی بن
عقله مقداری بیلدرمده تقصیر ایده مم

لذت وصلت ایچون فرقت یاری چکه رم
صحبت باده ایچون رنج خماری چکه رم

آشنا چقدم ایسه چشمنه کافر دلکم
ستم غمزهٔ نظاره شماری چکه رم

منت ایلرسه فلک بر ایکی کونلک عمره
اولورم درد محبتله او یاری چکه رم

عاشقم عاشقه شوریده لک اعلا یاره شور
پک دنائت کورینور ثقلت عاری چکه رم

نقد وقت اولسه بکا ذوق وصفای وصلت
بر نفس آرزوی بوس وکناری چکه رم

سینه می داغله دل تازه کلستان ایتسه
بلبلم لیک غم کهنه بهاری چکه مم

جانه منت نه چکرسم چکه یم ای نفعی
لذت وصلت ایچون فرقت یاری چکه رم

اغیاره نکاه ایتدیکک نازصالوردم
چوق لطف ایمش اول عاشقه بن آزصالوردم

غمزک دلی رسوای جهان ایلدی آخر
باللّٰه بن اول آفتی همراز صالوردم

سیر ایلسه آیینه ده عکس جمالک
حسنیله سنی مه کبی ممتاز صالوردم

معمور ایدوکن بلمزایدم بویله خرابات
میخانه لری خانه برانداز صالوردم

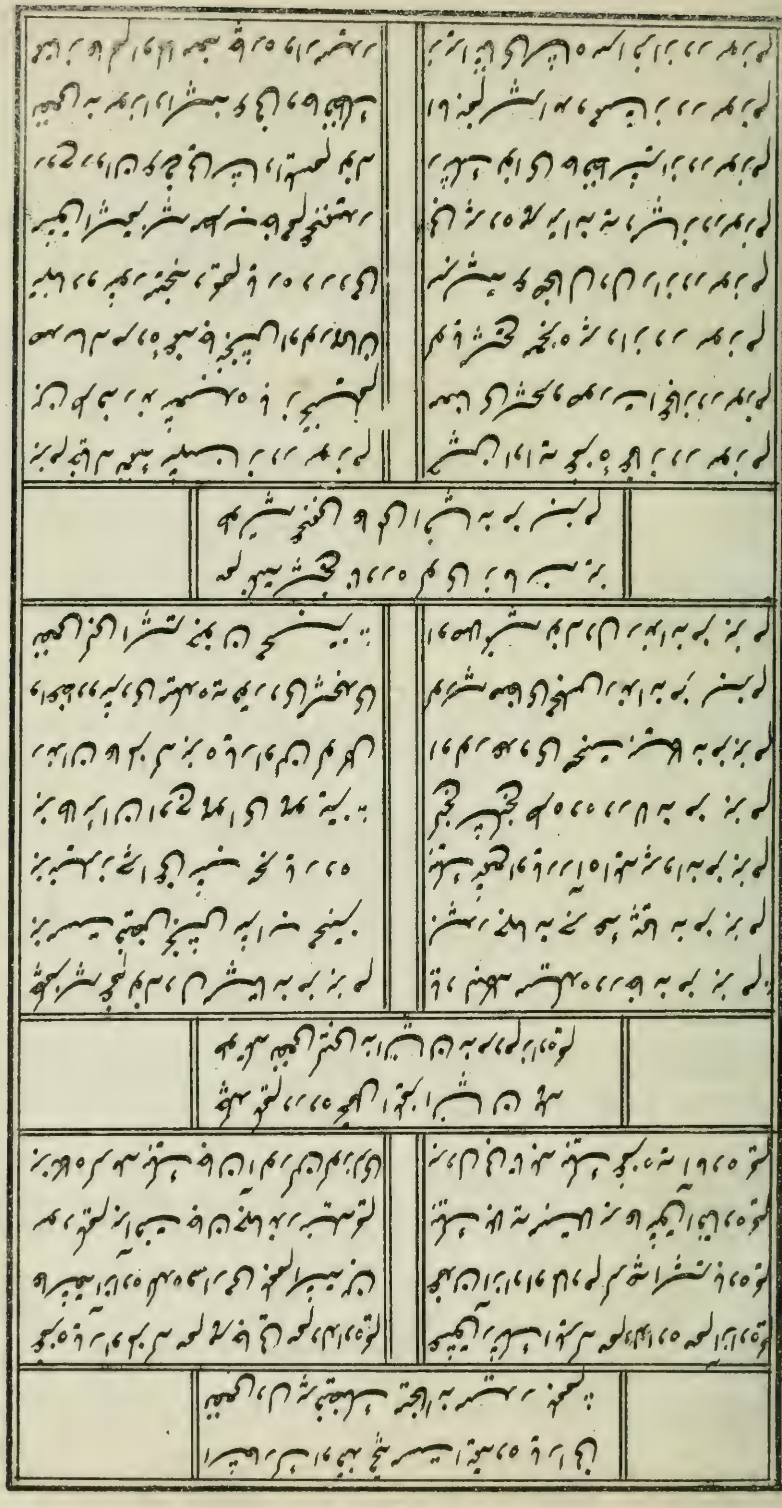
سحر ایتدی بکی سنذن اشتدم ینه نفعی
یوخسه سوزیکی هپ سنک اعجاز صالوردم

کوکلم قتی رسوای مستانه میدر بلمم
مستانه دلکه کردیوانه میدر بلمم

یا شعلهٔ حسن اولمش یا شمع شب هجران
البته اورر کندین پروانه میدر بلمم

هو یوب درجانانی یا بانده کرن عاشق
مجنون ایسه ده عشقه بیگانه میدر بلمم

عشقیله کرفتارین آواره ایدن آفت
لیلی ایسه ده حسنی افسانه میدر بلمم

نفعینك اما بو غزل زمینا بندی دیوانینه

كرم اولسون ایلنده فلك اضطراب ایله — غالبدر اكه مهر رخك آب و تاب ایله
حال مهر و ماهه چسن و لطافت لمنذ بحی — كوستر یوزكده كاكلی پیچ و تاب ایله
رفتار كرمی خنده نزمیله قبیل كه تا نه — عمرم كچه قرعله كچر چون شتاب ایله
روز شمار و دفتر اعماله قیا یلز — كردرد مزیلنه حباب دكتابه ایلم

نفعی چكردی بار بلاكی نه حال ایسه
اولدر دك اطلاق قصر كیسه ناز و عتاب ایله

شوخ اولسه كوزل غایتله پر نمك اولسه — سوهم نكین اولمسی كر ملك اولسه
خوبانه عجب لازمه در جاذبه دل — آنسز بله هم چسنله مهر فلك اولسه
عاشق قوسه هر نكهی خوف و رجاده — هر غمزه ده لطف و غضبی مشترك اولسه
عاشقلرینك بیلسه عیار زر ودین — خارای دل سختنه نهادی محك اولسه

دلبرلی حمت از وصلم كرك اما
نفعی یله شوخ اولسه كوزل پر نمك اولسه

دولسه دستكه لوله اشكله پیمانه — كیرسه كلكون سرشكم بر بدر میدانه
ناوك غمزه لرك شویله كچرشندن كیم — نوك پیكان جكر دوزی بولاشمز قانه
الكلنور فلكر میانكله دل آشفته — بند اولور بر قل ایله بو بلین دیوانه
ظاهر اولمزسه لوله آهم اوجندن شعله — غمخدنكیدر او محتاج دكل پیكانه

بو یله رندانه غزل ازدیلور ای نفعی
قائل شیوه رندانی بیلن یار انه

قالمزسه كراول كوشه دامان الیمزده — الدن نه كلور چاك كریبان الیمزده
زاهد بزه پیمانه بز صالمه تهی دست — لازمی بهان سبحه مرجان الیمزده
دل تشنه بدن عشقله بر مرتبه پرتاب — پكپاره اولور راخكر سوزان الیمزده
بز نیجه طوبجه قنالم جام مراده — بر لحظه قومز سابقی دوران الیمزده
رخساره قریزی بیز با تحفه بارك — نیلر رشحاتیله كلستان الیمزده
خط لعلسه رخ باره بزكا كل وزلفی — كل كتسه نوله سنبل و ریحان الیمزده

بر سنبله مكزركه اوله شبنمی وافر
نفعی بینه بو كلك در افشان الیمزده

زلف سیهلمی خط عنبر شكن اوزره
ویرمز بینه اول پیرهن و سینه صفاسن
بكزردی نهال قدكه زلف و رخكله
اشكله دمادم ایدرین كوبكی نمناك
آلمش صنه پسن نیزه سینی دوشنه رستم
قوردی مژه ملك ادسته یابن سك كوبك
نفعی بو نزالنله بسنم شیوهٔ نظمم

باب یه پسنبلی دوشمش چمن اوزره
برك سمنی دوكسه صبا نسترن اوزره
آچلسه اكر سنبل و كل نارون اوزره
اوز قونمیه تا پسن كل نازك بدن اوزره
مژكان دكل اول غمزهٔ ناوك فكن اوزره
اولمایسه كل آزرده دو شنجه دكن اوزره
راجح كوینورسه بوله طرز حسن اوزره

سیرابت بویدی بینمی بو تازه زمینده
قو پسعهٔ سیاره یی چرخ كهن اوزره

برطوطی نوش ایت شراب ناب كلسون چشمكله
غمزه كه برتاب ایلمن طاقت كتورمز افتاب
چینكلی بیلمك دیلرسك برنظر مرآته باق
عاشق ایسك افلمقله تیمز الیش برچاره كور

مست اولورسك تازه باشله خواب كلسون چشمكله
باده عقلی وارایسه بی تاب كلسون چشمكله
افتابك پرتوی مهتاب كلسون چشمكله
پسن كرك یاشش دوك كرك خوناب كلسون چشمكله

رند ایسك نفعی خمار باده دن آچمه كوزك
عالمك حالی خیال خواب كلسون چشمكله

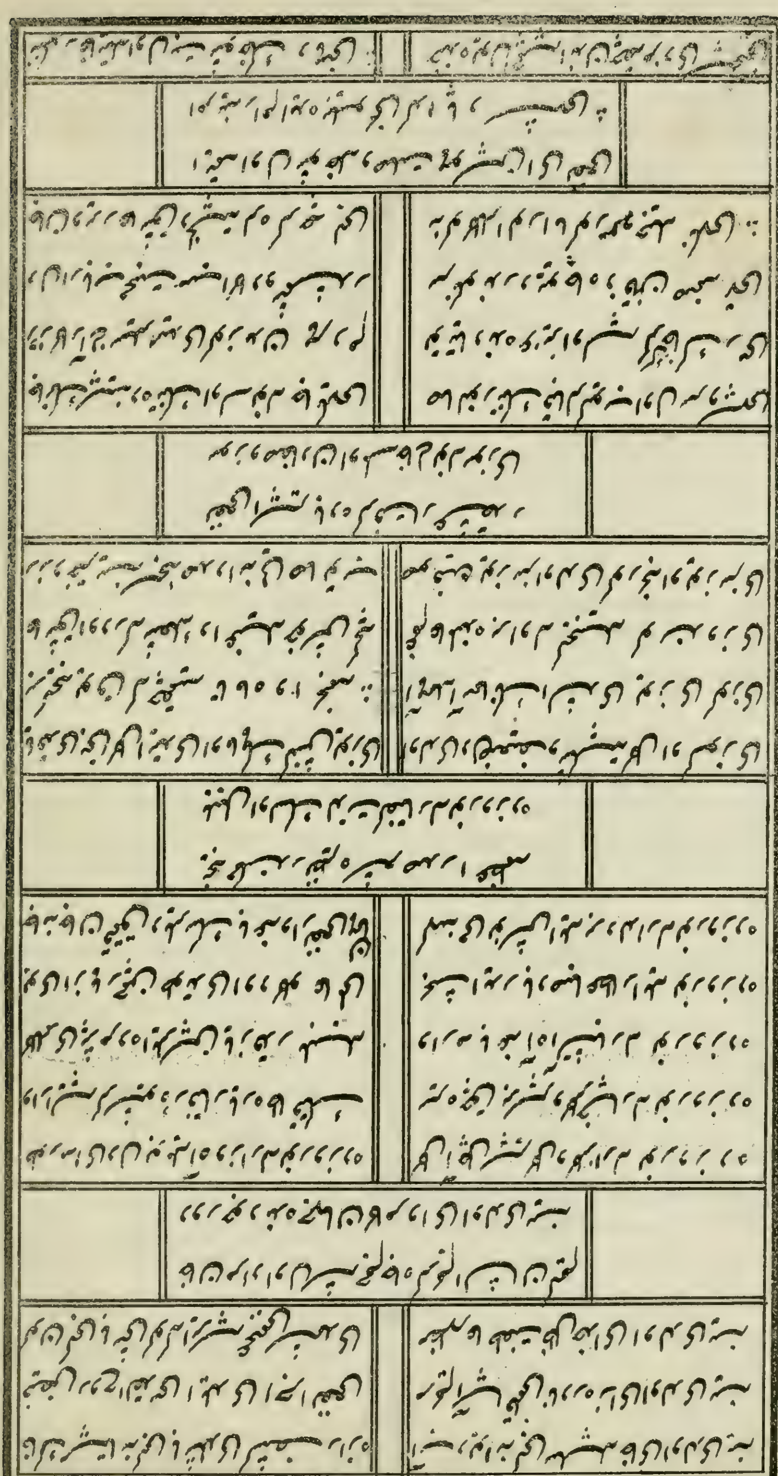
دوشمدی كورمك اوبی مهر و وفایی بو كیجه
زاهدا كوثری یارین كیم ایچرسه كوره لم
زهدی توكل بهجو یكمزمك ادلم رندانه
بربلوك باده كشز باده فروشنك قولیوز

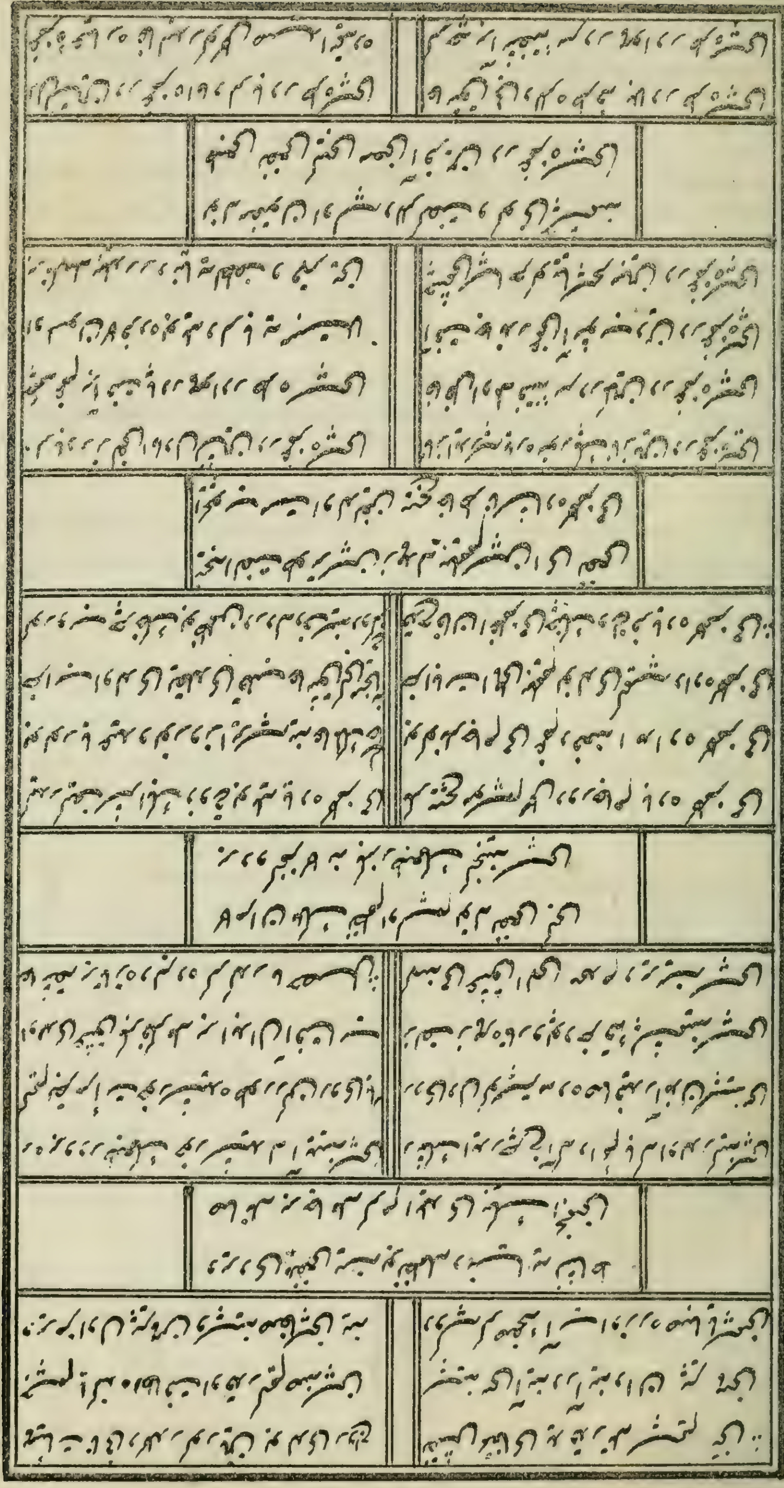
نه كورر دل نه كور دوشده بلایی بو كیجه
هله بز نوش ایده لم جام صفایی بو كیجه
برطرف ایلیلم خوف و رجایی بو كیجه
نه الور وارنه صترز هودر بایی بو كیجه

باده بو كونه صفا دیرمز ایدی مجلسه كر
بولمسق نفعی پاكیزه ادایی بو كیجه

جانان اودر لمه سركش اوله مبتلاسنه
لطف ولكه ووه دوزنكه جشه یارله

عاشق اودركه نازی لچه دلبر باسنه
عشق اولسون اول معامله نك آشناسنه

عجبمی دوشسه آتش اشیان بلبله بر بر
اویاردی بینه هر گل برچراغ خانمانسوزی

اچلدی جابجا نرگس میان سبزه ده گویا
دوشندی بزملکاه عالمه برنطع زردوزی

گداشاهانه عشرت ایده جك دمدر که اولمشدر
زمین اورنك پیروزه زمان ایام پیروزی

زمین سرسبز وابنای زمان خوشحال وخرم دل
زهی تأثیر نوروزی زهی اقبال بهروزی

اولورمی بویله برروز مبارك داخی ای نفعی
که هم نوروز اوله هم لطف شاهنشاه اوله روزی

او شاهنشاه دانادل که اولمشدر عدالتله
مهمساز جهان عقل سلیم دانش اندوزی

شه جم رتبه سلطان احمد فرخنده طلعت کیم
بهار باغ دولتدر جمال عالم افروزی

وجودیله شرف بولسون سریر سلطنت دائم
جهان طوردقجه طورسون عید وقدر اولسون شب وروز

بهارایردی بینه اسدی نسیم صبح نوروزی
اچلدی عالمك گل گبی گلدی بخت فیروزی

هوالرده رطوبت اولقدر کیم بلبل زارك
نیجه تأثیر ایدر بلمم که آه جگرسوزی

فغان نیم شبیدن نیجه محروم اولمسون بلبل
اویاردی بینه هر گل برچراغ عالم افروزی

بهار ایردی اچل لاله گبی داغ دلك گوسته
درونکده قومه رند ایسك افکار غم اندوزی

اله گل گبی جام ال بلبل سرمست اول ای نفعی
غزللر سویله گرم ایت بزم شاهنشاه نوروزی

دعایه باشله صکره جان ودلدن آصف عهده
که طوردقجه جهان دولتله نوروز اوله هر روزی

وصاحب صدر عالیشان که لایقدر اگر اولسه
فلك فرشش حریم جاهنه برنطع زردوزی

یگانه مسندآرای وزارت حافظ دولت
که دوردولتیدر روزگارك روز پیروزی

خدا پاینده قلسون رایت بخت سپرافرازین
میسر اولسون الاکون بولوت اقبال بهروزی

وصف تخت سلطان عثمان

زهی تخت معلا بارگاه عرششس پیرایه
که صالمش آفتاب هفت کشور اوستنه سایه

انبانشا همایونلقسا به عثمان خان ثانی گیم
روادر اولسه کرسی تخته اولین پایه

مطالع

اورنجه شانه گیسوی خیال یاره مژگانم گلاب افشان اولور یادر خیله چشم گریانم

وله

اولدق اسیر نیم نگاه تغافلک بر قیده راضی دوشمیلم چوزه کاکلک

وله

رخ رنگینی گیم یارک لطافت گلستانیدر زنخدان چاهنه اول گلشنده بلبل آشیانیدر

وله

باد صبا که طره لرین تابدار ایلیدر هر برچمنده بیک دلی زار و نزار ایدر

وله

بر سوزمی وار که شمدی او یارک پسندی اوله وار ایسه شعر نقشی شوخ لوند اوله

وله

چلیپه تیغن قبر یلوب بربری اوزره عالم فتنه جلاد یمیدر غمزهٔ مستک بلمم

وله

او یوزکن سیر ایدن اول دلربانک اچا خوابه چهره صنور تصویر یوسف دریا زلیخادر کتاب چهره

وله

نه آه دلرباک ایلر گورک اول چشم جلادی الکلسه بیشه آمانا توان برخسته درآذی

وله

زین ایتمیچون رشته گبی در و گهر له بر پیچ ایدرم مژهٔ دمی تاب نظر له

رباعیات

دهره برآفت اولور اول قد و قامت گوره لم قوپیه بر یره دلنا او قوپیزمی قیامت گوره لم
باشلسون غمزه لری غارت ایمانه چاله قوره می بردلده وحتی صبر و سلامت گوره لم

وله

یارب دلمی سهو و خطادن صقنله اندیشه عی تند و برنبادن صقنله
با معدم ره وادی رباعی یه قدم طعن حسداندن و بادن صقنله

وله

یارب کرم ایت بنده که احسان ایله　　دشوار اولان احوالی آسان ایله
دنیا هوسندن قومه گوکلمده اثر　　استرسم اگر جنتی زندان ایله

وله

بن عاشق هرجایی و دل آشفته　　اول شوخ الیه سم می کش و ستم الفته
بیلمم نیجه اولور مهر و محبت حالی　　بو نکته ایسه بسته قالور ناگفته

وله

ای دل بو عالمده بر آدم یوغیمش　　وار ایسه ده اهل دله محرم یوغیمش
عنسم چلمه حقیقتده اگر عارف ایسک
فرض ایله که الآن بنه عالم یوغیمش

سپاینه معارف نوازیٔ حضرت شهنشاهیده نفعی مرحومک
اشبو دیوان بلاغت عنوانی اصحاب معارفه تحفهٔ نفیسه اولمق
اوزره جریدهٔ حوادث مطبعه‌سنده طبع و تمثیل اولنمشدر
سنه ١٢٦٩

2000,00